Summer July 27, 2018

İhsan Fazlıoğlu- Aforizmalar

Muhammet Negiz

AFORİZMALAR

İHSAN FAZLIOĞLU OKUMALARI

Önsöz Yerine,

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun ***"bilgi kendine kayıtsız kalan kişileri ve toplumları affetmez"*** nasihatini dikkate alarak, bilgiye ve bilginlerimize kayıtsız kalmama adına fazlioglu.blogspot.com adresinde samimi bir çalışma başlatılmıştır. Bu platform üzerinden Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun vermiş olduğu konferanslar, seminerler, dersler, katıldığı radyo ve TV programları, gazete ve dergilerdeki röportajları ve yazıları ile hocamız hakkında basına yansıyan diğer konular hakkında bilgi paylaşımı ve değerlendirmelere yer verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu hocamızın sosyal medya paylaşımlarında yer alan ufuk açıcı aforizmalar/özlü sözlerden bir seçki yapılarak istifadenize sunulmuştur. Yapılan seçkide hocamızın kendi sözlerinin yanında başka isimlerden yapmış olduğu alıntılara da yer verilmiştir. Bu çalışmanın yararlı olmasını diler, hocamıza dair elinizde bulunan benzer dokümanları tarafımızla paylaşmanızı rica ederim.

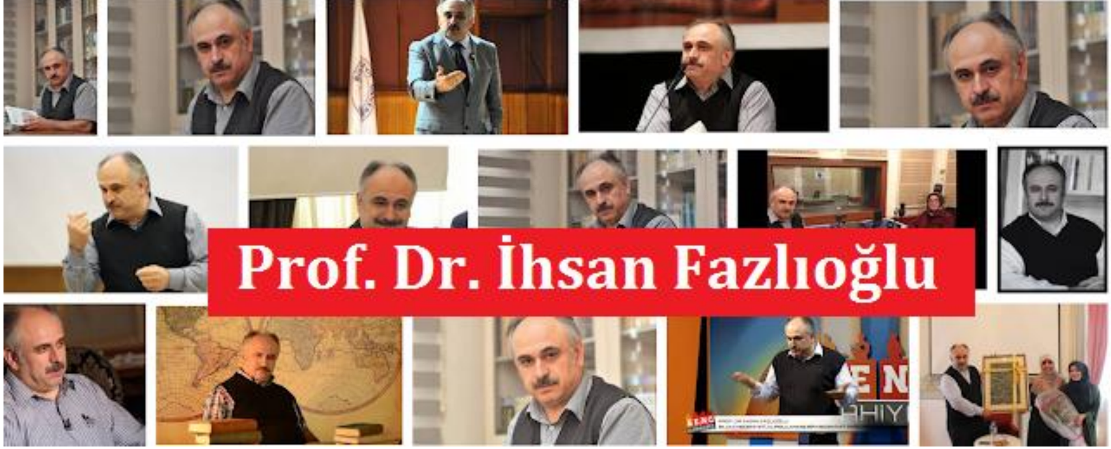
Muhammet NEGİZ

mnergiz@live.com

27.07.2018

PROF. DR. İHSAN FAZLIOĞLU

İhsan Fazlıoğlu, Prof. Dr., İMÜ, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü 1966 yılında Ankara'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi (1989). Ürdün Üniversitesi'nde (Amman) ve Arap Bilim Tarihi Enstitüsü'nde (Halep) bilim ve matematik tarihi üzerinde araştırmalar yaptı (1990-1992). Yüksek lisans çalışmasını İ.Ü. Bilim Tarihi Bölümü'nde (1993); doktorasını, İ.Ü. Felsefe Bölümü'nde tamamladı (1998).

Oklahoma Üniversitesi'nde (ABD) sahasıyla ilgili araştırmalar yaptı (2001-2002). 2005 yılında doçent oldu. Mc Gill Üniversitesi, İslam Araştırmaları Enstitüsü'nde misafir öğretim üyesi olarak bulundu, proje danışmanlığı yaptı ve kıdemli araştırmacı olarak çalıştı (2008-2011).

Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir. Fazlıoğlu, felsefe-bilim tarihi ile matematik tarihi ve felsefesi üzerine yoğunlaşmakta, özellikle bu yapıların İslam-Anadolu Selçuklu-Osmanlı-Türk medeniyet tarihi içerisindeki gelişmelerini yazma kaynaklara dayanarak incelemekte ve yayınlar yapmaktadır.

AFORİZMALAR

- Lütfen! Şu kişiler takip etmesinler:
  1. Günlük siyâsetin diliyle düşünen;
  2. Mefhûma değil lafza dikkat kesilen;
  3. Fikirler-ile değil, kişiler-ile uğraşan...
- Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, asgarî iletişimin şartı güvenin buharlaştığı moğolvâri ikliminde kişinin aklına mukayyet kalabilmesi için ya hakikî anlamıyla 'derviş' ya da hakikî anlamıyla 'berduş' olması gerek... Çünkü dervişin de berduşun da 'yatay iletişim'e ihtiyacı yoktur...
- Düşüncenin edebi, mantık; eylemin mantığı, edebtir...
- Herhangi bir olgu ve olayın nasılı ile niçini hakkında hiç emek vermediği halde yapısı ve değeri üzerinde konuşan, hiç çilesini çekmediği halde, çoban, çoban köpeği, sürü ve otlak hakkında ahkâm kesen kişiye benzer. Bu kişi, eğitim-öğretim sürecinin zayiatı olarak görülebilir...
- Kimin 'karşı'sında durduğun değil, kimin 'yan'ında olduğun önemlidir; çünkü 'karşı-durduğun'la değil, 'birlikte yürüdüğün'le fark edilirsin...
- Bir konuda herkes konuştuğunda susmak cehâletin değil, ilmin bir ifadesidir... Kudemânın deyişiyle: Sukût ilmin bir keyfiyetidir; cehlin değil... ki, bu keyfiyet 'hilm' yani "kendini heyecandan korumak; nefsine hakim olmak" demektir...
- 'Bu Ülke'de iktidar şehveti ile güç paylaşımına odaklanarak bireysel ve toplumsal aslî işlevlerini terk eden dinî ya da lâ-dinî tüm cemaat ve cemiyetler, 'Millet' olmamızı engelliyor...
- Aşırı övenler ile aşırı sövenlerin ortak noktası, hep saklayacak bir şeyleri olmalarıdır. Saklayan, korumak için dikkati uçlara çeker çünkü…
- Başlamak için tek bir ilke var: Yola çıkmak... İlkeler, sen ve yol... Yanlış yapmaktan korkmadan... İrfânî deyişle: Hâlis bir niyetle çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur...
- Bir kişi ancak ait olduğu kültürün şahs-i manevisi bulunan kavramlarını kaybetmişse o kültürü aşağılar. Bu nedenle, vicdanları terbiye etmeden yalnızca idrakleri eğiten milletler, kültürler kendi mensupları tarafından aşağılanmaya hazır olmalıdırlar... Kendini Aramak/18
- Kalpleri müteferrik olanları, akıl birleştiremez. Yani; Anlam-daş olamayan bireyler vatandaş, yurttaş, hatta dildaş olsalar bile bir millet olamazlar; olsa olsa çıkar-daş olabilirler. Çünkü; Millet, aynı dili konuşan değil, aynı hâli paylaşan kişilerden oluşan insan topluluğudur.
- Kişinin söyleyecek şarkısı var ise, dinleyici aramaz... Bilir ki, söz menzile girerse, çölde dahi bir dinleyeni çıkacaktır...
- Ya "hakikati" arama ya da bulduğunda herkese "açıklama"; ilki yalnız kılar; ikincisi maskara..; sonuçta her iki hâlde de acı çekersin...

- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bu nedenle, bir kişiyi tanımak istiyorsanız, yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- Gökten düşenin parçası bulunur; gönülden düşenin parçası bulunmaz... //Âmiş Efendi
- Aklında fikir olmayanın, dilinde küfür; kalbinde muhabbet olmayanın elinde şiddet olur...
- Ümidin kaybolduğu yerde insan ya susar ya gürültü yapar; gürültü ile inciteceğine sükût ile incinmek, kadere, dua ile mukâbele etmek gibidir...
- Bazı şeyler zamanla değil inançla olur... Çünkü inanılmayan iş, zamanın bile kaldıramayacağı kadar ağır gelir insana...
- İş tutuşun kalbî, iş yapışın aklî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...
- 'FiKiR' ile 'KüFüR', büyük kök uyumu gereği aynı kökten gelir; fikir, tefekkürle gerçeğin örtüsünü açmak; küfür, taannüdle (inat ederek) gerçeğin üstünü örtmek demektir...
- Millet olmanın asgari şartı, toplumsal 'maslahat' için bireysel/kişisel 'menfaatten' vazgeçebilme 'faziletini/erdemini' göstermektir...
- Eylemin belîğ olması, çoğu zaman, sözün belâğatından daha etkilidir...
- Hayalini değil, kendini gerçekleştir (tahkîk el-zât)...; çünkü hiç bir hayal kişinin kendinden daha değerli değildir...
- Doğru bile olsa, taassub yoluyla fikir beyan etmek, hakikati rencide eder...
- "Bilgi ihtişâmdır, sahibini muhteşem kılar..." //Kemâleddin b. Yunus (1156-1241)
- Yalnızca 'değerler' üzerinden düşünmek, kişileri, olgu ve olaylar karşısında tembelliğe sürükler; nihayetinde ağlarlar ama çözüm üretemezler...
- Kadîm geleneğimizde, eşyanın doğasını bilmeye 'hikmet'; hikmet ile hükmedene de 'hakîm' denmiştir. /./ Kişinin kendi hevâ ve hevesini eşyaya dayatması, /./ 'tahakküm' ve bu biçimde eyleyen de 'mütehakkim' olarak adlandırılmıştır. hikmet, 'adalet'e el verir; tahakküm ise 'zulm'e..
- Hiç bir kulağı varsaymadan, kişinin kendi şarkısını terennüm edebilmesi, yaşama cesâretinin zirve bir ifâdesidir...
- Varlık sahnesinde en tehlikeli (akhtar) kişi, anı-ları(khâtıra) olan kişidir... Çünkü: 'Hatıra'ları olanlar 'hatır'larlar... İnsanlar nezdinde de hatırladığınız ve hatırlandığınız oranda 'hatır'ınız yani itibârınız olur... Unutanlar, itibârsızlaşırlar...
- Çağın gerçekliğini anlamak için ilk elde sahip olmamız gereken, o gerçekliği hem kavram hem de yargı cihetinden idrak etmemizi mümkün kılabilecek nazarî bir dildir... Çağa konuşacak dili bulunmayanın çağdaşlarına yapacak bir teklifi de olmaz, olamaz...
- Dünyanı değiştirmek istiyorsan kelimelerini, dünyayı değiştirmek istiyorsan davranışlarını (eylemlerini) değiştir…
- Yalnızlığıyla yol alan bir kişiyi hiç kimse yokluğuyla korkutamaz...

- “Vatan insanı yorar”; çünkü biz vatanımızda sadece aklımızla değil duygularımızla da yaşıyoruz... Top¬rak onu yo¬rar; o da top¬ra¬ğı yo¬rum¬lar. Yo¬rul¬mak emek, yor¬mak/yo¬rum¬la¬mak an¬lam¬dır. Emek ve an¬lam, top¬ra¬ğı va¬tan kı¬lar.
- Çağa konuşacak dili bulunmayanın çağdaşlarına yapacak bir teklifi de olmaz, olamaz...
- Dilberinden rahm eğer olmazsa ol dil-hasteye Kimseler derdine dermân edemez imkân olup | Avnî (Fatih Sultan Mehmed)
- İyi işi yapmak için kalb-i selîm'e; işi iyi yapmak için deneyime/tecrübeye; 2. Doğru işi yapmak için akl-i selîm'e; işi doğru yapmak için bilgiye; 3. Güzel işi yapmak için zevk-i selîme; işi güzel yapmak için edebe ihtiyaç vardır... Hepsini birlikte yapmak için ise irfâna...
- Her bir kişinin yaşamı, kendi hakkındaki rüyasının yorumudur...
- Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez. İş bu ilke tarihteki her türlü fikrî, dinî ve siyasî hareketin, insanı tanımlamakla işe başlamasının temel nedenidir...
- İlim, aklın ibâdetidir; belirli bir ibâdeti yapan her bir organın bir tahareti vardır; öyleyse aklın tahareti ahlâktır... //Taşköprülü-zâde
- İnsanlar “hayvân” gibi öldürülürken sukût edenlerin, hayvanlara “insan” gibi davranmaları, esfel-i sâfilîn makamının en büyük kanıtıdır...
- Çocuklarına tabiattan isimler veren, Fatih Cami'sinin avlusunda ve türlü yerlerde yüzyıllardır kedi, köpek, kuş besleyen bir millet nasıl oluyor da bir psikopat üzerinden bu kadar aşağılanabiliyor? Bu milleti, hayvanlara, insanlara, tabiata ve her şeye nasıl düşman gösterirsiniz?
- Bayram sözcüğünün kökeninde hem 'neşe/mutluluk' hem de 'sükûn/huzur' anlamı vardır... Neşe ve mutluluk için 'muhabbet' ediniz; sükûn ve huzur için 'okuyunuz...' Bayram'da okumak hem bereketli hem de güzeldir...
- Akılda tatil olmaz, insanlığını kaybedersin; İbâdette tatil olmaz, kulluğunu kaybedersin; İlimde tatil olmaz; efendiliğini ve saadetini kaybedersin... Başka bir deyişle, Akılda tatil, saadeti; İlimde tatil, siyâdeti; İbadette tatil ise selâmeti yok eder...
- Tenkit, ikmal etmek içindir; tahkir, ifna etmek için. Bu nedenle halkını tenkit eden, düşünür; tahkir eden, ya işgalci ya da turisttir...
- Teklîfsiz tenkît, tahrîptir. Tahrîbat ile tamîrât yapılmaz...
- Bir ebeveynin çocuğuna kazandırabileceği en güzel haslet "hikâye anlatabilme" becerisidir; özellikle kendi hikâyesini... Çünkü hikâyeler/anlatılar, anıların sürekliliğini sağlarlar... Anıların yani ataların... //Aborjin deyişi...

- "Şu deyişi hiç unutmamalıyız: 'Bir milleti bir kez yenmek için onunla savaşın. Ancak, o milleti sürekli yenme hazzını yaşamak istiyorsanız o milleti kendi tarihi önünde küçük düşürün.' Biz kendi tarihimiz önünde [hem de aydınlarımız tarafından] küçük düşürülmüş durumdayız..."
- "Bir düşünür, kendi milletinin kültürünü tenkîd edebilir ama tahkîr edemez. /.../ Kolay değil, tenkîd bilmeyi şart koşar; tahkîr ise yalnızca bir kaçıştır; kendinden kaçış, utancından, küçüklüğünden..." // Sözün Eşiğinde
- Günümüzde şuursuzluğun idâmesi için devreye sokulan tüm eylemleri bir deyişle özetleyebiliriz: 'Hayatı çoğaltmak'. Hayatı çoğaltmak için ise yapılması gereken şey: İnsanın isteğinin artırılması, beslenmesi... //Kendini Aramak
- Malumatın yanlış olduğu yerde yorumun doğruluğunu ya da yanlışlığını tartışmak abestir... //Kendini Aramak
- Bazılarının cisimleri bir tarafta gölgeleri başka bir tarafta; tarafımız tarihimizin gölgesidir; çünkü gölgen bulunduğun tarafı gösterir...
- Toplumsal olayları tarihsel koşulları içinde incelemeyi öngörenler, hatta ilzâm edenler konu Türk tarihine gelince ya geçiştiriyorlar ya da fikr etmeyi değil, küfretmeyi tercih ediyorlar...
- Kişi için yaşamda tahammülü en zor hâl: içe doğru haykırmak; çığlığı derûnuna gömmek; muhâtabsız hüznü taşımak; muhayyel bir maşûkla konuşmaktır...
- Yalnızca beyaz giymek, insanı çamurdan korumaz; çamuru da dikkate almak zorundasın; çünkü çamur, çamurlar...
- Hiç kimseyi değiştirmeye kalkışma; kendin değiş; değişimini kendinde temessül; eylemlerinde temsîl et; yani -kısaca- sen yan ki, etrafın da aydınlansın...
- "Temsil ettiği hakikate güvenmeyen, kısaca kendine güvenmeyen; yaşamak için bir düşmana, ötekine ihtiyaç duyar..."
- Birbirimize anlattığımız nice kötülüklerin, hangi iyilikleri yok ettiğine hiç dikkat kesilebiliyor muyuz..?
- İlkeli insan, istediğini ve istenileni değil, 'gerekeni' yapandır; 'gereken', yapmamayı gerektirse bile...
- Tek marifeti içinden çıktıkları milletin anlam-değer dünyası ile tarihî tecrübesini tahkîr olan aydınlar eğitim zayiatıdır...; yazdıkları kağıt israfı...; sözde-düşüncelerini dikkate almak da zaman kaybı...
- Bir milletin askerî-siyâsî örgütünü düşmanları; tarihini ise o milletin aydınları yener...
- "Adı konmamış bir uykunun aymazı aydın benim ülkemde suyu bulandırmaya yarar..."

- Bilmek, Anlamak ve Anlamlandırmak... İnsan, kendini, dünyayı, kendine-içkin ve kendini-aşkın olanı nasıl anlar ve anlamlandırır? Her şeyi kendinin bir parçası kılarak mı; yoksa kendini her şeyin bir parçası yaparak mı? /.../
- Dostluğunun bedelini ödemekten kaçınanın düşmanlığını önemseme; ama düşmanlığının bedelini ödemeye hazır olanın dostluğunu ciddiye al...
- Elin kirini sabun-ile su; kalbin kirini dost-ile sohbet temizler... //Ehl-i irfân
- Hem birlikte yürümeyi ve hem de yalnızlığını paylaşmayı göze alamadığın kişi-ile dost olma..! //Ehl-i irfân
- Bizâtihi insanın var-oluşu, varlık'ın hiçlenmeye karşı bir direnişi olarak yorumlanabilir... Bu direnişin en önemli göstergesi varlık'ın insan üzerinden kendini bilgi'ye dönüştürmesidir. Çünkü bilgi, mahsûsu ma'kûle çevirerek, fiziği meta-fiziğe taşır...
- Kulluk, bilincin eşlik ettiği bir eylemdir. Bu nedenle bilincin eşlik etmediği eyleme ibâdet/kulluk değil, âdet/alışkanlık denir... Nitekim kadim geleneğimizde Abdulkâdir Geylânî'ye nispet edilen bir kelâm-i kibâr'da "kulluk, âdetleri terk etmektir" denmiştir...
- Hissî ve aklî gerçeklik bir vehim, dolayısıyla manasız ve gâyesiz ise insana ilişkin her bir beşerî tanım da anlamsız ve amaçsız kalmaya mahkûmdur. Kısaca insan tesâdüfî bir sürecin ürünü ise, bu ürün üzerine her konuşma da tesâdüfî boş bir gevezeliktir; bir o kadar da trajik...
- ÖNCÜ OLMAK ÖRNEK OLMAKTIR... Genç arkadaşlarımıza başarılar diliyor; nice Öncülere, öncü olmalarını temenni ediyoruz...
- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bu nedenle, bir kişiyi tanımak istiyorsanız, yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir. Hiçbir aslan, fareyle iş tutmaz...
- Yaşamak, ölüme değer... Öyleyse ölmeye değer bir şekilde yaşa... ki, ölüm yaşadığına değsin...
- İnsanların kendi değerini takdir etmediği hissine kapılıp üzülen, 'kendi' üzerine yeteri kadar tefekkür etmemiş demektir... //Taşköprülü-zâde
- "Söz"ünde dosta benzeyen, "iş"inde düşman gibi eyleyen kişiden uzak dur... //Âşık Paşa
- "İnsan vardır hüznünü merhem diye yarasına sürer; özlemiyle sargılar; ümidinin derinliğine kıvrılıp anılarıyla uyur; yenilenir, yola koyulur..."
- "Söyledikleri ve ettikleri, mensubiyetlerine içkin bir istikamet taşımıyorsa kişilerin ne eleştirileri, ne hakaretleri, ne yüceltmeleri, ne de aşağılamaları bir kıymet-i harbiye (temiz/mert bir değer) taşır..." //Kendini Aramak
- İhsan Fazlıoğlu "Oruç: Bu-‘ara’-da kendini ‘ara’-mak" "Ku¬de¬ma¬nın de¬yi¬şiy¬le dı¬şa¬rı’da, baş¬ka bir ad-lan¬dır¬may¬la söz-de¬ni¬zin¬de bo¬ğul¬ma¬mak için in¬sa¬nın ken¬di¬si¬ne de¬mir at¬ma¬sı ge¬re¬kir."
- İhsan Fazlıoğlu "Melekler haklı mıydı?" "Tek tek in¬san¬la¬rı se¬ve¬me¬yen¬ler, in¬san¬lık (hü¬ma¬nizm) kav¬ra-mı¬nı icat

et¬miş¬ler¬dir; hem kul¬lan¬mak hem de ra¬hat¬la¬mak için. Mil¬let ve Dev¬let ol¬mak ko¬lay de¬ğil, İn-san ol¬mak ise en zo¬ru..."

- Kendine ait masalları, efsâneleri, hikâyeleri başkalarının hakikatine tercih etme cesaretini gösterdiğin gün, adımların yürüdüğün toprağı sana ait bir yola dönüştürmeye başlamış demektir...
- Sahîh bir yaşam, 'Asl'ın/Usûl'un verdiği istikâmet Aklın tahsîl ettiği marifet ve Elin kesb ettiği mehâret ile mümkündür... //Ehl-i irfân
- İnsan 'ilim' ile, 'Kun' emrinin ifâdesi 'Kâinât'ı 'Âlem'e dönüştürür. Nitekim Kâinât'a kendisiyle Tanrı bilindiği için, 'Âlem' denmiştir. Çünkü, kulluk için öncelikle Tanrı'yı bilmek gerekir. Tanrı'yı bilmek ise mahlûkâtına ve masnuâtına ilişkin 'ilimler'e bağlıdır. //Ehl-i Kelâm
- Şükür: Nimete hem inanç-ile hem söz-ile hem de eylem-ile karşılık vermektir/mukâbelede bulunmaktır... //İbn Kâvân, Şerh el-Akâid el-Adudiyye
- Şükür: En genel anlamıyla kişinin kendini, tüm organlarını, iç ve dış tüm bedenî güçlerini ne-için yaratılmışlar ise o iş için istihdâm etmesidir. //Şemseddin İsfehânî - Metâli el-Enzâr-
- "La-yecûzu el-tecessus (fî el-akîde)" "لا يجوز التجسّس (في العقيدة)" "Akide'de/İnanç'ta tecessüs(kendini ilgilendirmeyen şeyi merak etme, gizlice araştırma ve soruşturma) câiz değildir..." //Adududdin Îcî - el-Akâid el-Adudiyye
- "el-Dîn, muâmeletun..." "الدين معاملة" "Din, karşılıklı davranış, ilişki, iş tutma ve bir tutumdur..."
- "el-Hukmu ale'ş-şey'i fer'un an tasavvurihi..." "الحكم على الشيء فرع عن تصوّره" "Bir şey üzerine yargıda bulunmak, o şeyin tasavvurunun/kavramının/ mefhumunun bir uzantısıdır..."
- "Tek Tanrı'ya inanamayan her şeyi tanrılaştırır..." ve Karl Marx'ın dediği gibi de: "Para (da) insanın tüm tanrılarını alçaltır – ve onları emtiaya dönüştürür..." // @Kaan_H_Okten 'den alıntı
- Kilis ve Gaziantep programından kalan en anlamlı ve çarpıcı cümle: "Usûl abdesti, güsul abdestinden daha önemlidir..." // Sanatkâr - Yazar Kadir Polat
- "Tarihî tecrübeyi nasıl yorumlamalıyız?: Tebdîl, tadîl ve tebrîd arasında yeni bir tahkîk için aklî ilimlerde arayışlar"
- ÖNEMİNE BİNÂEN... "Ne olduğunuzu temsîl edemezseniz, ne olmadığınızı anlatmak zorunda kalırsınız..."
- Neye açsanız onun tokluğu için çalışırsınız, bu böyledir... Derdi olan insan işiyle; boş insan kişiyle uğraşır...
- Uyuyan bir adamı uyandırmak kolaydır; ama uyuma numarası yapan bir adam çok zor uyandırılır. Derdi olmayan insanlar ise hiç uyandırılamazlar; çünkü onlar zaten ölüdürler; ama defnedilebilirler. Tembellere gelince; tembel, defnedilemeyen bir ölüdür...
- Ayık Olan Dik Durur, Dik Duran Yürür, Yürüyen Yol Alır

- Kâinat mektebinde her mevcud bir kitap her hâdise bir derstir... Okuyup ibret seyredip hikmet devşirmek, hayreti ve gayreti olan ile görecek göz ve anlayacak akıl sahibi kişiler için mümkündür... Nedir ki, ibret almayan hikmet tahsil edemez... //Ehl-i irfân
- ÖNEMİNE BİNÂEN… Sıfır, değerini yanında durduğu sayıdan alır. Bazı insanlar da böyledir; değerleri kendilerinden değil; yanında durduklarından kaynaklanır...
- Bizi birbirimizden farklı kılan "inandığımız" değerler değil "eylediğimiz" değerlerdir...
- Kimde kim ilm ü amel oldı tamâm Cümle halk gönli ana oldı makâm İlmini şol işidenler söz-ile Fi'lini hem göreler bu göz-ile Kavl ü fi'li çün münâsib bulına Cân vireler cümle anun yolına //Âşık Paşa
- "Nerede türkü söyleyen birini görürsen, korkma, yanına otur; çünkü kötü insanların türküleri yoktur..." //Neşet Ertaş
- "Türküler, bir milletin metafiziğidir." "Huma Kuşu"nu sesinden dinlemeyi sevdiğim değerli sanatçı Mükerrem Kemertaş sırlanmış... Nur içinde yatsın... Ne demişti merhûm Nevzat Kösoğlu "Sâlih ameller, âhireti anlamlandırır; sahîh türküler, dünyayı..."
- "Bilmek" ile "Kanmak". Kadîm geleneğimizde "araştırma" anlamındaki "bahs" kelimesi "içinde bir şeyi bulmayı umarak toprağı kazmak" demektir. Öyleyse, "bilmek" istiyorsan gördüğünün, duyduğunun "ötesi"ne geç, "kanmak" istiyorsan gördüğünün, duyduğunun "berisi"nde kalabilirsin...
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelâmından da bir şey anlamaz... //Amiş Efendi
- Tebliğ: İyiyi, doğruyu ve güzeli insanların idrâkine nezâket ile sunup edeb ile geri çekilmedir... //Turgut Cansever
- Bir yerde bulunmanın, kendine hâs bir işe kalkışmanın, hatta kendine ait bir cümle kurmanın asgarî meşrû zemini, bir "teklif sahibi" olmaktır. Teklifiniz ve "temsiliniz" yok ise siz de yoksunuz; en azından varlığınız meşrû değildir...
- Kendi yaşamına ilişkin sorunlarına dair gündemini 'öteki' dediği çevrelerin belirlediği 'kişi' ya da 'muhit' mazûrdur; çünkü âkil-bâliğ olmamış; dolayısıyla kendilik bilincine ermemiş bir çocuk gibidir. Böyle bir zihin akl-i teklîfiye bile muhatap değildir; nerede kaldı istidlâl?
- Tasdîk'in delâlet ettiği 'tespit'i değil de bu tespiti örnekleyen 'misâli/örneği' öne çıkartan bir kişi ile, kâbiliyet sorunu yok ise, istidlâlî bir müzâkerede bulunmak mümkün değildir; çünkü o kişinin sorunu bir niyet, akıl ve ahlak sorunudur; bilgi değil...
- Yaşamları boyu hep "birilerinin adamı" olarak var-olanlar; "adam olmayı" bilemez ve anlayamazlar. Çünkü kişi kavramına sahip olmadığı bir olguyu bilemez; tecrübesine sahip olmadığı bir olayı da anlayamaz...

- Maddeyi 'su' yıkar temizler; Manayı ise 'ışk ateşi'nde yanmak temiz tutar... //Ehl-i irfân
- Kendine merhametinin ve başkasına hürmetinin bir ifadesi olarak kişi her şeye rağmen ağlayabiliyorsa insanlık adına ümit var demektir...
- Ademî oldur kim anun şükri var Kendü hâlin bilmek üzre fikri var //Âşık Paşa [İnsan, verilen nimetlere 'şükrü' ve kendi hakkında 'fikri' olan kişiye denir.]
- Ölüdür ilmi akılsuz kişinün Anın-ıçun hâsılı yok işinün Bu akıldur cânı ilmün mutlaka Aklı nâkıs ilm-ile irmez Hak'a //Âşık Paşa
- Göz, varlık sahnesinde gördüğü her şeyden 'ibret' alırsa o ibret gönülde kaynar, pişer 'hikmet'e dönüşür... //Âşık Paşa
- Kayıp olan da sensin; arayan da, aradığın da... Bu sırrı çözmek için kendini bulmalısın... Uzağa gitme..! Ayna'ya bak..! Âlem bir aynadır; aynada gördüğün her şey de sensin... Sen de bir aynasın; sende görünen her şey de Âlem'dir... Âlem, Sensin; Sen, Âlem'sin... //Âşık Paşa
- 'Hikmet', yaratılanlar içinde Yaratan'a yol bulmak ve O'na ulaşmaktır. Bu da 'ilim' ile olur. İlim ise her baktığında 'mana'yı görmek; her söylediğinde 'mana'yı demektir... //Âşık Paşa
- ÖNEMİNE BİNAEN... Yalnızca doğruyu değil, istikâmeti de önemsiyorsan, sâdece söze değil, söyleyene de dikkat et; zîrâ İblisin doğrusu olur, istikâmeti olmaz. Sûfilerin dediği gibi: "İblis, yaranı kaşır ama acımaz; derdine güler ama çare bulmaz..."
- Terbiye, öncelikle temsîl ister; talîm değil... Temsîl, insana, bir bireyde müşahhas hâle gelmiş (kişileşmiş; hâle dönüşmüş) değerleri taklîd yoluyla temessül(özümseme) imkânı verir. Mücerred talîm ise, yalnızca o değer "üzerine" konuşmadır; "hakkında" değil...
- Bir konunun "üzerine" konuşmak ile bir konunun "hakkında" konuşmak iki ayrı zihin durumudur. Çünkü bir konunun "HAKkında" konuşmak, "hakikatini" konuşmak anlamına gelir. Hem varlıkça hem de bilgice hakikatini... Üzerine konuşmak ise geçiştirmek; hakikatini ihmal etmek demektir.
- Bilgi'yi iki tâifeden özellikle koruyunuz: Güçlü'nün tahrîfinden, Câhil'in tevîlinden... Birinci tâife hakikati tahrîb eder; ikinci taife hakikati mecâza çevirir... //Ehl-i ilm
- Doğruyu dile getirmenin üslubundan dem vuranlar, yanlışı en kaba biçimde ifade etmekten kaçınmıyorlar...
- Kendinizi kullanmalarına fırsat vermiyor, numaralarını yutmuyor, hilelerine göz yummuyor ve Âl-i Cengiz oyunlarını görmezlikten gelmiyorsanız; üstelik bir de edepsizliklerine "lâyıkıyla" tepki veriyorsanız insanımsılar sizi, geçimsiz, huysuz, zor adam, deli, vb. diye damgalar...
- Zekî insanlar başkalarıyla; akıllı insanlar kendileriyle uğraşırlar... Delî'ye gelince, uğraşabileceği ne "başkası" ne de "kendi" vardır...

- İnsanların çoğu bir mermere sadece bakar; bazıları mermeri yalnızca kullanır; bir kısmı ise mermeri yontar heykel yapar; çok azı da mermerin içinde zaten mevcut heykeli görebilir...
- Yer-yüzü'nde derdi olmayanın, Gök-yüzü'ne çekecek numarası bulunmaz... Çünkü dert bile, kendine lâyık olanı arar; herkese nasîb olmaz...
- Bir söylemin Usûl'unu kurmadan furûu üzerine konuşmak, kap-karanlık bir odada sim-siyah bir kediyi aramaya benzer...
- "Boş zamanlarımda kitap okurum" demek ile "ara sıra insan olurum" demek arasında mefhûm açısından bir fark yoktur...
- "Kitap okuyunca ne değişecek ki?" diye sorma! Elindeki kitaba iyi bak, anlarsın! Çünkü o da bir zamanlar odundu..!
- Tâlib, taleb etmeden matlûb; mürîd, irâd etmeden murâd hâsıl olmaz; zîra hâsılın husûlu, mahsûlun tahsili iledir...
- Asl'ınız usul'ünüzü; usul'ünüz uslüb'unuzu; uslüb'unuz fark'ınızı ortaya koyar. Yani, asl'ınız varsa fasl'ınız dolayısıyla fark'ınız vardır...
- Sabır, belâya karşı yalnızca "tahammül etmek", "katlanmak" değildir; aynı zamanda, "direnmek" ve "güç biriktirmek" demektir...
- Kibir, kini davet eder... kin de ihaneti... //Ehl-i irfân
- Mücerred benlik davası güdenler rahmetten kesilir; mücerred iddia sahipleri ise manadan ve hikmetten... İbret almayanlar akıbet ibret olurlar; zelil kılınır, kendilerine saygıdan bile mahrum kalırlar... //Ehl-i irfân
- Davalarını mücerred bir iddiaya dönüştürenler tekebbüre bürünürler; bir derde dönüştürenler ise tevazuyu rehber edinirler. Tekebbüre bürünenler zafer için ser-hoş olurken; tevazuyu rehber edinenler yalnızca seferle hem-hâl olmakla yetinirler... //Ehl-i irfân
- Sîret (:yürüyüş, yol alış, iş tutuş) âfete (:belaya, musibete, sıkıntıya, derde) kalkandır... //Âşık Paşa
- Kulak-ile lafız işitilir; gönül-ile mana duyulur. Bunun için gönül kibir ve kinden temizlenmeli; yanasız yana (yönsüz yöne) yola çıkmalı; çünkü yana yeltenmek yanlışa yönelmektir; yani samimiyetten/ihlâstan uzak düşmek... //Âşık Paşa
- Modern yaşamın alâmet-i farîkalarından biri de kişinin kendi kendiyle muhâtab olmaması için öz-ünü sürekli g-öz ile meşgul etmektir... Bu meşguliyetin sonucu, kişinin s-özden uzak düşmesidir; s-özden yani kelâmdan... -Ehl-i irfân
- Türkiye'de sonucu ne fikir ne emek ne bilgi ne de eylem değil, "ilişkiler" tayin ediyor; makamları da "hak etme" değil, "kör sadâkat" belirliyor...
- Birlikte çalıştığı kişilerin sadâkâtını önceleyen yönetici, günü kurtarır; liyâkâtını önceleyen ise tarihte kalıcı izler bırakır... //Siyâsetnâme
- İşi kifâyetsize tevdi etmek başarısızlığa davettir; muhterise tevdi etmek kavgaya; kifâyetsiz muhterise tevdi etmek ise fitneye... //Siyâsetnâme

- "Oyunu kurallarına göre oynuyorum!" diyenler hem oyun oynadıklarını hem de kurallarını başkalarının koyduğu bir oyunun oyuncusu olduklarını kabul etmiş demektir. Bu sarmaldan kurtulmak için yapılacak tek hamle oyun oynamayı reddetmektir; çünkü hayat ciddi bir iştir; oyuna gelmez.
- İhsan Fazlıoğlu "Bir geleneğin inşâsı: Anadolu'da felsefe-bilim hayatının teşekkül süreci üzerine değiniler..."
- Kemâl ile iş yapabilmenin ilk şartı kendi eksikliğini idraktir; ikincisi ise yaptığın işteki maksadı anlamaktır. Her iki şartı tevhîd için gereken eylemlerine şuurun/bilincin eşlik etmesidir çünkü kendinde değilsen başkalarına gidemezsin... //Âşık Paşa
- Bilmek istiyorsan dikkatle bak; gözle; anlamak istiyorsan rikkatle duy; sohbet et... Göz, uzaklaştırır; çünkü bir yerde görmek ister; kulak ise yakınlaştırır çünkü daha derinden duymak ister... Görmenin sonu ayrılmak; sohbetin sonu sarılmaktır... //Ehl-i irfân
- Bilgi ile eylem tevhîd olup kemâl mertebesiyle sende dirilir ise, yani hayat bulursa tüm canlı ve cansızlar sana mahkûm olur yani emrine girer... //Âşık Paşa
- Maʿşûk'a irmek dilersen âşık ol, kâil değil... [Maʿşûk'a ulaşmanın yolu âşık olmaktır, konuşmak değil...] //Âşık Paşa
- Temessül etmediğin (:özümsemediğin) bir değerin temsiline (:örnekliğine) soyunma; çünkü bu hâl seni hem riyâkâr kılar hem de maskara yapar... Sözle savunduğun ama hâlle temsil etmediğin değeri de insanlar nezdinde itibârsızlaştırır...
- Bir düşünce ve sanat hareketinin hedefini tespit için öne çıkarttığı 'kahramanlara', temsil için kullandığı sembollere bakılmalıdır; nazarî mülâhazalarına değil. Çünkü insanlar, fikriyât üreten nazarî mülâhazalarla değil, hissiyât üreten kahramanlar ve sembollerle kandırılırlar.
- Varlık sahnesinde hiç bir şey kendi için değil; kendi-olmayan bir şey için eyler. Gök-yüzü kendine yağmaz; Toprak kendine doğmaz; Güneş kendini ısıtmaz; Ay kendini aydınlatmaz. Kısaca her şey birbiri için eyler; yani 'Bütün' için; 'Birlik' için... //Kadîm öğreti
- Bir medeniyeti yok eden, doğal felaketler ya da savaşlar değil, mensupları tarafından 'unutulmaktır'... İnsanlar âdetlerini ve örflerini unutunca medeniyetlerini de kaybederler. Çünkü medeniyet, geleneklerin(=âdetlerin ve örflerin) örgütlü hâlidir...
- "Ey dert yaralayıp bırakma beni ya öldür ya da tut kaldır elimden dost isen bana, çaresizlikten bahsetme çünkü derdin dermanındır der sûfîler..."
- Olgu ve olayların 'nasıl'ını ve 'niçin'ini birlikte düşünmeyi reddeden bir insanın kaderi, sonuçlar hakkında ya aldırmamak ya söylenip durmak ya slogan atmak ya küfretmek ya da ağlamaktır...
- /./ çünkü düşünmek 'nedenlemek' ve 'gerekçelendirmek'tir. Nedenleyemeyen ve gerekçelendiremeyen tanımlayamaz; tanımlayamayan olgu ve olayları

idrâk edemez; idrâk yok ise bilemez; bilgi yok ise anlayamaz; anlayamaz ise anlamlandıramaz... dolanıp durur; söylenip oturur; bakakalır…

- İşte bütün mesele: Ya mücevher olup tarihteki yerini almak yani kendi olmak; ya da basit bir takı olarak başkaları tarafından süs eşyası gibi kullanılmak. Tercih bize kalmış..!
- Dostlarla birlikte çıktığımız beş günlük KUDÜS ziyaretinin özünün özü: Millet olmak maddede 'direnmek'; manada 'ısrâr' etmektir... Direnmeyen 'toprağını', ısrar etmeyen 'vatanını' kaybeder. İşte bu nedenle madde olmaksızın mana var-olmaz; madde de mana olmadan 'değer' kazanmaz...
- KUDÜS deyişleri Ancak bir 'sırrı' muhafaza ettiğine inanan manasında 'ısrar' eder; sürekli yorumlar, anlamlandırır. Sır değerdir; kelamdır; özdür; en nihayetinde söylenecek bir sözdür. Sözlenecek özü bulunmayanın söyleyecek bir sözü de olmaz. Söylenir durur ve çaresiz itaat eder.
- /.../ yaşam ve ölüm, hayatın farklı iki tecellisi olduğundan, kişi yaşamını kaybedebilir ama hayatını kaybetmez; yalnızca var-olmanın uzayını değiştirir. /.../ var-oluruz ve var-ölürüz, ama hiçbir şekilde yok-olmayız. Buna, 'varlığın korunum yasası' diyorum.. //Soruların Peşinde
- Aklın kirliyse herkesi yanlış, vicdanın kirliyse herkesi kötü, gönlün kirliyse herkesi çirkin görürsün... Kusurun, her zaman görülende değil, biraz kendinde biraz da içinden baktığın hâlinde olduğunu unutma... -Ehl-i irfân
- Irmağımızdan suyunu çaldılar Göğümüzden maviyi Ormanımıza dadandıklarında yeşili yitirdik Gözlerimize baktıklarında kalbimizi. Sonra Tanrı dediler Bu Tanrı'nın işi... //Ömer İdris Akdin
- Türk aydını doğu kafasıyla batıya öykünen, ama ne batılı ne doğulu olabilendir...
- "Türkler önce iknâ edilmeli, direnirlerse icbâr edilmeli, karşı çıkarlarsa imhâ edilmelidir." -G. Postel

Bu iknâ-icbâr-imhâ süreci tüm acımasızlığı ile sürdürülmektedir... Bu nedenledir ki, 1774 tarihinden bu yana millet olarak yaşadıklarımız gündüzün başına gelse gece olurdu...

- Kişiye, ne olursa olsun daima 'hesap yapma'ya icbâr eden, 'amaç' ve 'başarı' odaklı bir 'misyon' ve 'vizyon' yüklemesi yapılırsa 'ihânet'; bir usûl üzere söyleme ve eyleme imkânı verecek 'vazife bilinci' ve 'seferî sorumluluk' kazandırılırsa 'istikâmet' ortaya çıkar...
- Bilinmeyenin korkusu, keşfin ümidini verir; merakı ise imkânını. Korkmayan keşfedemez; merak etmeyen imkân bulamaz. Her bilme teşebbüsü korkunun bir fethidir; her merak bir imkânın...
- Dünya, Âmentü'sünün bedelini ödeyen insanlara verilir. Âmentü'sünün bedelini ödemeye hazır olmayan insanların imanı, kuru bir gürültüdür...
- Işksız kulluk taharetsiz yaşamaya benzer; çünkü ahlak aklın, ışk kalbin taharetidir. Ve ancak âşık olan sâdık olur... yani doğru.... ihlâslı... //Ahmed Yesevî

- Bilge Ahmed Yesevî'nin ifadesiyle, İslâm'ın ümmîliğinin(doğallığının) ve hanifliğinin(saflığının) ihmâl edilerek kurumsal ve kamusal riyâkârlığa dönüştürülmesi, mana-ile (ihlâs-ile) yaşamın terk edilip söz-ile (riyâkârlık-ile) yaşanması anlamına gelir...
- Bir kültürün kuruluşu, dik duruşu, sürekliliği ve kalıcılığı kelâm ile olan ilişkisiyle doğru orantılıdır. Özellikle bir kültürün manevî vatanı şiir, o kültürün kelâmî ayıklığının zirve ifadesidir...
- Var-olma endişesi taşıyan kişi iki şey yapar:

1. Kendi var-olma imkânını başkalarının yok-olma ihtimaline bağlar(ifnâ)
2. Başkalarına tasallut ve tahakküm yollarını arar ve kurar(imhâ)

Bunun için; Tehdîd ve şiddet kullanır(icbâr) Maddî ve manevî tüm değerleri suistimâl eder(iknâ).

- "Kendine bakmaya cesaret et.!" Ayna'ya bak kendini gör; bir milletin aynası tarihtir! İslâm Düşünce Atlası, bu aynanın bir temsili!

Frantz Fanon:

"Sizi sömürgeleştiren yabancıların sizde yarattığı en büyük yıkım, zamanla sizin kendinize onların gözüyle bakmanızı sağlamalarıdır."

- Esbâbtan tecrîd arzusu şehvettir; şehvetin musibeti insanı himmetten etmektir. Öyleyse beşer tarafınla esbaba dahil olduğunu unutma; hakkını ver, himmet feyzini al ki insan tarafını çürütme... /İrfân dersleri...
- Rahmet'in bir Rahman bir de Rahîm tarafı vardır. Rahman tarafına dahil olmadan, Rahîm tarafı muhâldir...; Rahman her mevcudu kuşatmışken; Rahîm'in tek şartı sahih itikad ve salih ameldir... //İrfân dersleri...
- Kudemâ bir cümleyi kurar ve söylerken kastını, 1. Ya muhataba 2. Ya hâle 3. Ya makâma göre tayin ederdi... Çünkü muktezâyı(gerekliliği) ihmâl eden kişinin yeterliliği (kifâyet) de iptal ettiği kabul edilirdi. //İrfan dersleri...
- İnsanlar dört sınıftır:

1. el-Kâin fî el-Kevn: Kâinatta 'bir' var-olan...
2. el-Âlim fî el-Âlem: Âlem'de âlim...
3. el-Hâkim fî el-Makûl: Aklîyâtta hâkim...
4. el-Ârif fî el-Mana/Ğayb: Mana'da/Gaybîyatta ârif... //Ehl-i irfân

- Her ses/bağırış/çığlık anlamlı değildir; zîrâ hiç kimse gürültüye kulak kesilmez. Anlam ancak ve ancak sesin içinde akan bir kasıtta hâsıl olur; sesin kaynağının bir kastı yoksa o ses bir ifade değil bir gürültüdür. Ey varlık! Kastın ne ki, çığlık atar durursun... -Ehl-i irfân
- Şimdi'yi, Öte'ye (Gelecek'e) nispetle anlamlandırmak, Öte inancı tasfiye edilince, Geçmiş'e göre anlamlandırmaya dönüşmüştür. Bu anlamda tarih felsefesi, Etienne Gilson'un deyişiyle, modernitenin metafiziğidir...
- Modernite şöyle özetlenebilir: Gücü al; anlamdan vazgeç... -Engin Koca
- "Say ki kendime bir durak kala kaybolmuşum say ki kaçmamışım da cinnetimden belki bunalmışım, yorulmuşum, korkmuşum."

// Dilek Kartal, Taşı Kim Atacak

- Başlamak için tek bir ilke var; yola çıkmak. Halis bir niyet ile çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur... //Kendini Bulmak
- Bedende açılan yara bir şekilde şifa bulur; yürekte açılan yara ise iyileşmez sadece çürür; hem yüreği hem de bedeni çürütür... -Ehl-i irfân
- “ Mensubiyet, mesuliyeti yaratır; mesuliyet de insanı söyletir.”
- Birlik ve bütünlük fikirleri korunmadıkça, kısaca 'BİR' ile aklî irtibat muhafaza edilmedikçe bireysel ve toplumsal sürekliliğimizi savunamayız. Çünkü hem içten hem dıştan mana kuşatmazsa madde kendini mekânda temsil edemez, dağılır...
- Öyleyse rahatsızlık veren itaat etme değil, kime itaat edildiğidir. Sömürgeci kapitalist güç, kendine itaati zorlaştırdığı için Türk’ün koyunluğunu yani mensûbiyetini tahkîr eder. Sorun mensubiyet değil 'hangi' sürüye mensup bir koyun olunduğundadır... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Yeryüzünde derdi olmayanın "gökyüzüne" çekecek numarası bulunmaz; çünkü dert bile kendine layık olanı arar, herkese nasip olmaz... /Soruların Peşinde
- Her şeye karşın akmakta ısrarlı olmalıyız; suyumuz cılız diye başka nehirlere râm olmamalıyız; akmakta ısrar etmek, bir süre sonra kendimize özgü arkların oluşmasını sağlayacaktır... /Soruların Peşinde
- Domuz eti yememek için ince ayar hassâsiyet gösterenlerin başkalarının hakkını ve birbirlerinin etini yememek için de aynı hassasiyeti göstermeleri gerekmez mi..?
- Şiir insana evrendeki yeri konusunda takdir edilemez bir şuur verir. /.../ "Türkler şâir millet; onları dört duvar arasına hapsedemezsin; çünkü fabrikaların semâsı yok.” Gökyüzüne bakabilmek için şairâne bir duruşa gerek var. Gökyüzüne baktığınızda yeryüzünü de fark edersiniz...
- Ancak kendinin bilincinde bir insan yeryüzünde kapladığı yerin anlamını idrâk edebilir. Bunun tek bir yolu var: Kişinin, milletin kendine ait bir dünyasının olması. Öyleyse kendi dünyanı kur, orada kök sal, derinleş. Başkasının dünyasına özenen, kendi dünyasını da kaybeder...
- Kimi insanın ilkeleri vardır; kimi insanın hesabı... İlkeleri olan niyetlerine göre yaşar; kendi olmak/kalmak için bedel öder. Hesabı olan çıkarlarına göre yaşar; dâim sonuç almak için sürekli kendine ayar verir. İlkeleri olan öz(ü)gürdür; hesabı olan mahpus...
- Bir milletin tarihî tecrübesini o milletin geçmişiyle karıştıranlar ya sırf geçmişe ya da sırf geleceğe saplanıp kalanlardır... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Bir milletin vicdanı, tarihidir... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Bilmekten korkanlar belirsizliğe sığınırlar; tarihten korkanlar da mite... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Daha teknik bir deyişle ciddiyet ve titizlik epistemolojik bir ilkedir, kaynaktır ve kişinin bilgisini artırır... /Akıllı Türk Makul Tarih

- Öğretim (talîm) biçimsel bir süreçtir ve konusunda uzman pek çok kişiden tahsil edilebilir. Ancak eğitim (terbiye) organik bir süreç olduğundan bizâtihi o terbiyenin hedefini, sonucunu temsil eden canlı bir örnek ister... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Francis Bacon'un şu cümlesini hatırlatıyorum: "Nehir yalnızca hafif olan şeyleri sürükler; ağır olanlar nehrin dibine çöker." Tarih nehri de böyledir. Tarihten bize ulaşanlar hafif olanlardır. Medeniyetimizin ağırlıkları tarih denen nehrin derinliklerinde bulunmaktadır...
- ...Önemli olan karşı çıkmak değil, karşı çıkılan mevcûdun yerine ne ikame ediliyor ona bakmaktır. Karşı çıkmak için tavır alanlar, zekâlarını kendilerine has bir duruş, bakış ve görüş inşa etmek için değil, yalnızca başkalarının /.../ yanlışlarını bulmak için sarf ederler.
- Bu tür insanlar daima, doğal olarak, kendilerine, karşı durduklarının görüşüne göre ayar verirler. Açıkça söylemek gerekir ki, önemli olan oyuna gelmemek değil, bizâtihi oyun kurmaktır.
- İslâm bir tarîktir insana ulaşan; insan bir tarîktir İslâm'a ulaşan... Değil ise o yol seyr (yürümek) için makbul değildir... -Ehl-i irfân
- Tercîh, kişinin önüne konulan şıklardan birini seçmeye mahkûm olması değildir; tersine tercîh, şık ister bir ister çok olsun, gerektiğinde 'hiç biri' diyebilme gücü de dâhil, kişinin seçimine niyetinin/bilincinin eşlik ettiği bir eylemdir...
- Nasıl ki, tabiatta doğal güçlerin mâhiyetini dikkate alarak âlet ve edevât yapı¬yor, tedbir alıyorsak hayatta da soru ve sorunların doğasını göz önünde bulundurarak çözüm önermek zorundayız. Tersi durumda uçarken kutsadıklarınızı düşerken lanetlersiniz...
- Şahsiyet, ehliyet ve mensubiyetin mücessem timsâli; Pirimiz Hz. Yunus Emre'nin zor zamanlardaki halefi Mehmed Âkif Ersoy'a, 81. ölüm yıl dönümü münâsebetiyle rahmet ve dua ile...
- Bir düşünürün bilgisine ihanet edip etmediği, siyâsî, iktisâdî ve ictimâî iktidar ile kurduğu yakınlık ve uzaklık ilişkisinden devşirdiği gücün mikdârı ile doğru orantılıdır...
- Huzur, her dâim, O'nun huzurunda hazır olma bilincidir. Çünkü, ancak hazır olanlar, huzur bulurlar...
- Mazisi olmayan, tarihi olmayan bir kişi sadece otlar, ama sadece otlar. Çünkü o andaki ihtiyacını gidermek durumundadır. Yarın olduğunda, yarın da otlayacaktır... /Soruların Peşinde
- Bir yerde dertlerini/şikâyetlerini, söyleyecek sözü olmalarına rağmen, çığlık atarak değil de sukut ederek anlatmaya/ifade etmeye çalışan birilerini gördün mü, artık insanların kıyamından korkmaya başlayabilirsin... -Siyâsetnâme
- 21. yüzyılın eşiğinde yaşananlar, ... , bilge yönetici Aliya'nın şu sözünü haklı çıkarmıştır: Tek tek insanları sevemeyenler, insanlık (hümanizm)

kavramını icat etmişlerdir; hem kullanmak hem de rahatlamak için. Millet ve Devlet olmak kolay değil, İnsan olmak ise en zoru...

- Kendi tarih ve coğrafyalarına karşı ihânet ve cehâlet içinde olan milletlere her zaman bir Lawrence hediye edilir...
- Bir kişinin yaptığı her şeyi tebrîr(justification) etmeye çalışması, haklı olduğuna değil, doğru ile yanlış arasındaki sınır çizgisini kaybettiğine delâlet eder. Çünkü kendisi için "yanlış yapma" imkânını tatil eden, "doğru yapma" ihtimâline dair bir tasavvur sahibi olamaz...
- Din ile dili, theo-ontoloji ile şiiri bir araya getiren, vicdanı ahenkli, ... bir bütün kılan ise o kültürün mûsikîsidir. Theo-ontolojisinin derinliği kaybolan bir kültürün şiirinin de hassasiyeti zayıflar; ... böyle bir kültürün mûsikîsi de ahenk yerine gürültü hâlini alır.
- Bir kültürün maneviyâtını, /.../, sürekli kılan, din ve dildir. Dinini ve dilini kaybeden kültür, vicdanını kaybeder. Din en üst seviyede kendini o kültürün theo-ontolojisinde ifade eder; dil ise en üst seviyede o kültürün şiirinde dile gelir... /Akıllı Türk Makul Tarih
- Lafız-ile yaşamaktan, mana-ile yaşamaya geçinceye değin sahici hiç bir iş yapamayız; sadece konuşuruz, bahaneler üretiriz; bu da bir tür riyâkârlık yaratır. En nihayetinde insanlığa teklifimiz acziyet; temsilimiz ise gözyaşıyla karışık bir merhamet dilenciliğiyle sınırlı kalır...
- Dert yüreğin derinliğinde taşınır... Ne dilin ne kalemin ne de silahın ucunda... Kişi ancak yüreğinde taşıdığı derdin hakikî kavgasını yapar... Derdiyle sahici yaşar... Ötekiler kuru bir gürültüdür; sadece vicdanları rahatlatan; utançları örten...
- İrfânî şuurun en üst seviyesi beşerî tüm bilme faaliyetlerinin BİR üzerine ÇOK-konuşmak olduğunu idraktir... -Ehl-i irfân
- Bilim, örgütlü bir şüphedir; bizâtihi 'örgütleme' eylemi ise felsefedir...
- Manevî coğrafyaları işgal altında olanların, maddî coğrafyalarını işgalden korumaları çok zordur...
- Din dâhi yerinde söylenirse kolaylık getirir; bunun için ehil insanlar gerek... -Âşık Paşa, Garîb-nâme,
- Mekâna ve zamana ilişkin şartlar ne kadar farklı olursa olsun en nihayetinde "KİŞİDEKİ ASIL, HÂSIL OLUR." -Ehl-i irfân
- Ne geçmişe saplanmak ne de geleceğe takılıp kalmak; ama yol alırken tarihî tecrübeden yararlanmak... Medenî insan hatıraları olan insandır; uğruna dövüşebileceği, kendini tehlikeye atabileceği hatıraları... Tersi durumda gününü yaşayan bir organizmadan farkı kalmaz insanın...
- Tevhîd'i aklın ilkesi kılarak, Varlık'ı büyüden, Evren'i ilahlardan temizleyen; Hayat'ta da kula, kul olmayı red eden, O'na, Hz. İnsan'a selâm ile...
- Bilmegün kendüzine gelmek-durur [Bilmek, kendine gelmektir...] -Âşık Paşa

- Bir ülkeyi maddî fetih asker-ile; bir milleti manevî fetih adalet-ile mümkündür... -Âşık Paşa
- Bir nefestir ateşi hem tutuşturan hem söndüren... Farkı yaratan ise 'nefes' içindeki niyettir, iradedir, arzudur, maksattır; kısaca tüm bunların sahibi 'insan'...dır... -Ehl-i irfân
- Yaşam bir karışıma benzer; mümkün tüm zıtları bir arada tutan, içeren; renksiz, tatsız ve tuzsuz... Bu karışımı şerbet ya da zehre dönüştüren, yaşama kendini katan kişinin niyeti, tavrı/tarzı ve amacıdır... Telaşa gerek yok; hepimiz öleceğiz; hem de yapayalnız...
- Akıllı kişi kendi hâlini bilendir... Ne hâlde olursa olsun; hangi yoldan giderse gitsin "kendini bilmeyi" hiç terk etmeyendir... -Âşık Paşa
- Varlık'taki her tecelli bir ihtisâs ile tezâhür etse de kendinde ayniyet içredir. Bu nedenle bir tecelli hakkında konuşmak bir nebze kendimiz bir nebze de tüm bir Varlık hakkında konuşmak demektir... Ne ara'ya bakarsan O... ama ancak o bir ara'dan göründüğü kadar...
- İbâdet/kulluk, bir şey ne üzere yaratıldıysa o şey üzere olmasıdır... İnsan akıl üzere yaratılmıştır; kulluğu da akıl-iledir. Bu nedenle, kişi aklını kime emanet ederse, onu Rab edinmiş olur. Kısaca, kişinin aklının sahibi kimse Rabbi de odur...
- Unutulmamalıdır ki, kişi anlamını ne-şeyde, ne-yerde ve kim-de buluyorsa oraya tâbi olur; oraya kul olur. Son söz: Lekum din-ukum ve liye Dîn...
- Neye açsanız onun tokluğu için çalışırsınız, bu böyledir... Derdi olan insan işiyle; boş insan kişiyle uğraşır...
- Uyuyan bir adamı uyandırmak kolaydır, ama uyuma numarası yapan bir adam çok zor uyandırılır. Derdi olmayan insanlar ise hiç uyandırılamazlar; çünkü onlar zaten ölüdürler; ama defnedilebilirler. Tembellere gelince; tembel, defnedilemeyen bir ölüdür...
- Kendine merhametinin ve başkasına hürmetinin bir ifadesi olarak, kişi her şeye rağmen ağlayabiliyorsa insanlık adına ümit var demektir...
- Kolay değil, tenkîd bilmeyi şart koşar; tahkîr ve tezyîf ise yalnızca bir kaçıştır; kendinden, utancından, küçüklüğünden...
- İnsan saygı duyduğunu, önemli bulduğunu eleştirir, ister ki daha iyi, daha doğru ve daha güzel olsun; aşağılamak, tahkîr ve tezyîf ise nefretin ifadesidir. Ama öncelikle kendinden nefretin...
- İyi bilmek, söylediğiniz şeylere inanılmasını gerektirmez. Çünkü bilgi öğrenim gerektirir ve bir şey öğretilemeyecek kişiler de vardır... -Aristoteles
- Kişiler değil, nazariyeler, fikirler, bilgiler, yorumlar, vb. eleştirebilir. Hiç bir nazariye, fikir, bilgi ve yorum insanı rencide etmeye değmez...
- Bir millet için anlamlı bir geleceği, geçmişinin yasını tutanlar değil, tahayyül ettikleri geleceğin tarihini yazabilenler inşâ ederler...
- Günümüzde insanların milliyeti, dini ve mezhebi değil 'meşrebi' belirleyici oluyor... Bahusus 'Yezîdî' meşrep olanlar: İnsanları yaralamayı, tahkîr ve

tezyîf etmeyi, kısaca her var-olanı 'Hüseyin' kılıp işkenceden geçirmeyi, kanını dökmeyi sevenler...

- "İnsanın şahsiyetinin ve hayatının yarıdan fazlası, hayatına girmiş insanlardan ve kitaplardan oluşur..."
  -Cevdet Karal / Fayrap, Kasım 2017, s. 32.
- "Yaş ilerledikçe, dünya tanıdık geliyor. " -Cevdet Karal
- Sorular bir kere yola koyuldular mı ya onlarla beraber gider kaderinizi ararsınız ya da derin bir uykuya dalar kurtulursunuz. Derin bir uyku yani yaşam denen gürültü...
- "–cı" eki ile biten bir sıfatı, 'alem' edinen kişiden, kavramsal, nedensel, yöntemsel ve eleştirel özellikleri hâiz düşünmeyi bekleme. Onlar her konuda öterler; ötmek düşünmek değildir; çünkü malumât olmadan marifet, marifet olmadan ilim, ilim olmadan irfân sahibi olunmaz...
- İnsan gözüyle gördüğüne inanmaz, bilir... Ancak inanç öyle bir güçtür ki, kişiye inandığını sadece gözüyle görme değil tüm bilişsel(kognitif) yetileriyle 'hissetme' imkânı verir. Bu nedenle sûfîler "marifet, gördüğüne inanmak değil, inandığını görmektir." demişlerdir...
- İlim sahibi olmak insanı mütekebbir (kibirli) kılmaz. Tersine entelektüel kibrin nedeni malumat şehvetinin kişide yarattığı biriciklik, yani "ki, sadece ben biliyorum!" hissidir.
- "Bir milletin kendine hâs bir öz-ü yok ise kendi-olmayanlara teklif edebileceği bir s-öz-ü de olmaz, olamaz.." Geleceğe s-öz söyleyebilmek için geçmişteki öz-ümüzü keşfetme adına: İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI…
- Bilmeyen katındadur söz ü savaş Her ki bildi işi oldu yavaş... Âşık Paşa, Garîbnâme, I/147-2
- Anlamak ister isen... "Tüm dillerin söylediği bir sözdür Tüm gözlerin seyreylediği bir yüzdür..." Âşık Paşa, Garîbnâme, I/139-8
- Her ki kaldı ikilikde yâr degül Yoğa saygil sen anı kim var degül Âşık Paşa, Garîbnâme, I/137-9
- Âdemün cismi kitâbdur kamusı Gönül içre yazlu-durur ma'nisi -Âşık Paşa, Garîbnâme, I/101-7
- Güzel işi yapmak için zevk-i selime; işi güzel yapmak için edebe ihtiyaç vardır... Hepsini birlikte yapmak için ise irfana...
- Doğru işi yapmak için akl-i selim'e; işi doğru yapmak için bilgiye...;
- İyi işi yapmak için kalb-i selim'e; işi iyi yapmak için deneyime/tecrübeye...;
- İnsanların, omurgalarını çökerttikten sonra düşünmelerini istemek bir şaka değilse, ahmaklıktır; çünkü ufka bakamayan bir kişi düşünemez...
- Mimârî: Madde'ye mana katmak; fiziği metafizikle yoğurmak Bir anlam varlığıdır insan; yeryüzünde de ancak anlamlandırabildiği ölçüde vardır.
- Genelde edebiyat özelde şiir, bir milletin 'anlam-değer' dünyasının form kazanmasını, alışkanlığa dönüşerek kanonik hale gelmesini sağlar...

- Bir sorunu, o soruna dahil olamayanlar adına çözmek için doğasını aşan bir kolaylaştırmaya tabi tutmak, kişiyi o sorunun bir parçası kılar..
- Hayatında on koyun gütmediği, çilesini çekmediği halde çoban, çoban köpeği, sürü ve otlak hakkında ahkâm kesen kişi bir 'eğitim zayiatı'dır.
- Düşüncenin nihâî amacı, tekili bütün; sonluyu sonsuz; mukayyeti mutlak; kısaca çok-olanı, Bir-olan içinde ve içinden idrak etmektir...
- Eylerken yanlış yapmaktan korkma; yanlış doğruya giden yolda kısmî doğrulardır; bu nedenle yanlış-lar, nihâî doğrunun mütemmim parçalarıdır.
- Maddî ve manevî gerçekliğimizden kopuk sözde-düşünce üretimleri hakkında yapılan tartışmaların özeti: Yanmayan ateşin dumanında boğulmak...
- Bir soru kendini yenileyerek tekrar ortaya çıkmıyorsa hiç bir sahici yanıtın muhatabı olmamış demektir...
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI'nın yüzleştiği en tehlikeli iddia: İslâm, tarihî açıdan önemli olsa da en nihayetinde "geleceği olmayan bir geçmiş"tir.
- Ve nihâyet: İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI, İslam medeniyetine karşı yüz yıldır uygulanan kültürel teröre (oryantalizm) karşı bir direniştir...
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI Türkiye'deki felsefî düşünceyi bilme, anlama ve anlamlandırma seviyelerinde kendi kanonlarıyla buluşturma teşebbüsüdür.
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI, geleceğe ilişkin hesabı olan bir milletin geçmişi ile yüzleşme cesaretidir... http://www.islamdusunceatlasi.org
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI, kendi-olma-bilincinin bir ifadesidir... http://www.islamdusunceatlasi.org/
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI, geçmişimizle gelecekte karşılaşmak için yola çıkmak demektir... http://www.islamdusunceatlasi.org
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI, başkalarının kaleme aldığı hikâyelerde yaşamayı reddedip kendi hikâyemizi yazma iradesinin bir mukaddimesidir...
- İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI PARÇALARI YENİDEN BİRLEŞTİR VE KÜREYİ KEŞFET!
- Bir şey hakkındaki bilgisizliğimizin bilgisi, o şey hakkında öğrenmeye başlayabilmemizin ilk koşulu ve nedenidir...
- Olaylara karşı fikrini edebiyle ifade edebilen bir kişinin isyanı, küstah bir sükûnetle riyakârca direnen bir kişinin itaatından evladır...
- Kıyâmın hizmet ile, sükunetin hürmet ile, kavlin hikmet ile, hulâsa hayatın edeb ile olsun... -Hacı Bektaş Velî
- Toplumsal olayları tarihsel koşullar içinde incelemeyi öngörenler, Türk tarihine gelince fikr etmeyi değil, küfretmeyi tercih ediyorlar...
- Değerlerimiz eylemlerimizde bir fark yaratmıyorsa, riyâkârlık üreten boş-inanç olmaktan öte bir anlamları yoktur...
- 'Söz- ile yaşamak'tan 'mana-ile yaşama'ya geçmenin yolu ihlâs ve samimiyettir...

- İddiası olmadıktan sonra her Türk, sultan olabilir; varsa kim olduğu önemli değildir; çünkü bizim için sadece bir sorundur –AB'li bir düşünür
- Vicdanları terbiye etmeden yalnızca idrâkleri eğiten milletler kendi mensupları tarafından aşağılanmaya hazır olmalıdırlar...
- Bir insan kendini aşan bir fikre sahip değilse ya kendiyle uğraşır ya başkalarıyla savaşır...
- Bir "temsîl"e/örnek'e/bütün'e sahip olmayan, hiç bir şeyi "temessül" edemez/özümsemeyez; dolayısıyla örnek olarak teklif edemez...
- "Madde keşfedilmeden ma'nâ inkişâf etmez: İslâm temeddününde mekân, hareket, hendese ve misâha üzerine çeşitlemeler"
- "Adam: çamurdan gelen" demektir. Çamurdan gelen her şeyi çamur edebilir. Zira kişi her şeyi ancak kendi seviyesine indirgeyerek anlayabilir.
- İnsan için, yaşam ile ölüm birbirini var-eder; yaşar-iken aynı anda ölürüz; insan için ol-mak, öl-meye doğrudur; her-olduğumuzda her-ölürüz.
- Söz ancak ümidin toprağında filizlenir; ümidin tükendiği yerde söz, dile gelmez; gelse de muhâtab bulmaz; bulsa da bereketi olmaz; çoğalmaz.
- Kendi oyununu kuramayan milletler, başka milletlerin kendilerine kurduklarını vehmettikleri oyunları anlamakla zaman kaybederler...
- Ölüm, yaşamın ümididir; mutluluk ise bildiklerimiz, sahip olduklarımız değil, ümit ettiklerimizdir...
- Madde keşf edilmeden ma'na inkişâf etmez...
- Eylemde ihlâs, ancak bir amaçla/niyetle/hedefle(kasd) hâsıl olur... -Davûd Kayserî
- Bir çok aydının fikirlerindeki ânî kırılmalar ve köktenci sapmalar, düşüncelerinin 'gelişimine' değil vazifelerinin 'değişimine' işarettir..
- Evren'de uzağa bakmak geçmişe bakmaktır. Hayat'ta da ne kadar uzağı görmek istiyorsak o kadar derine/geçmişe bakmalıyız; bu bakış, Tarihtir.
- Önce İbrahim ol..! Kendi İsmail'ini tespit et..! /.../ Sonra 'kurban kes..!'
- "Doğruyu söylemek, her zaman doğru değildir." diyenler kendilerine faydalı olabilecek yalanı söylemek için en uygun zaman bekleyenlerdir...
- Bir şey makûl değilse marûf da olamaz yani bireylere yön veren ilzâm edici paylaşılabilir bir ortak-değere dönüşemez...
- "Ayık olan dik durur; dik duran yürür; yürüyen yol alır..."
  -Aydemir Cildekî (ö. 1361)
- Şöyle özetleyeyim; var-oluruz ve var-ölürüz, ama hiçbir şekilde yok-olmayız. Buna 'varlığın korunum yasası' diyorum.
- Daha fazla hız daha fazla haz... Hız artışı insanın teemmül etmesini, haz artışı rüya görmesini ketler; sonuç insanlığın(:aklın) işgâlidir..
- Zihnini teskîn, kalbini tatmîn edemeyen kişinin bedeni çığlık atar... -Ehl-i dîl
- Hayatının merkezinde 'dua' olmayan kişinin 'dava'sı ve 'iddia'sı insanlar için 'davet'e değil 'adavet'e dönüşür... -Ehl-i irfân

- Kendilik bilinciyle kuşanmamış kişinin ne itikadından ne de siyasetinden hayr gelir...
- Hirâ'sını yaşamamış kişinin ne Mekke'sinden ne de Medine'sinden ümit besle... Yani...
- İnsanlar ikiye ayrılır: Cesurlar ve Korkaklar Cesurlar, inançları yani tercihleri için yaşar; korkaklar ise konforları yani efendileri için.
- Bir toplumda tercih hakkının kısıtlanması ahlâkı zayıflatır; riyâkârlık ve ikiyüzlülük bunun en bariz göstergeleridir... -Aliyâ İzzetbegoviç
- Bilinçli olmak özgür olmaktır; özgür olmak ise kula kul olmamaktır; bu kul kişinin kendi bile olsa... -Aliyâ İzzetbegoviç
- Yalnızca iktidârı elde etmek ve tutmak için icrâ edilen siyâset, insan dâhil her şeyi nesnelleştirerek kullanır; yönetmez; bir yön-vermez...
- Kendi-olma'nın ilk ilkesi, kendi-olmayana saygıdır. Saygı, yani kendi-olmayana, kendi aleyhinde bile olsa adalet yasasına uygun davranmak...
- Gaflet tenbîhle, cehâlet tâlimle giderilebilir; ama ihânetin ilacı yoktur...
- Hâkim, hükm eder; mütehakkim, tahakküm... Hüküm, olayların doğasına göre iken, tahakküm kişinin nefsini olaylara dayatmasıdır... -İbn Haldûn
- Atalarımız inşâ etmiyorlardı, ibâdet ediyorlardı; çünkü taşa bile sirâyet etmesini istedikleri sağlam bir ruhî değere sahiptiler.. -Tanpınar
- Gönül dağı viran olmadan, gönül dağını viran etmeden gönül yapan gönül erleri neredeler? Akif Emre, Gönül-dağı

https://www.yenisafak.com/yazarlar/akifemre/gonul-dagi-34249

- Teftâzânî'ye nisbet edilen bir kıta... Mealen kısaca: Dünya'daki tek sevgili kitaptır ki, hiç bir sevgili ödünç verilmez... [Yusuf Arıkaner]
- Bir başkasının fikirlerini anlamadan sahiplenerek düşündüğünü zannetmek; bir başkasının yedikleriyle doyduğunu iddia etmeye benzer...
- "Susmak ile konuşmak arasında nasıl ince çizgiler, hassasiyetler var... Bakarsın konuşmak şeytandan, bakarsın susmak..!" -Cahit Zarifoğlu
- Şemsin tahtında seyre cesaret eden, zıllından havf etmez... -Ehl-i irfân [Güneş'e meydan okuyan, gölgesini göze almalıdır...]
- İnsanların hangi dilde konuştuğuna değil, hangi dilde sustuğuna dikkat ediniz...
- YAMALI BİLİNÇ; Yamalı bir bilincin tüm düşünme etkinliği intikam hissini bastırmak için kendi kendine tuzak kurmaktır
- Yenilgi bir düşünce biçimidir; yenilgiyi bir gerçeklik olarak kabul etmedikçe kimse yenilmiş değildir... -Bruce Lee
- Ne sönen kül ile ne de yanan alev ile meşgul ol... Ki geçmişçi küle takılır gelecekçi aleve...
- İnsanların geçmişleriyle / tarihleriyle bağlantıları koparılabilirse kolayca ikna edilebilirler... -Karl Marx (ö. 1883)
- Başlamak için tek bir ilke var; yola çıkmak. Halis bir niyet ile çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur...

- Geleceği olmayanın geleneği de olmaz... Başka bir deyişle; Geçmiş, bir gelecek ufku olan kültürler için geleneğe dönüşür...
- Düşünmek; Kendinden vazgeçmemek... Kendini terk etmemek... Yani; İnsan olmakta diretmek... İnsan kalmakta direnmek... tir.
- Eğitim insanların beynine bilgi koymak değil, gönüllere dokunmaktır...
- Ya nice ok-ı-mak... Yani seslenmek, çağırmak ve davet etmek... Bu nedenle 'okumak', 'muhatâb' ister...
- Hiç bir şey tamamen bembeyaz olamaz; olsa dahi bilinir kılınamaz... Beyaz'ı, beyaz-olmayanlar-ile fark ederiz çünkü...
- Bilgi, dâima hem maddî hem de manevî 'daha ağır' bir değerdir...
- Urefâ'nın dediği gibi bir gülün var-olabilmesi için tüm bir Evren'in var-olması gerekir. Bir insanın 'ol-a-bilmesi' için...
- İhsan Fazlıoğlu "Sahîh bir dünya tasavvuru için, asgarî şart, dakîk bir dildir!"
- Yapım aşamasında ancak ilginç bir teşebbüs... "Ancak yorulmayı göze alanlar bir iş yapabilme imkânını yakalarlar."
- Tevhîd'i aklın ilkesi kılarak, Varlık'ı büyüden, Evren'i ilâhlardan temizleyen; Hayat'ta da kula, kul olmayı reddeden, O'na selâm ile...
- "Geçmişimiz ile ilgileniyoruz; çünkü millet olarak geleceğimiz ile ilgili hesaplarımız var..." duyurulur...
- Sükût... "Söz bitebilir, fakat sükût hiç bitmez. Çünkü o, dünyanın en uzun cümlesidir..." -Nuri Pakdil
- Sessizlik bazen müziktir... Cihânda şimdi geçer mûsîkî yerine sükût... -Belîğ
- Pâdişâh olsan da derler "er kişi niyyetine..." -Lâ-edrî
- "Giden yolunda yorulmaz" meseldir evvelden Hiç istikâmete mânend bir âsâ olmaz... -Ragıp Paşa [Yolundan giden yorulmaz]...
- Boş çuval, dik durmaz... -'Atalar-sözü'
- Bağ, duâ değil çapa ister... -'Atalar-sözü'
- Âşık ile delinin farkı: Biri gülmez, biri ağlamaz... -'Atalar-sözü'
- Sen kendini tanıyorsan bil ki, densizlerin söyledikleri anlamsızdır. Unutma, gereksiz eleştiri sadece gizli bir hayranlıktır... -C. Aytmatov
- Unutma..! İnsanların çıkarları değiştiğinde zihniyetleri ve davranışları da çabucak değişir... -Arthur Schopenhauer
- Hüsn-i amel himmet ile böyledir Erlik on ise dokuzu hiledir... -Atâyî
- Eğer ehl-i basîretsen hüner arz etme nâdâna Anadan doğma a'mâlar değildir vâkıf elvâna... –Şinâsî
- İnsan kâh olur dağı kaldırır kâh olur darıyı kaldıramaz... -'Atalar-sözü'
- Güzellik ondur, dokuzu dondur[elbisedir, giyimdir]... -'Atalar-sözü'
- 'Doğruluk' minârede kalmış... -'Atalar-sözü'
- Deli ile devletlü, ikisi de bildiğini işler... -'Atalar-sözü'
- İnsan ikrârından, hayvan yularından tutulur... -'Atalar-sözü'

- SorumIuIuğunu taşıyabiIeceğin düşüncenin insanı oI... -Ahmet Hamdi Tanpınar
- Tekrarlıyorum: Sanat bir yakarma, bir dua biçimidir; ve insan yalnızca duasıyla yaşar... -Andrei Tarkovsky
- Ardından yüz köpek havlamayan kurt, kurt sayılmaz... -Atalar-sözü
- En çok da üç şey yorar insanı: Affetmek, içi yanarken susmak ve olmayacağını bildiği halde hayal kurmak... -Chuck Palahniuk
- Vicdanları terbiye etmeden yalnızca idrâkleri eğiten milletler kendi mensupları tarafından aşağılanmaya hazır olmalıdırlar...
- Doğuştan gelen tek bir yanılgı vardır: Mutlu olmak için burada, dünyada olduğumuzu sanmak... -Arthur Schopenhauer
- Fakat dostum, insanın ruhu yazı tahtası değildir ki, üstündekileri sildikten sonra yerine yenilerini yazmak mümkün olsun... -Peyami Safa
- Kimi insan gelerek huzur verir, kimi insan giderek; ama "ara-da" durarak değil. Hiç bir insan, diğeri için soru işaret olarak var-olamaz...
- Kişi olmanın en önemli iki ayırt edici özelliği: 'fark etmek' ve 'sınır koymak'; fark etmek zekânın, sınır koymak aklın göstergesidir...
- Hiçbir yararı olmayacağını bile bile, insan kalmanın çok önemli olduğunu düşünüyorsan onları yenmişsin demektir... -George Orwell
- Asl'ınız usul'ünüzü; usul'ünüz uslüb'unuzu; uslüb'unuz fark'ınızı ortaya koyar; asl'ınız varsa fasl'ınız dolayısıyla fark'ınız vardır...
- İnsanın ciddiyeti, uğraştığı işlerin ciddiyeti ile doğru orantılıdır; bil ki, hiç bir dua kahkaha atılarak yapılmaz...
- "İş"inde adam olmayanın "söz"ünde adam olmasının hiç bir insanî değeri yoktur...
- Elin kirini sabun-ile su; kalbin kirini dost-ile sohbet temizler... -Ehl-i irfân
- Dervişe sordular: "Huzura ne ile ulaşılabilir?" Yanıt verdi: "... uzaklaşarak!.."...
- Çıraklığını yapmadığın işin ustalığına soyunma... -Anonim
- Bir insanın değerini varlığı değil yokluğu gösterir; yokluğu birşey değiştirmeyenin varlığı da gereksizdir..! -Dostoyevski
- Atalarımız inşâ etmiyorlardı, ibâdet ediyorlardı; çünkü taşa bile sirâyet etmesini istedikleri sağlam bir ruhî değere sahiptiler.. -Tanpınar
- Ey uyku ey anne gel kurtar beni
  Ezildim aklımın hesaplarında...
  -Akif İnan
- Bâlâsı [yüksekliği, yüceliği, değeri] artanın belâsı da artar... -Ehl-i irfân
- Düşünce üretmeyi 'gol atmak' olarak görenlerin düşünce uzayı bir saha, düşünce ufukları da bir kale kadardır...
- Kendi nefsi üzerine teemmül edenin basîreti, başkalarının nefsi üzerine tefekkür edenin hasedi artar... -Ehl-i irfân

- Konuşurken insanları çoşturmayı, vecde getirmeyi amaçlayanlara dikkat ediniz; Dünya'ya en çok meyl eden onlardır... -Gazalî
- Bir kaşık tuzu, bir bardak suya koyup içersen tuzlu; bir göle koyup içersen tuzsuzdur. Dertler de böyledir; ya bardak olursun ya da göl...
- İnsanların değerini takdir etmediği hissine kapılıp üzülen, kendi üzerine yeteri kadar tefekkür etmemiş demektir... –Taşköprülü-zâde
- Tembelliğin en önemli nedeni, geleceğe güvendir; çünkü geleceği düşünerek insan ümitlerini hep erteler... –Taşköprülü-zâde
- Dedi ki, sen şairsin, elindeki bu taş ne? Dedim ki, şair aşka boyun eğer, zulme değil... -Cahit Zarifoğlu
- Başkalarını memnun etmek için yaşarsan herkes seni sever; kendin hariç...
  - Paulo Coelho
- Başarı, hayata tapmakta değil, hayatın hakkını vermektedir... -Sezai Karakoç
- Hayattaki en büyük zafer hiçbir zaman düşmemekte değil, her düştüğünde ayağa kalkmakta yatar... -Nelson Mandela
- Yaşama ilişkin bir olayda çözümsüzlükten daha kötüsü, çözüm varmış gibi davranmaktır; çünkü "-mış gibi..." her türlü sahih arayışı yok eder.
- Bu Ülke'de bir işin hakkıyla olmamasının nedeni çoğun cehâlet değil, kişilerin o işi, hedefledikleri daha üst bir makam için yapmalarıdır.
- Kendi-olmayan, ne aradığını ne bulduğunu bilir; ne arandığını ne bulunduğunu fark eder; hep başkaları tarafından aranmayı/bulunmayı bekler..
- Unutma! Fazla fedakârlık, fazla vefasızlık getirir... -T. S. Eliot
- Unutmak, "silmek" demek değildir; tersine "derin hatırlama" demektir; çünkü "unutmayı istemek" bilişsel(kognitif) bir tercihtir...
- Türkiye'deki itaat kültürünü sıkça eleştirenlerin "kime/kimlere" itaat ettiklerine dikkat edinilmelidir...
- Hiç bir çığlık bir dostun ihânetinin neden olduğu hayret kadar insanı sarsamaz. Bu nedenle ihânete en derin karşılık hayretî bir sükûnettir.
- Her bilginin bir menzili vardır; o menzile varmadan, o bilgi nâzil olmaz; çünkü nuzûl, menzile tâbidir... - Taşköprülü-zâde
- Bir şeylerin yoluna girmesi için, bazı şeylerin yoldan çıkması gerekir bazen... -T. S. Eliot
- Gördüğümüzü pek bilmeyiz; daha ziyade bildiğimizi görürüz... -Goethe
- Sanırım artık insan, tutunamıyor insana... -Oğuz Atay
- Bir milletin başına gelebilecek en büyük felâket, o milletin önünü açabilecek "doğru" fikirlerin "yanlış" adamlara savundurtulmasıdır...
- Bazı şeyler zamanla değil inançla olur... Çünkü inanılmayan iş, zamanın bile kaldıramayacağı kadar ağır gelir insana...
- Din dilini yalnızca insanları kandırmak için kullananlar, Yer-yüzü'nde kendi irâdelerini hâkim kılmak için Tanrı'yı suistimal edenlerdir...

- Amacı ne olursa olsun nefsî bir yarışın olduğu ortamda iyi, doğru ve güzel, güç devşirmek için kullanılan bir malzeme olmaktan öteye gitmez.
- Aklını eşyânın işgâl ettiği kişi, hayatta, sınırsız bir ihtiyaç, bitmeyen bir meşguliyet ve sonsuz bir ümit hissi ile dolanır durur...
- Kullanılmaya fırsat vermiyor ve Âl-i Cengiz oyunlarını görmezlikten gelmiyorsanız, insanımsılar sizi, geçimsiz, huysuz, vb. diye damgalar...
- Kulak duymaya, göz görmeye, gönül sevmeye ve yürek anlamaya hazır değilse sadece dua et; çünkü bir taşın insan olması ancak mucize iledir...
- Ancak yürüyen insan yürümekten söz edebilir. Oturup, yol üzerine konuşmanın bir anlamı yok...
- İnsan en çok kaçtığı şeyden asla kurtulamıyor... -Marcel Proust
- Gören sanır safâdan semâ-ı râh ederim Döner döner bakarım kûy-i yâre âh ederim... -Esrâr Dede
- Unutma..! Büyük insanların iki kalbi vardır: Biri acı çeker, diğeri ümit eder... -Halil Cibran
- Modern hayat, ölüm düşüncesinden uzaklaşmayı emreder... -Ahmet Hamdi Tanpınar
- İyilik eden mükâfat bekliyorsa tefecidir... -Cemil Meriç
- Bilgeliğin arttığı yerde keder de artar ve bilgisini arttıran derdini de arttırır... -Andrei Rublev
- Hayatın derin hüznüne rağmen, hep Güneşin yeniden doğacağını bilerek yaşadım... -Tagore
- İnsanlardan bazıları hâldaşın bazıları kavaldaşın olur... Hâldaş, derdinle demlenir; kavaldaş, gürültü eder söylenir... -Anonim
- Kişi, gerçekten 'büyük' ise büyük görünmek zorunda değildir; çünkü (-mış gibi) görünme gayreti ancak gerçekte olanı örtmek içindir...
- "Bu işi 'BİZ'den kim yapar" cümlesi yerine "Bu işi 'KİM' yapar?" cümlesi îkâme edilmedikçe âdil bir toplum inşa etmek mümkün değildir...
- Kurtuluşu bir başkasında görmek yıkılmanın en güvenli yoludur... -Simone de Beauvoir
- Çoğun bir insanı tanımak için bizzat o insanın kendisine değil, yaşamda birlikte yürümeyi seçtiği insanlara bakmak daha doğrudur...
- İnsanın ödün vermeden savunması gereken bir gerçek var: "kendi anlamı"... -Nuri Pakdil
- Soyun tek yararı yardımlaşmayı doğuran kaynaşmadır; bunun ötesinde soy vehmî bir kavramdır; hiç bir gerçekliği yoktur... -Mukaddime, I, 208.
- İnsan, gelenek-göreneklerinin ve alışkanlıklarının ürünüdür; doğasının ve mizacının değil... -İbn Haldûn, Mukaddime, c. I, s. 201
- Geçmiş, geleceğe suyun suya benzediğinden daha fazla benzer... -İbn Haldûn, Mukaddime, c. I, s. 14
- Kıtlık zamanlarında insanları açlık değil, alışmış oldukları tokluk öldürür... -İbn Haldûn, Mukaddime, c. I, s. 143.

- Batı dillerindeki "Hurra!", Türk ve Moğolların savaş çığlığı olan "Ur ah!" ya da "Vur! Ah!" deyişlerinden doğar... -Jean-Paul Roux
- Hayatta yapılacak o kadar çok hata var ki, aynı hatayı yapmakta ısrar etmenin bir anlamı yoktur... - J. P. Sartre
- Bir kişinin varoluş gerginliği ancak kendi ölçülerinin ve yaşama tarzının herkes için geçerli olmadığını anladığında sükûnete inkilâb eder.
- Öyle zamanlar olur ki, nereye gittiğin önemini yitirir. Çünkü asıl önemli olan, yanında kiminle gittiğindir... -Tolstoy
- Kişi ne kadar gerçekçi olursa olsun büyük atılımlar her zaman biraz hayal ister; çünkü önemli işlerin altında hep ciddi bir tasarım yatar...
- Kalbe dokunmasını biliyorlar, ama kırarak... -Füruğ Ferruhzad
- Anlamak masraflı iştir; emek, gayret, samimiyet ister. Yanlış anlamak kolaydır oysa; biraz kötü niyet biraz cehalet kâfidir. -Sezai Karakoç
- Tebliğ: İyiyi, doğruyu ve güzeli insanların idrâkine nezâket ile sunup edeb ile geri çekilmektir... -Turgut Cansever
- Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez...
- Maddî mîrâslarını koruyamayan milletler, onların temsil ettiği maneviyâtlarını da uzun süre muhâfaza edemezler...
- İnsan aklındakilerle gündüzleri, yüreğindekiyle geceleri uğraşıyormuş... -Can Yücel
- İnsanları gerçekten anlamak için insanların önem verdikleri şeylerin manasını anlamak lâzım... -Cemil Meriç
- Dostluk, dost olduğun kişinin hikâyesinde yer almakla başlar; dostluğunun mâhiyetini ise hikâyedeki yerinin keyfiyeti belirler...
- Hurdacı'nın derdi: "Hurda satın almak bahanemdir. Şehri sokak sokak seni bulmak için geziyorum..."
- Her yenilgi geçicidir; tıpkı hiçbir zaferin sürekli olmayışı gibi; fakat kafadaki yenilginin çaresi yoktur...[Örnek: Harzemşâh'ın yenilgisi]
- Önemli olan orduları yenmek değil, halk arasında "yenilgi duygusunu" uyandırmak; hatta zihinlerini "yenilmeye" alıştırmaktır... -Cengiz Han
- Mutlu bir hayvan gibi yaşayanların hikâyeleri olmaz; çünkü hikâyeler mustarip, dertli insanların arayışlarının bir ifâdesidir...
- Bir insanın hayatına lüzumundan fazla girmekten daha korkunç bir şey yoktur... - Ahmed Hamdi Tanpınar
- Suyu çamur, insanı hüzün bulandırır...
- Eğlence sürü-vâri bir duygudur; teşhîri gerektirir; ancak gerçek bir yiğit tek başına eğlenir, eğlenebilir yani çalışır... -Baudelaire
- Zekâsını başkalarının yanlışlarını bulmaya yoğunlaştıran bir kişi, bir süre sonra kendi doğrularını da kaybediyor...
- Dünün üzüntüleri ve yarının endişeleriyle donatılmış bir kalpten, bugün için bir şey bekleme... -Hannah Arendt

- Sükût kıvâmındaki çığlığı, ne kardaş ne arkadaş...; yalnızca hâldaş olanlar duyarlar... -Ehl-i irfân
- Nasıl ki, bin mum yakmakla Güneş'in ışığı karartılamaz; bin yanlışı bir ipe dizmekle de bir doğrunun gücü bastırılamaz... -Ehl-i irfân
- Hayat görüşümüzün tarihî deneyimi, istikbalde yapacaklarımızın ham maddesidir; çünkü mevcut olmadan icat olmaz...
- Edep hâlin gereğine göre eylemektir; o kadar ki gerekmediği halde sukut bile edebi ihlaldir... -Ehl-i irfân
- Elinden, dilinden bir şey gelmediğinde, hüzünlen; çünkü hüzün, yüreğin kavrulmasıdır; kavrulan yüreği Allah sever; bu nedenle hüzün, duadır.
- Mana, hâl'dedir; kâl'de değil... Söz, anlamı, mimari eserlerdeki gibi, yalnızca misafir eder; hem-hâl olmadığın hâli, anlamaman bundandır...
- Amaçları farklı iki kişinin aynı yolda yürümesi onları yoldaş kılmaz; birbirlerini taşımaz, yük olurlar...
- Her karşı-duruş, bir taraf-oluşa göredir. Yalnızca karşı-durduğun şeye değil, karşı-durur iken, neye taraf-olduğuna da dikkat kesilmelisin..
- Işığı önüne al yürü..! Gölgen arkandan ister gelsin ister gelmesin... -Arif Nihat Asya
- İlme sa'y etmemekten hazer et İlm ü sa'y ikisi birdir nazar et [İlme gayret etmemekten sakın ki, düşününce ilim ile gayret birdir.].. -Nâbî
- Etme âr öğren oku ehlinden Her şeyin ilmi güzel cehlinden... -Nâbî
- Fâriğ ol aybın gözetme kimsenin Tâ ki Hak setr eyleye aybın senin... -Yunus Emre
- Büyük insanlar veda ederek; küçük insanlar ihanet ederek giderler... -Anonim
- Öfkelenmek, kızmak ya da kırılmak değil, incinmek bir insanı, var-iken yok-gibi davranmaya itecek kadar diğerinden soğutur...
- Ne bilsin ehl-i dil kadri ne anlar ol ki nâdândır

Görünür sûretâ insân velî ma'nîde hayvândır...

-Mâide Hanım

- İnsanoğlu hîlebazdır kimse bilmez fendini Her kime iylik edersen sakla ondan kendini... -Lâedrî
- Doğrusu, dünyada rahat yaşamak için aptal olmak lazım; fakat aptal olmaktansa biraz daha rahatsız yaşamak daha iyidir... -Sabahattin Ali
- 'İmkânsız', dünyalarını değiştirmeye cesaret edemeyen küçük insanların çok sık kullandığı bir kelimedir... -Muhammed Ali
- Yaşam, sen başka planlar yapmakla meşgulken başına gelen şeydir... -John Lennon
- Kendi kendime konuştuğum kadar, kimseyle konuşmuyorum. Sebep delilik değil, sadece bilirim ki insanı sadece en iyi kendi dinler. -Bob Marley

- İnsanların çoğu şimdiki anı yaşamıyor; ya geçmişte ya da asla olamayacak bir gelecekte yaşıyorlar... -Irvin D. Yalom
- Hem kişi hem de toplumlar için başarının sırrı "âmentu"-lerinin bedelini ödemektir; çünkü imân, imkân verir; bedel mümkün kılar...
- Kaybettiğin tek savaş, uğrunda savaşmaktan vazgeçtiğindir... -Che Guevara
- Mutluluk varılacak bir istasyon değil, bir yolculuk biçimidir..! -Montesquieu
- Tasavvuf: Kişinin, dini, kendine zorlaştırması, kendi-olmayanlara kolaylaştırmasıdır ki, bu nedenle tasavvuf, hayat içre seyr-i şuurîdir...
- Dünyanın en büyük yüküdür; aklı sende olmayanı, ısrarla yüreğinde taşımak... -İbrahim Tenekeci
- Kendi oyununu kuramayan milletler, başka milletlerin kendilerine kurduklarını vehmettikleri oyunları anlamakla zaman kaybederler..!
- Her insanın tek bir gerçek işi vardır: Kendine giden yolu bulmak... -Hermann Hesse
- Bize ağır gelen kendimizdir. Yolda, okulda, işte, başkaları ile birlikte taşıdığımız kendimiz... -Cahit Zarifoğlu
- Bir şekilde dile getirilmiş bir fikir, başka bir biçimde yeniden ifade edilmeye imkân vermiyorsa çoğalmaz, çoğaltılamaz...
- İnsana özgü bir yeteneksizliktir yaşamayı becerememek; yoksa hangi balık boğmuş kendini, hangi serçe atlamış camdan..? -Dostoyevski
- Bir milleti bir kez yenmek istiyorsan onunla savaş; sürekli yenmek istiyorsan onu kendi tarihi önünde küçük düşür...
- Tarihimizi, kendimizi "yüceltmek" için değil; aksine kendimizi "düzeltmek" için çalışmalıyız... -Üstad Mehmet Genç
- Tarih, süreklilik duygusu kazandırır; kişiye ait olduğu ve mensubiyet duyduğu kültürün sürekliliği içinde bir tür ölümsüzlük hissi verir...
- Suçlamak, anlamaktan daha kolaydır. Anlarsan, değişmen gerekir... -Peyami Safa
- Biz kuşlara emânet ettik yüreğimizi; Kendi vicdanında özgür; Kendi gökyüzünde göçebe... -Nazım Hikmet
- Bir insanın sana verdiği mutsuzluktan kurtulmak istiyorsan ona verdiğin değeri azaltacaksın... -T. S. Eliot
- Bir insanı sustuğu yerlerden tanıyabilirsiniz... -Halil Cibran
- Kalple ilgili bir sırrımız var, olmalı... Umudumuz, acımızdan daha büyük olmalı... -Cahit Zarifoğlu
- En uzun yoldur insanın içi... -Cahit Zarifoğlu
- Doğru söz etkili olabilir ama hiçbir söz, vakitli bir suskunluk kadar etkili olmamıştır... -Mark Twain
- Hayattaki seviyenizi birlikte yürüdüğünüz insanların seviyeleri belirler; zira hem-hâl olduklarınızla bir-hâl olursunuz..!
- Acı, hüzün ergenlik sebebidir; acı çeken, hüzünlenen ergenleşir; çünkü acılar zekâyı biler; hüzün duyguları derinleştirir...

- Kişinin maddî gücü artıkça kendini koruma kaygısı artar; manevî gücü artıkça başkalarını korumaya öncelik verir...
- On bin yıllık perspektiften bakılırsa hiçbir şey daha iyi olmadı; zîrâ hiçbir şey daha kötü değildi; her şey hep olduğu gibiydi ve gibi...
- Bazen insanların gözleri öyle kelimelerle konuşur ki, dil bile onları telaffuz edemez... -Crow Kabilesi
- Kiminin yük sırtındadır; kiminin kafasında; kiminin yüreğinde. Sırttaki paylaşabilir; kafadaki ifâde edebilir; yürekteki ise acı bir sükût..
- Güçlü olan zayıf yanını herkesten iyi bilendir; daha güçlü olan ise zayıf yanına hükmedebilendir... -Konfüçyus
- "Hatırlama", ilerlemiş medenî halklar ile geri kalmış ilkel halkları birbirinden ayıran ölçüttür... -Aliya İzzetbegoviç
- At izi ile it izini birbirinden ayırmak için tecrübe yeter; it izi ile kurt izini birbirinden ayırmak için ise ayrıca ferâset de gereklidir.
- Sadakat, hedefe değil, yola olmalıdır. Hedefe sadakat, her yolu mubah kılar; yola sadakat ise hedefi meşru ve sahih bir hâle getirir...
- Bir 'inanç' kişi için var-oluş-sal bir tercih değilse, o kişiye yalnızca yüktür ki, kişinin yaşamına 'anlam' değil 'daral' verir...
- Üç türlü insan vardır: Gıda gibi, devâ gibi, belâ gibi.. Gıda hergün, devâ ihtiyaç duyulduğunda alınır; belâ ise kişiyi bulur. -Halife Memun
- Lafızdan manaya; manadan mefhûma gidemeyen bir zihin, dinlediği tüm konuşmaları, okuduğu tüm yazıları tartışma ve çatışma zanneder...
- Âlem'de her nesnenin ufku, dışa; insanın ufku, içe doğrudur; içe teemmülün hakkını vermeyenin tefekkürü, dışı tahrîb eder... -Ehl-i irfân
- Kendi nefsi üzerine teemmül edenin basîreti, başkalarının nefsi üzerine tefekkür edenin hasedi artar... -Ehl-i irfân
- Bir hikâyeyi anlatmaya devam ediyorsan ondan hâlâ kurtulamamışsın demektir... -Paulo Coelho
- Tefekküründe istikâmet umudunu kaybedenler, tekebbüre sığınırlar... Mecâzen: Tünelin ucundaki ışıktan umudu kesenler, karanlığa tapınırlar..
- İnsan, eylemleri amacıyla tanımlanır; bu nedenle bir dostu tanımanın en dakik yolu, seninle ilişkilerindeki amacına dikkat kesilmektir...
- Karşısındakini 'kullanmayı' düşünen "kullanılmayı" göze almıştır ki, "kullanıldım" diye şikayet "ben istediğim gibi kullanamadım" demektir..
- Güven bir cama benzer; bir kere paramparça oldu mu yapılabilecek tek şey bir kürek ve bir süpürge ile ortalığı toplamaktır; gerisi çöptür...
- Neye susamışsan, onunla kanarsın...
- Hâl'i inşâ edenlerin, ahvâlden şikâyet etmeleri, mes'uliyetlerinden kaçmak ve vicdanlarını teskîn etmek içindir...
- Başkası için ne kadar yaşarsan yaşa; ölümün kendi ölümündür; hayat başkası için feda edilebilir; ölüm edilemez; zira herkes kendi için ölür.

- Kim ne düşünür diye yaşayanlar, daima başkalarının hayatını yaşarlar; kendi hayatını yaşamak ise bir cesaret işi değil, bir tercih işidir...
- Hayalini değil, kendini gerçekleştir (tahkîk el-zât)...; çünkü hiç bir hayal kişinin kendinden daha değerli değildir...
- Tahayyül, tefekküre götürmüyorsa, tembellik yaratır. Hayal, fikri doğurmuyorsa, uyuşturur...
- Umudumuz acımızdan daha büyük olmalı... -Cahit Zarifoğlu
- Gökyüzü, üç beş bulut, akşam garipliği Başka nemiz kaldı ki şu yalan dünyada..? -Oktay Rıfat
- Ve bazıları Yok-iken bile vardır; fazlasıyla... -Edip Cansever
- Marifet, güzeli sevmek değil; sevdiğin şeyi güzelleştirmektir. [Bir şeyi güzel diye sevmeyiz; çünkü sevdiğimiz zâten güzeldir]. -Ehl-i irfân
- Aynı yolu beraber yürüdüğümüzü zannettiğimiz insanlar, aslında yalnızca gidecekleri yere kadar bize eşlik ediyor... -Mark Twain
- Bir kişi yürüyüşünde derdini besteleyip hüznüyle terennüm ediyor ise geriye dönmesi beklenemez...
- Hiç bir kulağı varsaymadan, kişinin kendi şarkısını terennüm edebilmesi, yaşama cesâretinin zirve bir ifâdesidir...
- Kişinin söyleyecek şarkısı var ise, dinleyici aramaz... Bilir ki, söz menzile girerse, çölde dahi bir dinleyeni çıkacaktır...
- Çağdaş "hümanizm" konulu tüm söylemler "hakikî insan" üzerine değil "mumya insan" üzerinedir; bu nedenle herkes herkese FİRAVUN kesilir...
- Doğruyu gördükleri halde düşüncelerini değiştirmeyenler cahillikleriyle mutluymuş gibi yaşarlar... -Einstein
- Kötülükle aynı dili konuştuğunda, onun saltanatı güçlenir. Marifet onu dilsiz bırakmakta... -Kemal Sayar
- Sır kelimelerde değil, kalpte. Ne duymak istiyorsa onu işitiyor insan...
  -Ali Ural
- "İnsanlar beni anlamıyor" diye kaygılanmam, ben insanları anlamayınca kaygı duyarım... ---Konfüçyüs
- Gerçekle yaralanmak, bir yalanla oyalanmaktan daha iyidir... -Khaled Hosseini
- Kalp, sahibinin mülkü olmayan tek şeydir... -Seyyid Kutub
- Yaşıyor olmak yalnızca nefes alıp vermekten çok daha büyük bir çabayı gerektirir... -Pablo Neruda
- Işksızlara verme öğüt öğüdünden alır değil Işksız kişi hayvan olur hayvan öğüt bilir değil... -Yunus Emre
- Kande gelir yolun senin ya kande varır menzilin, Nerden gelip gittiğini anlamayan hayvân imiş... ----Niyâzı-i Mısrî
- Hiçbir şey yapmadan da yorulabiliyor insan, düşündükleri ağır geliyor mesela... -Octavio Paz

- Yürüyor muyduk, Yoksa bir doğa parçasının Altını mı çizdiriyorlardı bize? -Cemal Süreya
- Ön-görmek, önünü, dolayısıyla yönünü görmektir. İnsanın önü, ölüme yönlüdür...
- Yaşamak, ölüme değer... Öyleyse ölmeye değer bir şekilde yaşa... ki, ölüm yaşadığına değsin...
- İnsanlara ölüm korkusu verilmemeli; ölüm bilgisi öğretilmeli. Ölüm korkusu, bilinç eşlik etmediği için, ahlaksızlığın kaynağı hâline gelir..
- İnsan ölüme doğrudur; ölüme bilinç eşlik ediyorsa, ona yaşam denilir ki, yaşam bilinçli ölüm demektir; bunun farkına varmak da huzurdur...
- Rüzgâr, ateşin gücünden az ise ateşi yandırır; çok ise söndürür. Hiçbir zaman, hiçbir konuda sınırlarını aşan bir güç talep etme; sönersin..
- Hep bilen bir aklımız var; ne zaman anlayan bir kalbe sahip olacağız. Bilmek için öldürüyoruz; anlamak için diriltebilecek miyiz..?
- Nasıl ki, bin mum yakmakla Güneş'in ışığı karartılamaz; bin yanlışı bir ipe dizmekle de bir doğrunun gücü bastırılamaz... -Ehl-i irfân
- Hüzünlenmeyen kişi aldırmaz kişidir. Hiç bir şey yapamayan en azından hüzünlenmelidir; çünkü hüzün insanı diri tutar...
- Kişi, bir yanlışa direnemiyorsa, ya katılıyor, ya onaylıyordur; ya da sessizce, hüzün içre ağlıyordur; hüzün içre ağlamak, en samimî duadır.
- Yaşamak kolay değil aynaya baktığınızda katilinizi görüyorsanız. Kimse sizi kendinizden iyi öldüremez... -Ali Ural
- Beklemekten vazgeçecek değiliz. Beklemenin bir dua olduğunu bekleyerek öğrendik biz... -Ali Ural
- Karakter sahibi bir insanın ruhu yaralarla doludur... -Halil Cibran
- Beden'de "acı" ve Ruh'ta "kaygı" insan olmanın göstergesidir... Maddeniz acıyor; Ma'nanız kaygı duyuyorsa hâlâ ümit var demektir...
- Kişi, kendini tüketen-ile çatışmamalı; rahatsız etmeden sessizce çekilmelidir; zîrâ sevgide erdem, acı vermek değil; acıya katlanmaktır...
- Marifet "tatlı yeyip tatlı konuşmak"ta değil, "acı yediğinde dahi tatlı konuşabilmekte"dir... -M. Mazhar Baba
- Ne kini ne de sevgiyi biriktir; çünkü tabut, tek kişiliktir...
- Yıllar sonra öğrendim ki, bağırıp çağırmana gerek yok..! Sesini duymak isteyene bir fısıltın yeter... -Farid Farjad
- Hâlis bir niyet ile çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur...
- Niyet sahibi dertli bir kişinin adım atması mekânı yola dönüştürür; kişiyi de basit bir yürüyenden, yolcuya...
- İnsan bir yıl boyunca yalnızlığa çekilirse gevezeliği unutur, konuşmayı öğrenir. Kalabalıklar sözleri de kalabalıklaştırıyor... -Nietszche
- Ben delilikten muzdarip değilim; siz duygularımın aşırı güçlü oluşunu, delilik zannediyorsunuz... -Edgar Allen Poe

- Kalp bir kez kırıldı mı, hiç kimseye aldırmaz ve hiçbir şeyi umursamaz. Belki mutluluğun sonu, ama huzurun başlangıcıdır bu... -Dostoyevsky
- Bu dünyada ne zaman bir umut ışığı bulsanız onu söndürmek isteyen birileri olur... -Oğuz Atay
- İnsan gönlü sırr-ı müphemdir; insanla oynamaya gelmez... -Ahmed Amiş Efendi
- Bırak hakikat incitsin seni, bir yalan avutacağına... -Kemal Sayar
- İnsanın özgürlüğü, kendine yapılanlara karşı takındığı tavırda gizlidir... -Jean-Paul Sartre
- Yeterince gece oldu. Artık sessizliği sonuna kadar açabiliriz... -İbrahim Tenekeci
- Tanımak hayal kırıklığı... Ne demiş şair: Fazla yakınlığın getirdiği, uzaklıktayız... -İbrahim Tenekeci
- "Var"la "yok" arası yaşanır bazı aşklar... Gel demeye hayat izin vermez. Git demeye kalbin... -İbrahim Tenekeci
- Sıkıntılı günlerde bize, yıkılma sakın diyecek dostlara ihtiyacımız var. Ve daha çok şiire... -İbrahim Tenekeci
- Her an bir şey olacak diye yaşamak! Bilmezsin bu, insanı içinden nasıl yıkar?.. -Ahmed Hamdi Tanpınar
- ... ve her şey bitecek; sen de öleceksin; bu dünya da ölecek... Bu yüzden, başını hep dik tut..! -Aliya İzzetbegoviç
- Bakınca görmesinler içimi, böyle iyi içimde bir cenaze töreni, böyle iyi unutuş öldürmüyor hiçbir şeyi -Cevdet Karal
- Nefret, başarısızlığa uğramış sevgidir... -Soren Kierkegaard
- Ayarı bozulan bir toplumun hastalığının göstergesi, vicdânî hassasiyetleri ile idrâkî mensubiyetlerinin değişmeye başlamasıdır...
- Herkes kendi zindanının duvarı Herkes kendi kapısının anahtarı... -Suavi Kemal Yazgıç
- Tarih kesbîdir vehbî değil; kazanılır ve kaybedilir İbn Haldûn: Tanrı hiçbir zamana, mekâna, kavme, aileye ve kişiye özel ahkâm tahsis etmez
- Modern uluslar, tarih kaçkınıdırlar; bu nedenle ulusların hafızası travmatiktir; başarılarından çok yaşadıkları felaketlerden beslenirler...
- Bir toplumu tarih dışına itmenin en iyi yolu, o topluma, geçmişini, sürekli olarak, ortak-yanlış yapma kavramının altında hatırlatmaktır...
- Tarihlerini, ancak hatırlayan milletler yorumlayabilirler; çünkü hatırlama aynı zamanda bir yorumlamadır; ister söz-ile, ister davranış-ile.
- İnsan için en zor olan şey, her gün insan kalmaktır... -Cengiz Aytmatov
- Bir insan söylediği şeylerden çok söylemedikleriyle insandır... -Albert Camus
- Yalnızca doğruyu değil, istikâmeti de önemsiyorsan, sâdece söze değil, söyleyene de dikkat et; zîrâ İblisin doğrusu olur, istikâmeti olmaz..

- Türkiye'de sonucu ne fikir ne emek ne bilgi ne eylem değil, 'ilişkiler' tayin ediyor; makamları 'hak etme' değil 'kör sadakat' belirliyor...
- Hangi insan kahramanı olduğu bir hikâyeden kurtulmayı ister? Böyle bir beklenti sadece kişinin kendi hikâyesini yaşamadığını gösterir...
- Kimin "karşı"sında durduğun değil, kimin"yan"ında olduğun önemlidir; çünkü "karşı-durduğun"la değil, "birlikte yürüdüğün"le fark edilirsin..
- "Doğruyu söylemek her zaman doğru değildir" diyenler, kendileri lehine olabilecek yanlışı söylemek için en uygun zamanı bekleyenlerdir...
- Kendimi her zaman mutlu hissederim; çünkü kimseden bir şey ummam; zira beklentiler daima yaralar... -Shakespeare
- Uçurumları sevenin kanatları olmalı... -Friedrich Nietzsche
- İçinde yaşadığınız dünya ile içinizde yaşattığınız dünya arasında kurabildiğiniz bağ kadar mutlu olursunuz... -Anton Cehov
- Ağzınızdan çıkanlara daima dikkat edin; çünkü bir sözü unutmak, bir yüzü unutmaktan çok daha uzun zaman alır... -Lois Aragon
- Bazı kelimelerin lügatte olmayan anlamları saklıdır iki insan arasında... -Said Yavuz, İtibar 56
- Huzûr, her dâim, O'nun huzûrunda hâzır olma bilincidir. Çünkü, ancak hâzır olanlar, huzûr bulurlar...
- Şurada burada güçlü adımlarla dolaşmaktansa doğru yolda sekerek yürümek daha iyidir... -Augustinus
- Yaşamın kalitesini artırmak maddeye, Hayatın kalitesini artırmak manaya bağlıdır; ilki için çalışınız; ikincisi için soru sormak yeterlidir.
- Yalnızlığıyla yol alan bir kişiyi hiç kimse yokluğuyla korkutamaz...
- Bir ilişkide güvensizlik varsa, oradaki sevgi yalandır; çünkü güvenilmek, sevilmekten daha büyük bir iltifattır..! -Paulo Coelho
- Mutluyken görmezden geldiğin şeyler, mutsuzken canını yakar; çünkü insan hatalarını mutluyken değil hep mutsuzken anlar... -Çehov
- Cehâlete dayandıktan sonra tarihi övmek ile sövmek arasında bir fark yoktur... -Akıllı Türk Makul Tarih
- Bazen susarsın... Yenilmiş sanırlar seni; eksik ve yaramaz... Unutma! Susan bilir ki, konuştuğu zaman kimse kaldıramaz... -Dostoyevski
- Bazı insanlar sözleriyle huzur verir, bazı insanlar yaptıklarıyla, ama öyleleri de vardır ki sadece 'varlık' larıyla...
- Zekâsını başkalarının yanlışlarını bulmaya yoğunlaştıran bir kişi, bir süre sonra kendi doğrularını da kaybediyor...
- Kendini ihmâl edip başkalarına dikkat kesilen kişi, daha yaşarken bedenini mezara çevirir, aklını çöle...
- Kelimeler yerlerine göre de anlam kazanır; kiminin dilinde, kiminin yüreğinde, kiminin gözlerinde, kiminin ellerinde...
- Akıllı bir düşman ile gerginlik içinde yaşamak, câhil bir dost ile huzûr içinde yaşamaktan evlâdır...

- Tasavvuf, var-iken yok-gibi yaşamaktır; yok-iken yok-gibi yaşamaya kalkışmak ise sefilliktir; kulluk değil..
- "Takdir etmek" ile "takdis etmeyi" birbirinden ayıramadıkça tarihî tecrübemizi çoğaltamayız...
- On kanaâtkâr bir kilim altında yatar; ama iki muhteris bir ülkede barınamaz... -Sâdi-i Şîrâzî
- Bazı insanlar o kadar kalabalıktır ki, hiç bir zaman "iki kişilik yalnızlığı" paylaşabilecek bir yoldaşlığı hak etmezler...
- Öfkelenmek, kızmak ya da kırılmak değil, incinmek bir insanı, var-iken yok-gibi davranmaya itecek kadar diğerinden soğutur...
- Bazıları tek bir insanı iyi tanır, ama insanlığı anlayamaz; bazıları ise insanlığı iyi anlar ama tek bir insanı iyi tanıyamaz...
- Elinizdeki bıçağı kullanmadan önce, onu elinize kimin verdiğine dikkat ediniz; bu "amacınızı" tayin için zorunludur...
- Sen kim olduğuna karar veremediğin zaman, senin kim olduğuna başkası karar verecektir... -Nizar Kabbânî
- İç çekişlerimizle kurarız en uzun cümleleri... -Ali Şeriati
- Hangi yaşta ölürsek ölelim, tamamlanmamış cümlelerimiz olacak... -Furuğ Ferruhzad
- Savaş, ölünce değil, düşmana benzeyince kaybedilir... -Aliya İzzetbegoviç
- Eğer bir akılsızla tartışıyorsan iki akılsız tartışıyor demektir... -Mark Twain
- "... ejderhayı öldürmenin yolu, kafasını kesmekten geçer; tırnaklarını törpüleyerek bir yere varamayız..." -Jose Saramago
- Sonra biri çıkar der ki, Kalbin bedenine göre fazla büyük Biraz kıralım..! ---Cemal Süreya
- Belirsizlik, tüm işkencelerin en kötüsüdür... -Alexandre Dumas
- Belirsizlik, en kötü ihtimalden daha acı vericidir... -Dostoyevski
- Kul nice yaşasa ölmesi var
  Görür göze bir gün toprak dolması var
  Bu dünyada sefer kılanın gelmesi var
  Öteye sefer kılan gelmez imiş.
  -Yesevî
- Dert olmasa Mevlâ'm kime şifâ eylesin... -Ahmed Yesevî
- Benlik davası, iyiyi/doğruyu/güzeli görmeyi engeller... -Ahmed Yesevî
- Yol boyunca "kül" olmadan, Yâr nezdinde "kul" olunmaz... -Ahmed Yesevî
- Söz başka gönül başka olmasın; işbu sözün manasın tâlib olan anlasın... -Ahmed Yesevî
- Ne kadar süreceksiniz, bekleyişler? Siz bitince yaşayacak kadar bir şey kalacak mı bize..? -Andre Gide
- Er olana davâ gerek... -Ahmed Yesevî
- Kendimi derde saldım, buldum dermân içinde... -Ahmed Yesevî

- Hayallerinizi küçümseyenlerden uzak durun! Ruhu küçük insanlar başkalarını da daraltmak, azaltmak ister... -Max Twain
- Yaşlanmak bir dağa tırmanmaya benzer; çıktıkça yorgunluğunuz artar, nefesiniz daralır ama görüş açınız genişler... -Ingmar Bergman
- Her şeyin bir nedeni vardır... Çünkü Evren'de hiç bir tesâdüf, "tesâdüf" değildir... -Sokrates
- Şu zamane hocalarına hayret ediyorum; kartal yavrusuna yerde sürünme dersi veriyorlar... -Muhammed İkbal
- Gece çayı, zifiri karanlıkla demlenir; dert ile tatlandırılır; hüzün ile içilir ve kitap okumakla anlamlandırılır...
- Yer-yüzü'nde derdi olmayanın, Gök-yüzü'ne çekecek numarası bulunmaz... Çünkü dert bile, kendine lâyık olanı arar; herkese nasîb olmaz...
- Attığınız tokada karşılık vermeyen kişiden sakının: O hem sizi bağışlamaz hem de kendinizi bağışlamanıza olanak bırakmaz... -Bernard Shaw
- Dertsiz insan insan değil, bunu anlayın Aşksız insan, hayvan cinsi bunu dinleyin... -Ahmed Yesevî [Dîvân-ı Hikmet, s. 144].
- Doğruyu gördüğü halde düşüncelerini değiştirmeyenler cahillikleriyle mutluymuş "gibi" yaşarlar... -Albert Einstein
- İrfân, insanı insanlıktan, kısaca kul olmaktan çıkartan her şeye karşı derin bir muhâlefettir; insanın kendi nefsine bile...
- Yürüdüğünüz yol ile yolda bulunan "işâretler" arasında bir "nisbet" göremiyorsanız; o yol size göre değildir; hemen terkediniz. -Ehl-i irfân
- "İnsan-olmak, bir dua'dır"; yaşam yol, yola çıkmak niyettir; yola(insanlaşmaya) koyul; menziline erdiğinde duan makbûl olacaktır. -Ehl-i ışk
- Domuz eti yememek için, ince ayar hassasiyet gösterenlerin, birbirlerinin etini yememek için de aynı hassasiyeti göstermeleri gerekmez mi?
- Dünyanı değiştirmek istiyorsan kelimelerini, dünyayı değiştirmek istiyorsan davranışlarını (eylemlerini) değiştir…
- Keskin bıçak olmak için çok çekiç yemek gerekir... -Türk Atasözü
- Köklerini tarihî tecrübesinde bulan metafizik(:makûl) bir anlam-değer çanağına sahip olmayan bir millet başka milletlerin çanağını yalar...
- Hayatınızın anlamına ilişkin sahih bir perspektife sahip değilseniz metafizik bir güvenliğiniz de yok demektir...
- Hû kılıcını alıp nefsimi kırdım

  Yeryüzünde ölmeden önce diri öldüm...

  -Hoca Ahmed Yesevî
- Âşıkların sünnetidir diri ölmek... -Hoca Ahmed Yesevî
- Tut ki, Ali'den mîrâs kaldı sana Zülfikâr

  Sende Ali'nin yüreği yoksa Zülfikâr neye yarar..?

  ---Celâleddin Rûmî

- Alçakça söylenen bir söze, asla karşılık verme; çünkü o sözün sahibinde, kendi gibi, daha nice alçak söz vardır... -Hz. Ali
- Tasavvuf, Hakk'a davettir; davete sayısız yol vardır; ancak en yakın, en iyi yol, faydalı olan, insanları rahatlatandır.. -Yesevî Hoca İshak
- Beşer, demir gibidir; insan-olması için hem kendini ayarında ısıtacak ateşi hem de kıvamında dövecek çekici bulmalıdır... -Ehl-i irfân
- Dertleriyle hem-hâl kişi, kendini konuştuklarıyla değil sustuklarıyla ele verir...
- "Barça yahşı biz yaman; barça buğday biz saman"

Herkes iyi, biz kötüyüz; herkes buğday (gibi değerli), biz samanız...
-Yesevî Hakim Ata

- Kendi dünyanı kur; orada kök sal, derinleş. Başkasının dünyasına özenen, o dünyayı taklit eden kendi dünyasını da kaybeder...
- Tanzimat'tan bu yana, bu topraklarda her şey denendi, ama bir 'biz' denenmedik; biz, yani bin yıllık tarihî tecrübe...
- Eylemin belîğ olması, çoğu zaman, sözün belâğatından daha etkilidir...
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelâmından da bir şey anlamaz... -Amiş Efendi
- İnsan, yürüdüğü yolda yuvarlanmalı; yuvarlandıkça toparlanır... –Amiş Efendi
- Ayının kırk hikâyesi var, kırkı da armut üstüne... -Anonim
- Ahlâksızlık kişinin "tabiatından" kaynaklanıyorsa terbiye edilebilir; "aklından" kaynaklanıyorsa, o kişi insanlığını tatil etmiş demektir...
- Üç şey ki hayret verir insana: Yok-iken var-olan Âlem, Âlem'den var-a-gelen Âdem; Âdem'den sûret bulan söz/mana... -Âşık Paşa
- Kişinin değeri, kendiyle yapayalnız kaldığında kendi hakkındaki kanaati kadardır...
- Nereye kadar kendinden kaçabilirsin? Ya bir daha geri dönemezsen... ---Cahit Zarifoğlu
- Her aptal bilebilir... Önemli olan anlayabilmektir: Bir insanı, bir hayvanı, bir bitkiyi, bir düşünceyi... -Einstein
- İnsanı bedenen ameliyat etmek için uyutmak; ruhen ameliyat etmek içinse uyandırmak gerekir... -Tolstoy
- Dostluğunun bedelini ödemekten kaçınanın düşmanlığını önemseme; ama düşmanlığının bedelini ödemeye hazır olanın dostluğunu ciddiye al...
- İlmî ya da tecrübî, herhangi bir konuyu, bilmeyeni ile tartışmak, çölde balık avlamaya benzer...
- Kavuşmak istediği gül olanın, inlemesi bülbül gibi olur... -Âşık Paşa [Kişi, maksadına göre hâllenir... -Ehl-i ışk]
- Kötülükleri bitiremeyiz, ama iyilikleri çoğaltabiliriz... -Sezai Karakoç
- Ağaçta duran kuş, dalın kırılmasından hiç korkmaz. Çünkü onun güveni ağaca değil, kendi kanatlarınadır... ---Henrik İbsen

- İnsanın zihni neyle meşgulse rüyasında onu görür. Hele içiniz rahat olmadı mı, gerçeğe ne kadar da uyar rüyalarımız... -Dostoyevski
- Duvarı yıkmaya gücüm yetmiyorsa kendimi parçalayacak değilim elbette; ama önümde duvar var diye boyun eğmeyi de kabullenemem... -Dostoyevski
- "İnsan, bir kere tek başına kalmaya görsün. Nerede olsa tek başınadır. Meydan savaşında bile..." ---Kemal Tahir
- Hayat bazen insanları, birbirleri için ne kadar çok şey ifade ettiklerini anlasınlar diye ayırır... - P. Coelho
- Kapını ne tam açık tut ne de tam kapalı. Nihai "karar" için kişinin hem iradesine saygı duymuş hem liyakatini ölçmüş olursun... -Ehl-i irfan
- İncinen kişinin en bâriz özellikleri içe doğru çığlık atması; sûretinde muhâtabsız bir hüznü taşıması; sîretinde yalnızlığı ile yürümesidir.
- Bu dünyada yediğimiz ekmekler içtiğimiz sular dizlerimizdeki bu güç derimizdeki tad karşı koymak içindir kaçmak için değil... ---Turgut Uyar
- En büyük günah, yüreğinin gerçekte ne hissettiğini inkâr etmektir... -Anonim
- Umut kalbimizde bir kuştur; sürekli öter... -Mustafa Kutlu
- Gönlünü ver; ama aklını asla teslîm etme... ve ne yaparsan yap, kendin olmaktan asla ama asla vaz geçme... -Ehl-i lisân
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz... -Ehl-i irfân
- Kişi, uğruna savaştığı şeyi terkederek zafer kazanamaz; amacını ihmal ederek başarılı olamaz... -Hz. Ali
- "İş"inde adam olmayanın "söz"ünde adam olmasının hiç bir insanî, ahlâkî ve dinî değeri yoktur...
- "Hür olma"nın "asgari" şartı razı olmadığı bir davranışla muhatap olduğunda kişinin rahatsızlığını dile getirmesidir...
- Herhangi bir ortamda fikrini, gerekçesi ne olursa olsun, usûlü dairesinde ifade etmekten korkan kişinin âkil-bâliğ olduğu söylenemez...
- En tehlikeli insan tipi: Az anlayan, çok inanandır... -Anton Çehov
- Güçlü bir hafıza, ağır bir cezadır. Ve işin kötüsü, iyi anları nadiren, kötü anları sıklıkla hatırlatır.... -----Orhan Kemal
- Hayatı ne önemse, ne de hafife al. Onursuz birliktelikler yerine, onurlu bir yalnızlık yaşa sadece... -Louis Aragon
- Az az ölüyoruz her gün. Yağmurdan havadan söz eder gibi, insanın her gün az az öldüğünü görüyorum... -Cahit Zarifoğlu
- İçinde yaşadığınız evren ile içinizde yaşattığınız evren arasında kurabildiğiniz bağ kadar mutlu olursunuz... -Anton Çehov
- Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez...
- Her çağda, şartlar ne kadar ağır ve umutsuz olursa olsun, inananlar için bir Nuh'un gemisi vardır... -Sezai Karakoç

- Yüreğin bir volkansa eğer, avuçlarında çiçekler açmasını nasıl umabilirsin..? -Halil Cibran
- İnsan kendi kendini sessizce kaybeder. Ama, kaybettiği başka her şeyi fark eder de, kendini kaybettiğini fark edemez... -S. Kierkegaard.
- Bir yerde herkes birbirine benziyorsa orada kimse yok demektir... -Michel Foucault
- Her şeyi fazlasıyla anlamak da bir hastalıktır... -Dostoyevski
- "Çocuklar uyurken susulur, ölürken değil..." -Anonim
- Başkalarının ölümünden beslenenlerin akibeti, en nihayetinde başkaları tarafından öldürülmektir... -Asur atasözü
- Çocukların öldürüldüğü bir dünyada uyumak, cesaret işidir... -Anonim
- İnsanı kalbinden tutamadınız mı, görün, nasıl kayıp gidecek elinizden... -Nuri Pakdil
- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zira dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Hüzünlenmeyen kişi aldırmaz kişidir. Hiç bir şey yapamayan en azından hüzünlenmelidir; çünkü hüzün insanı diri tutar...
- Sabır, katlanmak değil, güç biriktirmektir...
- Bilmiyorum demekten utananın ilmine itibar etmeyiniz... -Hz. Ali
- Çağdaş yaşam, her yanın sihirli lambalarla doldurulduğu ve başında onları ovuşturanların bulunduğu bir gürültü meydanı...
- Ne hoş bir güzelliği vardır, dünyadan hafif adımlarla gülümseyerek geçenlerin... -Virginia Woolf
- Matematiğe katılmıyorum... Kanaatimce sıfırların toplamı tehlikeli bir sayıdır... -J. S. Lec
- Ağır ağır ölür, yolculuğa çıkmayanlar, okumayanlar, müzik dinlemeyenler, gönlünde incelik barındırmayanlar... -Pablo Neruda
- Bir ülkede edebiyat ve sanattan çok siyaset konuşuluyorsa o ülke üçüncü sınıf bir ülkedir... -Friedrich Nietzsche
- Zamanınız kısıtlı! Bu yüzden başka insanların gürültüsünün kendi kalbinizin sesini duymanızı engellemesine izin vermeyin. -Steve Jobs
- İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir; çünkü hiçbir aslan, fareyle iş tutmaz...
- Tahkîk, hakikati yalnızca yanlışlardan değil, lehte ve aleyhte olanı da dikkate alarak, şüphelerden de temizleme sanatıdır...
- Ahlâkî olan ile siyâsî olanın ayrımı tahkîk'in/eleştiri'nin çıkış noktasıdır; ahlâkın siyâsallaştığı yerde sahih bir tahkîk yapılamaz..
- Bilgi bir balona, cehâlet ise etrafına benzer; bilgi artıkça balon şişer; ancak hacmine oranla ona muhit cehalet de fazlalaşır. -Mehmed Genç
- Yaptığını yazamayan; yazdığını da yapamaz; bu kişiyi zamanla takiye yapmaya götürür; takiyeyi meşrulaştırmak için de bir "giz" üretmeye...

- İdeoloji, beşerî bilginin hakikat hakkında belirli bir zaman ve zeminde ulaştığı seviyeyi donduraran, kapalı devre çalışan dünya-görüşüdür..
- Hakikati bir ideoloji içinde idrâk etmek, kuşu bir kafes içinde tanımaya benzer...
- Ya sırtımıza alıp taşıyoruz, ya ayağımızın altına alıp çiğniyoruz. Öğrenemedik bir türlü yan yana yürümeyi... -Ömer Hayyam
- Tarihimizi, kendimizi "yüceltmek" için değil; aksine kendimizi "düzeltmek" için çalışmalıyız... -Üstad Mehmet Genç
- Bazen sadece yorgun oluyor insan. Ne küs ne yalnız ne de âşık..! -Cemal Süreya
- Aklın ahlakına "mantık"; kalbin ahlakına "edep" denir...
- Neden ben insanlara güvenmemeyi öğrenip ruhumu kirleteyim? Onlar güvenilir olmayı öğrensinler..! -Kızılderili Atasözü
- Kişi, anlamını ne-şeyde, ne-yerde ve kim-de buluyorsa oraya tâbi olur; oraya kul olur. Son söz: Lekum dîn-ukum ve liye Dîn...
- Hayatı anlamlı kılmanın tek yolu, yaşamı ölüm ile ilişkilendirmektir; ölümü yaşamı ile ilişkilendiremeyen, sahîh bir "hayat görüşü" kuramaz.
- "Ne olduğunu" temsil edemeyen başkalarına "ne olMAdığını" ispat etmeye çalışır...
- Aşağılık bir yöntem kullanılarak, şerefli bir hedefe varılmaz...! -Seyyid Kutb
- Gündüzü nasıl yaşayacağını değil; geceyi nasıl uyuyacağını düşün..., saf bir "çocuk uykusu" için... -Ehl-i irfân
- Yeryüzünde en tehlikeli kişi, kendi varlığını, başkalarının yokluğuna bağlı görendir...
- İnsan, başkalarını yok ederek değil, ancak kendi varlığının kalitesini artırarak başarılı olabilir...
- Kibir ile şirk arasındaki fark: Şirk'te başka bir şey Tanrı'ya şerik koşulur; kibir'de ise kişi kendini Tanrı'ya şerik koşar... -Ehl-i irfân
- Bazılarının cisimleri bir tarafta gölgeleri başka bir tarafta; tarafımız tarihimizin gölgesidir; çünkü gölgen bulunduğun tarafı gösterir...
- Her şey yanıtlandıktan sonra kafanızda hâla yeni sorular uyanıyorsa insan olmaklığınız artıyor demektir; çünkü soru bitince insan da biter..
- SON SÖZ: Akıl-özürlüler, düşüncenin muhtevâsına değil, kimin lehine kimin aleyhine olduğuna dikkat kesilirler...
- İnsan kalbinde ne taşıyorsa, dünyaya bakınca da onu görür... -Goethe
- İçinde anlatılmamış bir hikâye taşımaktan daha büyük bir eziyet yoktur... -Maya Angelou
- Nerede aptal olacağını biliyorsan, yeterince zekisindir... -T. S. Eliot
- Bakma sen herkesin öyle mutlu göründüğüne, vicdan diye bir yer var, orada herkes suçlu... ---T. S. Eliot
- İnsanlar da kuyulara benzerler; içlerinde boğulabilirsiniz... -Ahmet Hamdi Tanpınar

- Aşırı övenler ile aşırı sövenlerin ortak noktası, hep saklayacak bir şeyleri olmalarıdır. Saklayan, korumak için dikkati uçlara çeker çünkü.
- Pek çok insanın esas sorunu, henüz kendi-siyle tanışmamış olmasıdır... -Nikolas Kazancakis
- Herkesin bir umudu vardır. Bir savaşı, Bir kaybedişi, Bir acısı, Bir yalnızlığı, Bir hüznü... ---Turgut Uyar
- İnsan yaşamında öyle "denizler" ile karşılaşır ki, o an iyi yüzmek değil iyi boğulmak daha tercihe, hatta takdire şayan olur...
- İlkeler, sen ve yol … Yanlış yapmaktan korkmadan… İrfânî deyişle, hâlis bir niyet ile çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur…
- İnsan ölüme doğrudur; ölüme bilinç eşlik ediyorsa, ona yaşam denilir ki, yaşam bilinçli ölüm demektir; bunun farkına varmak da mutluluktur..
- Yaşamak, ölüme değer... Öyleyse ölmeye değer bir şekilde yaşa... ki, ölüm yaşadığına değsin...
- Hiç bir kulağı varsaymadan, kişinin kendi şarkısını terennüm edebilmesi, yaşama cesâretinin zirve ifâdesidir...
- Başkası için ne kadar yaşarsan yaşa, ölümün kendi ölümündür; hayat başkası için feda edilebilir; ölüm edilemez; zira herkes kendi için ölür.
- Kim ne düşünür diye yaşayanlar daima başkalarının hayatını yaşarlar; kendi hayatını yaşamak ise bir cesaret işi değil, bir tercih işidir...
- Hiç bir çığlık bir dostun ihanetinin neden olduğu hayret kadar insanı sarsamaz. Bu nedenle ihanete en derin karşılık hayretî bir sükûnettir.
- Şuûr üç yetinin toplamıdır: His(nuzu'), zihin(vicdan) ve idrak (akıl). Yani, şuur: duyu, duygu ve düşüncenin toplamının idrâkini idrâktir...
- Kendilik bilinci zayıf kişiler, öz-güvenlerini, tefekkürle değil, teslimiyetle sağlarlar...
- Bu nedenle "şi‘ir", “kendini bilme”nin bir ifâdesidir; "şâir" de “kendini bilen”dir. Kısaca, ancak “kendini bilen” şi‘ir söyleyebilir...
- Yalnızca konduğun dala değil; kanatlarına da güven [:Kendilik-bilinci zayıf olanı, hayat yağmurunda, başkasının taşıdığı şemsiye koruyamaz].
- Bir insan hiç bir zaman, nereye gittiğini bilmediği zamanki kadar uzun yol gidemez... -Oliver Cromwell
- Evrensel bir telaş var; çünkü herkes kendinden kaçma halinde... -Nietzsche
- "Ağlanacak halimize gülüyoruz" deyip kızıyorlar O da bir şey mi? Ölünecek halime yaşıyorum ben... -Turgut Uyar
- Çok bilmekte çok acı vardır; ve bilgisini artıran acısını da artırır... -Umberto Eco
- Benim hayatımın sorunu, "gördüğüm şey" ile "görmek istediğim şeyi" hep karıştırmış olmamdır... -Umberto Eco
- Her ferdi, hatta her topluluğu, hoşlandığı yem ile avlarlar... -Hüseyin Rahmi Gürpınar
- İnsan için en zor olan şey, her gün insan kalmaktır... -Cengiz Aytmatov

- Dünya hâli..! Uyku bile bazen insanı uyutmuyor...
- Hissiyâtta hassâsiyet, haysiyeti olan kişiye özgüdür...
- Öyle haller vardır ki hayatta "yok" ile "var"ın müsâvi olduğunu hisseder insan... özellikle kendini fark ettiğinde...
- Kendine emek vermemiş bir insanın iddialarına karşı temkinli ol..! Çünkü kendini tahsil etmemiş bir kişi, hiç bir şey hâsıl edemez...
- Âkıbetinden emin olmak kibirdir. İnsana düşen vazifesini yapmaktır, âkıbetini hesaplamak değil; çünkü istikâmeti olanın hesabı olmaz...
- Toprak altında iken dümdüz yatabilmek için toprak üstünde iken dimdik durabilmek gerekir...
- Bir toplumun geleceği, bilginleri, kötüye kötü diyemiyorsa tıkanır; kötüye iyi diyorsa çöker...
- Bir düşünce en nihayetinde derin bir sessizliğe varıyor ve sahibine mahzûn bir sükûnet veriyorsa kişiye sahici kapılar açar...
- “Düşünce nedir?” sorusu için bir yanıtınız; yanıtları denetleyecek bir ölçütünüz yok ise her konuşanı ve yazanı, "düşünür" zannedersiniz...
- Hiçbir su, kaynağından yükseğe çıkamaz; hiçbir taklit, taklit edileni aşamaz; hiçbir türedi düşünce, türediği düşünürün seviyesine ulaşamaz.
- Türkiye’de sorun, pek çok aydının “düşünmesi” değil, “gizli” mahfiller adına “vazifesini yapmasıdır”...
- Düşünce üretmeyi 'gol atmak' olarak görenlerin düşünce uzayı bir saha, düşünce ufukları da bir kale kadardır...
- Bunca varlık var iken gitmez gönül darlığı... -Yunus Emre
- Elinizdeki dolu bardağı, içini 'tahfif' edip boşaltmanızı isteyenlerin taleplerini, yerine 'ne' koyacaklarını öğrenmeden dikkate almayınız..
- Eğlence sürü-vâri bir duygudur; teşhîri gerektirir; ancak gerçek bir yiğit tek başına eğlenir, eğlenebilir yani çalışır... -Baudelaire
- Çalışmak gerekiyor...; şevkle ya da umutsuzlukla; zira çalışmak eğlenmekten daha az can sıkıcı... -Baudelaire
- Zaman duygusundan kurtulmanın iki yolu: Zevk ve çalışma... Zevk yıpratır; çalışma güçlendirir. O halde çalışmaya devam... -Baudelaire
- Çalışma yorarak doğurtur; zevk eğlendirerek öldürür... -Baudelaire
- Hemen başlanan bir çalışma, kötü bile olsa düş kurmaktan iyidir... -Baudelaire
- İnsan, kalbini eline alıp utanmadan dolaşabilmelidir... -Yusuf Has Hâcib, Kutadgu Bilig...
- Yılda bir kurbân keserler halk-ı âlem ıyd içün Dem-be-dem sâat-be-sâat men senün kurbanınam..! -Fuzûlî
- Türkiye'de halkının sorunlarını çözene değil, halkını tahkîr eden, tarihine ve değerlerine küfredene AYDIN derler; yani içi KARANLIK olan...
- Kendimiz, kendimizin "ne-olduğu"na karar verinceye değin başkalarının tanımlarının ve yargılarının verdiği imkânlar kadar "-var-olur"uz...

- Ey toprağın altındaki sağlar..! Geri dönünüz... Zira toprağın üstündeki insanlar çoktan öldüler... -[Suriye'de duvar yazısı]
- Hiçbir yere taşmıyorum, kendime sızıyorum yalnız ben dediğim koskocaman bir oyuk... -Edip Cansever
- Kapitalizm: Okutarak câhilliği artırmak; çalıştırarak fakirliği; medeniyet diyerek barbarlığı ve barış diyerek ölümü...
- "Fâilin evsâf-ı esmâsı onun fiilinde zâhirdir." yani kişinin gölgesi, boyu kadardır... -Ahmet Avni Konuk
- İşi kifâyetsize tevdi etmek başarısızlığa davettir; muhterise tevdi etmek kavgaya; kifâyetsiz muhterise tevdi etmek fitneye... -Siyâsetnâme
- Ortak-akıl, ortak-vicdan ve ortak-dilin zayıf olduğu toplumlarda 'kifayetsiz muhterisler' mevki ve makamlarda daha hızlı yükselirler...
- Bilgi, kendine kayıtsız kalan kişileri ve toplumları affetmez...
- Akıl-özürlüler düşüncenin içeriğinden daha çok kimin aleyhine kimin lehine olduğuna dikkat kesilirler...
- Kaşın doğruluğu eğriliğidir; yayın eğriliği doğruluğudur. Hakikat küre gibidir; her neresine parmağın koysan onun hâk-i vasatı odur. -A.A.V
- Bir makamdır ki muhabbet, ne sabahı vardır ne akşamı Ne korkusu, ne ümidi ne hâli, hatta ne de makâmı... -Ehl-i irfân
- Korku ve ümit geçmiş ile geleceğe nispetle vardır; hâlde hâli yaşayan için ne korku ne de ümit, yalnızca muhabbet kârdır... -Ehl-i irfân
- Bir şeyin hakk-ında konuşmak, o şeyin hakikat-ini konuşmak; bir şeyi hakk-ıyla anlamak, o şeyin hakikat-ini anlamaktır...
- Yaşamında ciddi hiç bir iş yapmamış kişi, ne yapılmış/yapılan işi takdîr edebilir; ne de nasıl ve niçin yapıldığını idrâk edebilir...
- Her bir kişinin yaşamı, kendi hakkındaki rüyasının yorumudur...
- "Bilgin" ol ki, insanları "büyük" görme...; "bilge" ol ki, insanları "küçük" görme...
- Kâinat'ta her şey, sana değil, bilgine boyun eğer; senden değil, bilginden emir alır; bu nedenle, kendini değil, bilgini önemse..- Âşık Paşa
- Hakîkat üzerine fikri olmayanların Hak üzerine konuşmaları mümkün değildir...
- "Bir Osmanlı Coğrafyacısı İşbaşında Kâtib Çelebi'nin Cihannümâ'sı ve Düşünce Dünyası" Çeviri: Hilal Görgün
- "Nasıl" ve "Niçin" bir tür itiraz ve şüphe sorularıdır; bu nedenle mutlak teslimiyeti ve itaati talep eden dizgeler tarafından sevilmezler..
- Yasası bilinenin kavgası olmaz; yasa yani neden... Savaşın nedeni de budur; yani barışın nedeninin bilinmemesi... -Hobbes
- Modernizm: Geleceği planla Geçmişi şimdiyi verecek, geleceği öngörecek biçimde üret Şimdiyi üretilen geçmiş, planlanan geleceğe göre denetle
- Kapitalizmin İlkesi: İyi bir davranış devlete zarar veriyorsa günahtır; günah ortak çıkara hizmet ediyorsa dindar bir davranıştır.. -Spinoza

- Sadece dönekler hayatta kalabilirler; vicdanlarıyla yaşamak için direnenler er ya da geç ölürler...
- Beşerî yanımızı ihmâl ve imhâ etmeden insan-olmak ve insan-kalmak mümkündür...
- Gece çayı, zifiri karanlıkla demlenir; dert ile tatlandırılır; hüzün ile içilir... ve kitap okumakla anlamlandırılır...
- Ne zaman ki, ışk biter, o zaman yorulur insan... -Neşet Ertaş
- "Boş zamanlarımda kitap okurum" demek ile "ara sıra insan olurum" demek arasında mefhûm açısından bir fark yoktur...
- "Kitap okuyunca ne değişecek ki?" diye sorma! Elindeki kitaba iyi bak, anlarsın! Çünkü o da bir zamanlar odundu..! -Anonim
- Bu Ülke'de iktidar şehveti ile güç paylaşımına odaklanarak aslî işlevlerini terk eden tüm cemaat ve cemiyetler, Millet olmamızı engelliyor..
- Siyasette sorun güç sahibi olmak değil gücü paylaşamamaktır; paylaşılmayan güç biriktireni önce yalnızlaştırır; sonra yok eder.. -İbn Haldun
- Bir siyasetin başına gelebilecek en büyük felâket, yöneticilerin ilahlaşmasıdır ki, ilahların kavgası, herkesi ifsâd eder... -İbn Haldun
- Kibir/gurur, insanın hayvanî doğasındandır ki, siyasette tekebbür edenler, hayvanlar gibi birbirlerine musallat olurlar... -İbn Haldun
- İnsan, geleneklerinin-göreneklerinin ve alışkanlıklarının ürünüdür; doğasının ve mizacının değil... [İbn Haldun, el-Mukaddime, c. I, s. 201]
- Mağlûp, gâlibin başarısını gücüne değil âdetlerinin kemaline bağlar; bu nedenle gâlibi taklit eder, ona benzemeye çalışır.. Mukaddime, I/242
- Kıtlık zamanlarında, insanları açlık değil alışmış oldukları tokluk öldürür... [İbn Haldun, el-Mukaddime, c. I, s. 43].
- Ticâret ve siyâset, ibâdetin mütemmim [mukavvim değil] bir cüzü haline getirilemedikçe sahih bir istikâmete sahip olamazlar...
- ... bilgisiz sevgi ihmale, bilgisiz yergi ihanete neden olur...
- Kimsenin haberi yoksa yangın büyüyecek demektir... -(Afrika ata-sözü)
- İnsan, yürüdüğü yolda yuvarlanmalı; yuvarlandıkça toparlanır... –Amiş Efendi
- En büyük kerâmet, istikâmettir...
- Kabile kafası ile düşünenler, milletin vicdanını his edemezler... Kabile çadırını korurken, milletin evini yakar; kül ederler...
- Bir insanın sureti, sîretinde ortaya çıkar; bu nedenle, bir kişiyi tanımak istiyorsanız, yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- ancak yürüyen bir insan yürüdüğünün farkına varır yani yolcu olabilmek için yola çıkmak gerek, oturup yol üzerine konuşmanın bir anlamı yok…
- "Türkiye'de sonucu ne fikir ne emek ne bilgi ne eylem değil, 'ilişkiler' tayin ediyor; makamları 'hak etme' değil 'kör sadakat' belirliyor."

- "... uyuyan bir adamı uyandırmak kolaydır, ama uyuma numarası yapan bir adam çok zor uyandırılır..."
- "... neye açsanız onun tokluğu için çalışırsınız, bu böyledir... derdi olan insan işiyle; boş insan k-işiyle uğraşır..."
- Başkalarının hayatından ders alın!.. İnsan tüm hataları kendi yapacak kadar uzun yaşamıyor... -Tolstoy
- İnandığı şeyi yapan insanın enerjisi asla tükenmez... -Goethe
- Hayatının öznesini kaybedince devrik olur tüm cümlelerin... -Sezai Karakoç
- Bir yalana denk gelmeye kalmasın insan, sonra binlerce doğruyu sorgulamak zorunda kalıyor... -Nazan Bekiroğlu
- Bu âlemde kendi kendinin cahili olana kendinden büyük düşman, kendi kendini bilene de kendinden sadık dost var mıdır?.. -Sâmiha Ayverdi
- Sabah erkenden kalkıyorlar, çünkü yapacak pek çok işleri var; gece de erkenden yatıyorlar, çünkü düşünecek hiçbir şeyleri yok.. -Oscar Wilde
- Hayatınıza giren herkes değerlidir ama herkes özel değildir. Saygı hepsine, sevgi layık olana verilir... -Erich Fromm
- Bu aralar ellerim hep üşür benim. Doktor kansızlık der, ben sensizlik derim... -Edip Cansever
- Her şeyden biraz kalır: Kavanozda biraz kahve; kutuda biraz ekmek; insanda biraz acı... -Turgut Uyar
- İnsanlara, onları size nankörlük yapmaya mecbur bırakacak kadar büyük iyiliklerde bulunmayın... -Balzac
- Hayata karşı ilk küskünlüğümüz, yanımızda sandığımız kişileri karşımızda görmemizle başlar... -Anton Çehov
- Türkiye'de karnımız doymadığı, aklımız kanmadığı için değil, vicdan, gönül, kısaca anlam-değer dünyamız tatmin olmadığı için yoruluyoruz...
- İçinde yaşadığı toplumun maslahatını kendi menfaatine tercih etme işini ancak ve ancak o toplumun vicdanına mensup bireyler başarabilirler..
- Kadîm deyiştir: Kendiyle barışık olmayan, başkalarıyla savaşır...
- Vicdanları terbiye etmeden, yalnızca idrakleri eğiten milletler, kültürler kendi mensupları tarafından aşağılanmaya hazır olmalıdırlar...
- Bir kişi, ancak ait olduğu kültürün şahs-ı manevîsi olan kavramlarına yabancılaşmışsa o kültürü aşağılar...
- Bu Ülke'de, kendi toplumunu tahkîr için dışarıdan "öteki" gibi düşünen ve yazan kişi hangi görüşe mensup olursa olsun ciddiye alınmamalıdır.
- Bir fikri, bir yaşama tarzını var-kılmanın en iyi yolu, ortaya, o fikri, o yaşama tarzını temsil eden bir "örnek" koymaktır.
- Söyleyecek sözü olmayanın hangi dilde konuştuğu önemli değildir; olanın ise sükûtu bile değerlidir...

- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zira dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Bir insan için gerçek anlamda ölmek, tembellikten evladır; çünkü tembel defnedilemeyen bir ölüdür...
- İnsan yaşamında bir kez de olsa kendine şu soruyu sorup yanıtlamalıdır: Sahip olduğum her şeyi kaybettiğimde beni ayakta tutacak olan nedir?
- Kişi, bir ömür katettiği yolun sonunda, geri dönmeyi ve başa yürümeyi göze alıyorsa, kendi için anlamlı ve onurlu bir yaşam sürmüş demektir.
- Kendini herkese uydurmak için yontmaya koyulanlar; sonunda, yontula yontula tükenip giderler... -R. Hull
- İnsanlarla yüzyüze konuşarak her sorunu halledebilirsin; ama bazı insanlar gelir önüne, hangi yüzüne konuşacağını bilemezsin... -P. Neruda
- İlm-i siyâset: Pirincin içindeki siyah taştan değil, beyaz taştan korkun... -Japon Atasözü
- "Söz"ünde dosta benzeyen, "iş"inde düşman gibi eyleyen kişiden uzak dur... -Âşık Paşa
- Zaman, İnsan'dır... İnsan iyi ise zaman da iyidir; insan kötü ise zaman da kötüdür... -Âşık Paşa
- Akılda bilgi varsa, dilde dedikodu olmaz... -Kutbuddin Şirâzî
- İstanbul'da gök-delenler kaybettiğimiz büyüklüğün yerine ikame edilmeye çalışılan küçüklüktür...
- Çağdaş şehirler, yersiz yurtsuz insanların sığınaklarıdır; başka bir deyişle kapitalizm için ter döken işçi kamplarıdır...
- "Takdir etmek" ile "takdis etmeyi" birbirinden ayıramadıkça tarihî tecrübemizi çoğaltamayız...
- Yanlışlarını doğrularıyla örtmek isteyen, zehre tatlandırmak için bal katan kimseye benzer; zehir tatlanmaz ama balı murdar eder...
- Kişi başkalarının yanlışlarını bularak kendi doğrularını savunamaz; çünkü doğruların muhatabı doğrulardır; yanlışlar değil...
- Yeryüzündeki en tehlikeli varlık, aklı-ile, hesap ederek ahlaksızlık yapan kişidir... -Ehl-i irfan
- Dünyanın en ahlaksız insanı, kişinin ümit ve korkularını istismar edip yine o kişiye karşı tehdit olarak kullanandır...
- Olguya duygusal bakan bilgiden; duyguya olgusal bakan sevgiden olur...
- Bir yerde 'çözüm' olan başka bir yerde 'ölüm' olabilir; çünkü bir çözüm gerçeklikten kopartılıp form(biçim) halini aldı mı zulme dönüşür...
- Varlık'ı büyüden arındırmak 2. Evren'i ilahlardan temizlemek; ve 3. Hayat'ta kula kul olmayı reddetmek anlamında Tevhid, özgürlüktür...
- Ön-görmek, önünü, dolayısıyla yönünü görmektir. İnsanın önü, ölüme yönlüdür...
- Bu Ülke'de iktidar şehveti ile güç paylaşımına odaklanarak aslî işlevlerini terk eden tüm cemaat ve cemiyetler, Millet olmamızı engelliyor..

- Bir kişinin aklının sahibi kim-ise ve ne-ise Rabbi [:Efendisi] de odur...
- Köklerini tarihî tecrübesinde bulan metafizik(:makûl) bir anlam-değer çanağına sahip olmayan bir millet başka milletlerin çanağını yalar...
- Tevhîd'i aklın ilkesi kılarak, Varlık'ı büyüden, Evren'i ilahlardan temizleyen; Hayat'ta da kula, kul olmayı red eden, O'na selâm ile...
- Aksi takdirde şiir, kumları harfler ve kelimeler olan bir çöldür...
- Şiir, aklın ve vicdanın üzerinden yükselirse musikîye dönüşür; Varlık'ın dili haline gelir.
- "Ne olursan ol, yine gel" cümlesi ancak geldikten sonra gidecek bir yeri olanlar için anlamlıdır.
- Kartal, sinek avlamaz... -Erasmus
- Geçmişi değiştiremeyiz ama bilebiliriz; geleceği ise bilemeyiz ama değiştirebiliriz... -Mehmet Genç
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz...
- Gülerek ağlamayı öğrendiğinde hiç kimse seni yenemez... -Lao Tsu
- Gözlerdeki acıyı görmeyene, sözleri isrâf etmeyin. . . -Anonim
- Bir yol, niyettir... Yaşamında bir şey yolunda gitmiyorsa yola değil, niyetine dikkat kesil... Çünkü ârif için kast, eylemi öncelemiyorsa dil ile gönül "bir" olmaz... -Ehl-i irfân
- Sorusu olmayanın şüphesi olmaz; şüphesi olmayan kişi için gece ile gündüz arasında bir fark bulunmaz; çünkü her daim uykudadır. -Ehl-i irfân
- Kibritin yoksa onlarca mum ne işe yarar; ihlasın yoksa soruların sana hangi sahîh kapıyı aralar..? -Ehl-i irfân
- "Sormak" ulu iştir; bu nedenle cevabın gerektirdiği eylemi amaçlamıyorsa sormak, "gereken"i aşmaktır ki, bu da gururdur... - Eşref b. Ahmed
- "Er" ol kişidir ki, hem hâlinde hem kavlinde "pür edeb" ve "usûl" ola... - Eşref b. Ahmed
- Nasıl ki, bin mum yakmakla Güneş'in ışığı karartılamaz; bin yanlışı bir ipe dizmekle de bir doğrunun gücü bastırılamaz... -Ehl-i irfân
- Davâ, çakalın davâsı ise, şâhitleri bulmak maymunlara düşer... - Müsâmeretü'l-ahbâr
- İşi kifâyetsize tevdi etmek başarısızlığa davettir; muhterise tevdi etmek kavgaya; kifâyetsiz muhterise tevdi etmek fitneye... -Siyâsetnâme
- Zaman, İnsan'dır... İnsan iyi ise, zaman da iyidir; insan kötü ise, zaman da kötüdür... -Âşık Paşa
- Teklîfsiz tenkît, tahrîptir; tahrîbat ile tamîrât yapılmaz...
- Doğruyu dile getirmenin üslûbundan dem vuranlar, yanlışı en kaba biçimde ifade etmekten kaçınmıyorlar...
- Kibir, kişinin sahip olduklarını 'hak etmediği' korkusundan kaynaklanır...
- "...sûfî geleneğimizde hakiki müslüman, kendini dışarıdan, ötekinden koruyan değil, dışarıyı, ötekini kendinden koruyan kişidir...
- Düşünce tarihiyle birlikte yürür...

- Dertleriyle hem-hâl kişi, kendini konuştuklarıyla değil sustuklarıyla ele verir...
- Güven bir cama benzer; bir kere paramparça oldu mu yapılabilecek tek şey bir kürek ve bir süpürge ile ortalığı toplamaktır; gerisi çöptür..
- Gelenek, ölmüşlerin yaşayan ruhudur, Gelenekçilik, yaşayanların ölmüş ruhudur... -Abdulvahid el-Vekîl
- İncinen kişinin en bâriz özellikleri içe doğru çığlık atması; suratınde muhâtabsız bir hüznü taşıması; sîretinde yalnızlığı ile yürümesidir.
- Öfke, kızmanın âlâmetidir; sukût ise kırılmanın; bağırandan korkma, soğur; kırgınlık ise hüzündür; hem-hâl olmadan hal olunmaz...
- Gelenek küllere tapmak değil, ateşi[közü] korumaktır... -Gustav Mahler
- Kitap, çay ve müzik, karanlık ile demlenme vakti... Belki yaralarımızı örter bir yorgan gibi gecenin merhameti...
- Hüzün, yüreğin kavrulmasıdır; kavrulan yüreği Allah sever; bu nedenle hüzün, duadır... -Urefâ
- Çaresizlikten neşet eden hüzün içre ağlamak, en samimî duadır...
- Mana, hâl'dedir; kâl'de değil... Söz, anlamı, mimarî eserlerdeki gibi, yalnızca misafir eder; hem-hâl olmadığın hâli, anlamaman bundandır...
- Bir insan için gerçek anlamda ölmek, tembellikten evlâdır; çünkü tembel defn edilemeyen bir ölüdür...
- Kişi, bir ömür katettiği yolun sonunda, geri dönmeyi göze alabiliyorsa, kendi için anlamlı ve onurlu bir yaşam sürmüş demektir...
- İlim çok pahalı bir şey... Tüm ömrünüzü vereceksiniz; neticede bir paragraflık katkınız -belki- olacak…
  -Mehmet Genç
- Bu Ülke'de hem yönetenlerin hem de yönetilenlerin büyük çoğunluğu tefekkürü(düşünmeyi) temellük(yağ çekme) olarak anlıyorlar...
- Bu Ülke'de kendinden bir üst rütbedekini tanrı, bir alt rütbedekini de köle olarak görmekten vazgeçilmedikçe, kimse kimseyle istişâre etmez.
- Yalnızca doğruyu değil, istikâmeti de önemsiyorsan, sâdece söze değil, söyleyene de dikkat et; zîrâ İblisin doğrusu olur, istikâmeti olmaz..
- Konuşabileceğin biri varsa 'yalnız' değilsindir; ama dertleşeceğin biri varsa arkadaşın; hemhal olabileceğin biri varsa dostun var demektir.
- Dünyanın ahlakça en dibe vuran kişisi, dostunun özelini araştıran ve ayıbını biriktirendir...
- İnsana çalıştığı kadar verilir; rüyada gördüğü kadar değil...
- Kendine saygısı olan onurlu insan "gitmek" istediğinde veda eder; olmayan onursuz ise ihanet...
- Yalnızca konduğun dala değil; kanatlarına da güven [:Kendilik-bilinci zayıf olanı, hayat yağmurunda, başkasının taşıdığı şemsiye koruyamaz].
- İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir; çünkü hiçbir aslan, fareyle iş tutmaz...

- Hayattaki seviyenizi, birlikte yürüdüğünüz insanların seviyesi belirler; zîrâ 'hem-hâl' olduklarınızla 'bir-hâl' olursunuz...
- Herkese gelmez belâ, ehl-i istihkâk arar... -Şair Eşref
- Bir insanın hangi dilde konuştuğuna değil hangi dilde sustuğuna dikkat ediniz...
- Ne zaman ki, ışk biter, O zaman yorulur insan... -Neşet Ertaş
- Sükût kıvâmındaki çığlığı, ne kardaş ne arkadaş...; yalnızca hâldaş olanlar duyarlar... -Ehl-i irfân
- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Kim ki, usûlünden(ilkelerinden ve yönteminden) uzak kalır; vusûlü(varış, kavuşma noktası) de ondan uzaklaşır... -Ehl-i irfan
- Düşünebilen herkesin insan olması, insan olan herkesin düşünebildiği manasına gelmiyor, ne yazık ki... -Sigmund Freud
- Bilgi insanın, mahsusu (his ve hassasiyeti) beşerî imkânlarıyla insancaya (makule) çevirmesidir...
- Beşerî bir eylemin işlevi unutulursa, ürettiği olgu ya da olay, yürüyüşünde insanın yolunu ketleyen kutsanmış bir özsellik kazanır...
- Tasvir olmadan tasavvur; resim olmadan yorum; değer olmadan anlam üretilemez...
- Uğruna ölümü göze alacağı kadim değeri bulunmayan millet tarihten silinir; ancak yenilenmeyen millet de en nihayet yeni karşısında yenilir..
- İnsan insana anlatmaz derdini Denedin, olmadı, değil mi?.. ---İbrahim Tenekeci, İtibar 50
- Kişiye anlamını doğduğu ve doyduğu yer değil; ol-duğu ve öl-düğü yer verir...
- Cehalet, esaretten daha tehlikelidir; çünkü cehalet "muhtaç" olmanın, dolayısıyla esaretin en temel nedenidir...
- İyi geçinmek, iki kişinin kusursuz olmasıyla değil, birbirlerinin kusurlarını hoş görmesiyle olur... -Oğuz Atay
- Dünyadasın..! Bunun tedâvisi yok... -Samuel Beckett
- Nedeni ya da amacı ne olursa olsun insanlar üzerine "yalnızca" iktidar ve tahakkümü amaçlayan her eylem ahlaksızlıktır...
- BU ÜLKE'de "yerli-olmak", yalnızca "dindar olmak" demek değildir... Çünkü nice dindarlar var EL'in-oğlu; nice dinsizler var İL'in-oğlu...
- İşini ciddiye almamak... İçtimâî çark ondan işlemiyor. Ölümümüz bu yüzden olacak. Hem sebep hem netice... -Cemil Meriç
- Korkunç olan düşünürlerin, düşünebilenlerin ihâneti..! Kimse kapısının önünü süpürmüyor... -Cemil Meriç
- Yanlış kapıya girmiş bir anahtar iseniz zorlamayın, kırılırsınız... -Tom Robbins

- Dünyadaki en sağır edici ses, acı çeken bir mazlumun suskunluğudur... -Hz. Ali (k.v.)
- İnsanlar "hayvan" gibi öldürülürken sükût edenlerin, hayvanlara "insan" gibi davranmaları, esfel-i sâfilîn makamının en büyük kanıtıdır...
- Toprak sarsılıyor..! Hep birden esfel-i sâfilîne yuvarlanmak istemiyorsak, gözlerimizi açmalıyız. İnsanlar sloganla güdülmez..! -Cemil Meriç
- Anlamayanlar için dilimi; değersizler için kalbimi yormadığım günden beri mutluyum... -Kurt Vonnegut
- İçimde yarım kalmış bir konuşmanın üzüntüsü vardı... -Sabahattin Ali
- Kimseyi buseye boğma, yanağında bir tokatlık yer bırak! Kimseyi tokada boğma, yanağında bir buselik yer bırak..! ----Anonim
- Altın olsam değerimi herkes bilir. Ben basit bir demir olayım, değerimi sadece anlayan bilsin.... ---Şems-i Tebrizî
- Kitap yakmaktan daha kötü suçlar da vardır; bunlardan biri de kitap okumamaktır... -Ray Bradbury(Fahrenheit 451)
- Bir şehir kadar kalabalıktır bazılarının yalnızlığı... -Cahit Zarifoğlu
- Kimi iyi tanıyorum dediysem sonrasında hep daha iyi tanımam gerekti... -Anonim
- Başkalarından üstün olmamız önemli değildir. Asıl önemli olan şey, dünkü hâlimizden üstün olmamızdır... -Hint Atasözü
- Medeniyeti politikacılar yaratmaz... Medeniyet, âlimler ile sanatkârların işidir... -Erol Güngör
- Kaybetmekten korkma Bir şeyi kazanman için bazı şeyleri kaybetmelisin Ve unutma Kaybettiğinde değil, vazgeçtiğinde yenilirsin. -Che Guevara
- Kendini ne kadar azaltırsan o kadar çoğa sahip olursun; çünkü kendine hâs yaşamın ifâdesi ile dış-dünyanın ifâdesi ters orantılıdır... -Marx
- Herkes insanlığın kötüye gittiğini kabul eder de, kimse kendinin kötüye gittiğini kabul etmez… -Tolstoy
- Basitçe ifade edemiyorsan yeterince anlamamışsındır... -Einstein
- Hiçbir sorun, onu yaratan bilinç seviyesiyle çözülemez... -Einstein
- Çok okuyan ama aklını az kullanan kişide düşünce tembelliği meydana gelir... -Einstein
- Yumurta dıştan bir güçle kırılırsa yaşam son bulur; içten bir güçle kırılırsa yaşam başlar; zîrâ sahih dönüşümler hep içten gelir... -Anonim
- Attığınız tokada karşılık vermeyen kişiden sakının; çünkü hem sizi bağışlamaz hem de kendinizi bağışlamanıza imkân vermez... -Bernard Shaw
- Bir fikir ilk bakıldığında saçma görünmüyorsa gelecek için bir anlam ifâde etmiyor demektir... - Einstein
- Kafam cam kırıklarıyla dolu doktor..! Bu nedenle beynimin her hareketinde düşüncelerim acıyor, anlıyor musun..? -Oğuz Atay
- Ahlâk, insanlar ile hayvanları ayrıştırır; politika -tekrar- birleştirir... -Machavelli

- Yalnızca kullanılmayan uzuvlar değil kullanılmayan duygular da körelir. Aklınız ile kalbinizi sürekli kullanınız; biri bilgidir diğeri sevgi
- "Kendini" bilen, bilmeyenin kusuruna bakmaz... -Neşet Ertaş
- Doğru bile olsa taassup yoluyla fikir beyan etmek, hakikati rencide eder...
- Birine karşı düşmanlık beslediğinizde o kişiyi sırtınızda taşır gibi yaşarsınız ki, enerjinizi, hevesinizi ve zihninizi emer.. -Robin Sharma
- "Doğruyu söylemek her zaman doğru değildir" diyenler kendilerine en faydalı olabilecek yanlışı söylemek için en uygun zamanı bekleyenlerdir.
- En ateşli devrimciyi alın; ona mutlak iktidar verin; bir yıl içinde Çar'dan daha beter olacaktır... -Mihail Aleksandroviç Bakunin
- Kavram, düşüncenin ne içeriği ne yapı-taşı ne de âletidir; tersine kavram hepsini bütünleyen zihnî bir eylemdir; düşün-me-yen kavrayamaz...
- Alex Andreyev: "İnsanın gözlerini açması, bazen çok acı verici olabilir...'
- Baksak ki, unutmuşuz günün birinde her şeyi Ne o sevdalar, ne ölümsüz sözler kalmış... -Edip Cansever
- Bir uyku bölmezse anılarımı, Korkarım çıldırtır bu hayal beni... -Akif İnan
- Hakîkî manada insan olanın -mecbur kalsa da- elinden köpeklik yapmak gelmez... -Sadi Şirâzî
- Burası dünya; burada işler hep yarım kalır... -Hasan Aycın
- Yaptığınız şeyler için pişmanlık zamanla geçer; ne var ki, (zamanında) yapmadığınız şeylere pişmanlığın çaresi yoktur... -Sydney J.Harris
- Öküzlerle domuzlar konuşabilseydi yemden başka şey düşünenlerle alay ederlerdi... -Epiktetos
- Bir insanın yeryüzünde başına gelebilecek en büyük musibet "anlamlandırma" yetisini kaybetmesidir...
- "Fark" etmek, "idrak" etmenin asgarî şartıdır; çünkü "temyiz" edemeyenin "nazar" etmesi beklenemez...
- İrfânî bir deyişle, hâlis bir niyet ile çıktığın yolda yaptığın yanlışlar doğruna azık olur...
- Yalnızlık insana çok şey öğretirmiş; ama sen gitme, ben câhil kalayım... -Nazım Hikmet
- Ey Gönül! Şimdi sorarım sana: Hangi "ışk" daha büyüktür? Anlatılarak dile düşen mi? Anlatılamayıp yürek deşen mi..? -Şems-i Tebrizî
- Uzun konuşanı, kısa dinlemek gerek... -Fârâbî
- Sıhhat için insan midesine girene ne kadar dikkat ediyorsa, aklına girene de en az, belki de daha fazla, dikkat etmelidir... -Ehl-i irfan
- Köklerini hasette bulan düşmanlık dışındaki her düşmanlığın dostluğa dönüşme ümidi vardır; ancak haset öncelikle sahibini tüketir... -Gazalî
- Ya "hakikati" arama ya da bulduğunda herkese "açıklama"; ilki yalnız kılar; ikincisi maskara..; sonuçta her iki hâlde de acı çekersin...
- Tâlib, taleb etmeden matlûb; mürîd, irâd etmeden murâd hâsıl olmaz; zîra hâsılın husûlu, mahsûlun tahsili iledir...

- Öyle bir an gelir ki, bazı yolların dönüşü, bazı hataların özrü, bazı insanların anlamı olmaz... -Turgenyev
- Derin-siyâset: Bir hakikati yok etmek istiyorsan ona "iyi" saldırma, onu "kötü" savun... -Ali Şeriatî
- Kadim gelenekte, bir bilginin başkalarının yanlışlarını göstermesi "cedel"; kendi doğrularını temellendirmesi ise "burhan" adını alır...
- BU Ülke'de kendilerini âlim zannedenlerin birçoğu bilgi üreteceğine başkalarını tüketerek var-olmaya çalışıyorlar...
- Hâlbuki başkalarının yanlışlarını göstererek insan kendi doğrusunu temellendiremez...
- "Özgürlük" ve "sorumluluk" ile aynı seviyede donatılmamış kişi ne kendinden "emin" olur ne de başkalarına "emân" verir...
- Işk, abdest gibidir; şüpheye düşersen bozulur... -Celâleddin Rûmî
- Tek marifeti milletinin tarihî tecrübesi ile anlam-değer dünyasını tahkir olan aydınlar, bu millet için kâğıt israfı ve eğitim zayiatıdır...
- Önemli olan kavgadaki köpeğin boyutu değil; köpeğin içindeki kavganın boyutudur... -Mark Twain
- İkrâr gerek bir ere göz açıp didar göre Sarraf gerek cevhere nâdan bilesi değil..! -Ümmî Sinan
- Cehalet, ayrıcalıklı sınıfların ustaca kullandıkları bir silahtır... -Karl Marx
- Cimri, aklını kaçırmış bir kapitalisttir; kapitalist ise aklı başında bir cimri... –Karl Marx
- Öyle horozlar vardı ki, öttükleri için Güneş'in doğduğunu sanırlar... –Tolstoy
- İnsan aklındakilerle gündüzleri, yüreğindekiyle geceleri uğraşıyormuş... -Can Yücel
- Biri fikri ya da inancı savunarak "zenginleşen" insanların samimiyetlerine karşı azamî dikkat gösterilmelidir...
- Siyâsî ya da iktisâdî bir etkinlik içinde varolan birey ile öbeklerin dinî yorumu, âidiyetleri ve mensubiyetlerine bağımlı ve hesaplı olur..
- Bazen insan öyle özlenir ki, özlenen bilse yokluğundan utanır... -Aziz Nesin
- Çekip gidene her şey mizah, kalıp bekleyene her şey şiirdir... -Albert Camus
- Tut ki, Ali'den mîrâs kaldı sana Zülfikâr Sende Ali'nin yüreği yoksa Zülfikâr neye yarar..? ---Celâleddin Rûmî
- Dervişim dünyaları taşırım cebimde Hayat bir elimde; ölüm diğerinde.... ---Erdem Beyazıt
- Aşırı övenler ile aşırı sövenlerin ortak noktası, hep saklayacak bir şeyleri olmalarıdır; saklayan, korumak için dikkati uçlara çeker çünkü…
- ...ve çok geçten daha kötüsü yoktur bu hayatta... -Sabahattin Ali
- Kişiliklerini makamlardan alanlar; makamlardan sonra kişiliksiz kalırlar... -Hz. Ömer(r.a.)
- Ecel kişiyi ölümden; kader de kederden korur... -İbn Arabî

- Acele etmek tedbiri; olmayacak şeyi istemek aklı bozar... -Hz. Ali (k.v.)
- "İnsanlar, onlar için ne yaptığınızı anlamazlar; ta ki, siz yapmayı bırakana kadar..." -Anonim
- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Özlemek, ne derin bir duygu böyle, Özlemek, ne uzun bir mesafe... -Cahit Zarifoğlu
- Sen bakma bu kadar hüzünlü şeyler yazdığıma, Ben çok gülerim. Ve gülerken hiç kimse yalan olduğunu anlayamaz... -Cemal Süreya
- İnsanlar gösterdiğiniz nedenlere, içtenliğinize ve acılarınızın ağırlığına, ancak siz öldüğünüzde inanırlar... -Albert Camus
- Der misin ki bir gün: "İnşallah çok bekletmedim seni..." -Cahit Zarifoğlu
- Sadece cahiller söylenenleri söyleyene göre doğru ya da yanlış kabul ederler; neden bahsettiğine göre değil... -Gazâlî
- Seninle aynı fikirde olmadıklarını söyleyenlerden korkma! Seninle aynı fikirde olmayıp bunu söyleyecek cesareti olmayanlardan kork! Napolyon
- Değer taşıyan tek hikâye vardır; o da bedelini sizin ödediğinizdir... -Louis Ferdinand
- Bazı insanların "mod"ları değişir ama "kod"ları değişmez; bu nedenle "mod-ern" olmak "medenî" olmak anlamına gelmez...
- Gösteri toplumunda "modern insan", medenî değil tüketim alışkanlıkları değişmiş bir bedevîdir/barbardır... --Sitüasyonizm
- Sınır bir kez çiğnendi mi, çiğnenecek sınır kalmaz... -Heidegger
- Uyuyunca geçmiyor; uyanın, konuşmamız gerek..! -Nietzsche
- Sinema insanlığa hiçbir şey öğretemez; çünkü insanlık, hiçbir şey öğrenemeyeceğini son dört bin yılda yeteri kadar ispatlamıştır. -Tarkovski
- Elmas yontulmadan, insan da yanılmadan mükemmelleşemez... -Kǒng Fūzǐ
- Maneviyâtı olmayan bir toplum vicdansızlaşır, birbiri ile savaşır; fikriyâtı olmayan bir toplum ise gayesini kaybeder, iddasızlaşır...
- Kendi oyununu kuramayan milletler, başka milletlerin kendilerine kurduklarını vehmettikleri oyunları anlamakla ve çözmekle oyalanırlar...
- Bilim aklın şiiridir; şiir de yüreğin bilimidir... -Mark Twain
- Diyorum ki her şeye rağmen insan mühimdir... -Cahit Zarifoğlu
- Her toplumsal hareket zamanla üç katmanlı bir yapı kazanır: Üsttekiler siyâset eder, ortadakiler ticâret; en alttakiler ise ibâdet...
- Çağdaş siyaset, seçkinler için "mit", halk için "put" üretme sanatıdır. Mit, doğru fikirden eder; put ise sahih inançtan...
- Dünyanın en uzun hüznü yağıyor Yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üzerine... -Erdem Bayazıt
- Ne fark eder ki, kör insan için elmas da bir, cam da… Sana bakan kör ise sakın kendini camdan sanma..! -Celaleddin-i Rûmî

- Hepimiz bir hastalığın kurbanıyız, kendimizi başkası sanma hastalığı... -Cemil Meriç
- Her kavganın temelinde taraflardan birinin cahilliği yatar... -Louis Dembitz Brandeis
- Çıkar konuşunca vicdan susar... -Cemil Meriç
- Toprak altında iken dümdüz yatabilmek için toprak üstünde iken dimdik durabilmek gerekir...
- "Yalnızca" duyulara ağırlık verenler hayvanîliğe, duygulara ağırlık verenler mistikliğe, akla ağırlık verenler ise vahşîliğe neden olurlar..
- Kişi, başkalarını yok ederek değil, ancak kendi varlığının kalitesini artırarak başarılı olabilir...
- At izi ile it izini birbirinden ayırmak için tecrübe yeterli; it izi ile kurt izini birbirinden ayırmak için ise ferâset de gereklidir...
- Hakikati arayanlara inanın; bulduklarını iddia edenlerden sakının... -Andre Gide
- Bazı şeyleri bir çırpıda silemezsin; çırpınarak silersin... -İihan Berk
- Tek pişmanlığım, kelimelerimi bile hak etmeyen insanlara, saatlerce cümleler kurmaktır... -İlhan Berk
- Size değil, duygularınıza dokunan insanları sevin... -İlhan Berk
- "Bu yükle öleceksin" dedim hamala. "Ölüm kolay, sen umuttan haber ver" dedi. "Umut varsa dünyayı vur sırtıma…" -İlhan Berk
- Cihânda âdem olan bî-gam olmaz Anunçün bî-gam olan âdem olmaz… -Necâti Beg
- Söylediklerinizi duyurmak için hiç kimseyi kolundan tutmayın; dinlemeye istekli değillerse onları tutacağınıza çenenizi tutun. -Chesterfield
- Yaşamak, yaralanmaktır... -Cemil Meriç
- Cânâna cân olan, bilmez cânının kıymetini. Cânân da bilmez, cânına cân olanın kıymetini... -Cem Sultan
- Bizden sandığımız bize yabancı Görünen simalar göze yabancı Kabukta bayram var, öze yabancı Söyleyin, manânın bayramı nasıl.? -A. Karakoç
- Hâline vâkıf olmayana göz-yaşını emanet etme...
- Soru: Ey pervane! Neden kendini ateşe atıp da yanıyorsun? Yanıt: Ne yapabilirim ki, ben o ateşten uzaklaştıkça daha çok yanıyorum..!
- Söz-denizi'nde boğulmamak için insan'ın kendisine demir atması gerekir...
- Yalnızca hesapsız kişi acı çeker; acı çekenin ise iki alâmeti sükûnet ve uykusuzluktur. Bu nedenle mazlumlar, sadece duaya sığınırlar...
- Kelimeler yerlerine göre de anlam kazanırlar; kiminin dilinde, kiminin yüreğinde, kiminin gözlerinde, kiminin ellerinde olurlar...
- Bazı insanlar yalnız yaşamaktan, bazı insanlar da tek başlarına kötülük yapmaktan korktukları için "enstrümental" bir Tanrı'ya inanırlar...
- Ölüme ilişkin bir hissiyatı olmayan kişinin yaşama ilişkin de bir hassasiyeti bulunmaz; bu nedenle modernizm ölümün unutturulmasıyla başlar.

- Kişi kim olduğunu bilmek isterse kimleri sevdiğine baksın... -Celâleddin-i Rûmî
- Hiçbir zafer umulanı vermez ve hiçbir yenilgi mutlak değildir... -Cemil Meriç
- Kadim bir ilmî, felsefî, vb. metni kendimiz için anlamlı kılmak istiyorsak asgarî şart, o metni "geçmişte anlamak", "bugünde yorumlamak"tır.
- Bir işte başarılı olmanın asgarî iki koşulu: İşi iyi bilen bir ustanın çırağı olmak Ustayı aşacak şekilde kendini daima güncellemek.. -Bruno
- Duyduğunuz her şey kanaattir, vak'a değil; gördüğünüz her şey perspektiftir, gerçek değil... -Marcus Aurelius
- Bir inanç kişi için var-oluş-sal bir tercih değilse, o kişiye yalnızca yüktür ki, kişinin yaşamına "anlam" değil "daral" verir...
- İnsan kendini sözleri-ile değil; eylemleri-ile anlamlandırabilir. Yani meta-fizikçe "anlam", söylemekle değil; eylemekle ifâde edilebilir...
- Kendimiz dışında nereye koştuysak gurbette kaldık... -Nurettin Topçu
- Her arayış, en son kertede bir tür kendi içine kapanışla tamamlanır...
- Bir düşünce, en nihayetinde derin bir sessizliğe varıyor ve sahibine mahzûn bir sukûnet veriyorsa kişiye sahici kapılar açar...
- İnsanlar söylediklerinizi ya da yaptıklarınızı unuturlar ama onlara neler hissettirdiğinizi asla unutmazlar... -Maya Angelou
- Yaşamı bırakan, rezîl olur; yaşama küsen, sefîl....; yaşama direnen ise asîl...
- Kim ne düşünür? diye yaşayanlar daima başkalarının hayatını yaşarlar; kendi hayatını yaşamak ise bir cesaret işi değil, bir tercih işidir...
- Bu dünyadaki en mutsuz insanlar, başkalarının kendileri hakkında ne düşündüğünü takıntı haline getirenlerdir... -Virginia Woolf
- Uçmayı seviyorsan düşmeyi de kabulleneceksin Korkarak yaşıyorsan, hayatı yalnızca seyredersin... -Nietzsche
- Unutma! Fazla fedakârlık, fazla vefasızlık getirir... -T. S. Eliot
- Öyle tütüyorsun ki gözümde, hamdolsun, hasret çekiyorum..! -Cahit Zarifoğlu
- Kanatları varmış kalbin... Sevince uçar, sevilmeyince göçermiş... -Cahit Zarifoğlu
- Seçmiş olduğunuz ve karar verdiğiniz şeylerin bedelini siz ödersiniz; size akıl verenler değil... -T. S. Eliot
- Ya bütün şairler 'seni' sevmiş, Ya da ben her mısrada 'seni' buluyorum... -Erdem Bayazıt
- Duyguların ayarı liyakata göre tayin edilmelidir; layık olmayana yönelik bir duygu israf hatta zulümdür; bu sevgi bile olsa... -Ehl-i irfan
- Bazılarımız dayanmanın bizi güçlü kıldığını zanneder ama bazen bizi güçlü yapan bırakmaktır... -Hermann Hesse
- Nereye kadar kendinden kaçabilirsin? Ya bir de geri dönemezsen...? -Cahit Zarifoğlu

- Hayat bizi dört işlemle sınar: Gerçeklerle çarpar, ayrılıklarla böler, insanlıktan çıkarır ve sonunda 'topla kendini' der... -Tolstoy
- Güçlü insanlar aynı zamanda ciddi zayıflıklarla maluldür; zira yüksek tepelerin olduğu yerde mutlaka derin vadiler de vardır. -P. Drucker
- Eskiden sadece kışlar soğuktu. Şimdi ise, insanlar soğuk, yürekler soğuk... -Cahit Zarifoğlu
- Bazen insanların gözleri öyle kelimelerle konuşur ki, dil bile onları telaffuz edemez... -Crow Kabilesi
- Ayna en iyi dostumdur; çünkü ağladığımda asla gülmez... -Charlie Chaplin
- Bazılarımız dayanmanın bizi güçlü kıldığını zanneder ama bazen bizi güçlü yapan bırakmaktır... -Hermann Hesse
- Birilerinin gözyaşları üzerine kurulan mutluluk günü geldiğinde en dayanılmaz acılarla intikamını alır... -Nicorra Parra
- Niyetinden şüphelenen yola çıkamaz; amacından şüphelenen yol alamaz... Niyetsiz ve amaçsız çıkılan yol, bedelini ödetir... -Ehl-i irfân
- Bir gün, her zaman yaşadığınız günlerden birine uyanmama ihtimalinizi düşündünüz mü hiç..? -Kafka
- (Yalnızca), eylemlerini (açık-seçik) ilkelere göre belirleyen kişilerin "bir felsefesi vardır" denebilir... -E. Holenstein
- Bana sağır olanlara./ Dilsizim bundan sonra... -Cemal Süreya
- Gerçeklerle yüzleşemeyenler, hayallerle avunurlar...
- "Allah'a emanet ol" dedi ve gitti… Zaten başka kimim var ki..? -İlhan Berk
- Gülerek ağlamayı öğrendiğinde hiç kimse seni yenemez... -Lao Tsu
- Uğruna fedakârlık yapmadığın sevgiyi, yüreğinde taşıyıp da kendine yük etme... - Can Yücel
- Bazen ulaşamayacağın kadar yüksekte sandığın kişiler, aslında eğilemeyeceğin kadar alçakta olabiliyor... -Freud
- Yalnızlığıyla yol alan bir kişiyi hiç kimse yokluğuyla korkutamaz...
- Bilgin" ol ki, insanları "büyük" görme...; "bilge" ol ki, insanları "küçük" görme...
- Gaflet tembihle, cehâlet talimle giderilebilir; ama ihânetin ilacı yoktur...
- Kibir, kişinin sahip olduklarını 'hak etmediği' korkusundan kaynaklanır...
- Gamsız insanlara eğlence gelirmiş yaşamak;
- Yüreğin hisli mi işkencedesin, talihe bak... -Mehmet Akif Ersoy
- "... çok da takılmıyorum artık bu uyku konusuna; uyuyunca geçmeyen şeylerin olduğunu anladığımdan bu yana..." -Câhit Sıtkı Tarancı
- Yeryüzündeki en tehlikeli kişi, kendi varlığını, başkalarının yokluğuna bağlı görendir...
- Uyuyan bir insanı uyandırmak kolaydır; ancak uyuma numarası yapan bir insanı uyandırmak çok zordur... -Herakleitos
- At izi ile it izini birbirinden ayırmak için tecrübe yeter; ancak it izi ile kurt izini ayırmak için ayrıca ferâset de gereklidir..

- Aklın ahlakına "mantık"; kalbin ahlakına "edep" denir...
- "Kitap okuyunca ne değişecek ki?" diye sorma! Elindeki kitaba iyi bak, anlarsın! Çünkü o da bir zamanlar odundu..!
- Sabır katlanmak değil, güç biriktirmektir...
- Toprak altında iken dümdüz yatabilmek için toprak üstünde iken dimdik durabilmek gerekir...
- 'Boş zamanlarımda kitap okurum' demek ile 'ara sıra insan olurum' demek arasında mefhûm açısından bir fark yoktur...
- Bir suda iki balık kavga ediyorsa oradan beş dakika önce uzun bacaklı bir İngiliz geçmiştir... -Kızılderili Atasözü
- Türkiye'de halkın özgürlük idrâki tokluk ve güvenliktir.
- Seçkinlerin özgürlük idrâki ise en güçlüye itaat ile daha rahat yaşamaktır...
- ... yalnızca odun yanınca kül olur; ama yanınca insan ışk ile, kul olur... -Ehl-i irfân
- Kavuşmak istediği gül olanın, inlemesi bülbül gibi olur... -Âşık Paşa
- [Kişi, maksadına göre hâllenir... -Ehl-i ışk]
- Hakikî dost, sevdiğini seven, yerdiğini yeren ve her işinde başarılı olmanı dileyendir... –Âşık Paşa
- Hakikî dost, hem yol-daşın, hem dil-daşın olabilen kişidir... –Âşık Paşa
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelamından da bir şey anlamaz... -Amiş Efendi
- Dervişe sordular: "Huzura ne ile ulaşılabilir?" Yanıt verdi: "... uzaklaşarak!.."...
- İnsanları "layık oldukları" değil, "layık görüldükleri" yer yaralar...
- İftâr vaktine yakın susar ya insan
- Yokluğun da öyle yakıyor beni
- Söyle ne zaman okunur burada ezan?
- Bir yudum su gibi özledim seni –C. Yücel
- Konuşabileceğin biri varsa 'yalnız' değilsindir; ama dertleşeceğin biri varsa arkadaşın; hemhal olabileceğin biri varsa dostun var demektir.
- Bir insana vazgeçilmez olduğunu hissettirdiğinizde ilk vazgeçeceği kişi siz olursunuz... -S. Freud
- Belirsizlik, tüm sıkıntıların en kötüsüdür... -Alexandre Dumas
- Fikir sahibi olmaya mal sahibi olmaktan fazla ihtiyaç duyacağımız gün, gerçek zenginliğin sırrını bulacağız... -Peyami Safa
- Gazeteler, uygarlığın nasıl bir pisliğe ve ölüm tuzağına düştüğünü gösteren çöplüktür... -Kafka
- Büyük şeyler yapmak isteyen kişi, ilk olarak, kendini sınırlamayı bilmelidir... -Goethe
- Bir insan hiç bir zaman, nereye gittiğini bilmediği zamanki kadar uzun yol gidemez... -Cromwell

- Zamana güven, her şey unutulur! Şu anda aklı başında davranmak, sonradan aklı başına gelmekten iyidir... -Dostoyevski
- Beden'de "acı" ve Ruh'ta "kaygı" insan olmanın göstergesidir... Maddeniz acıyor; Ma'nanız kaygı duyuyorsa hâlâ ümit var demektir...
- Kimse yıllarca yaşadığı için ihtiyarlamaz. İnsanlar ideallerine ihanet ettikleri zaman yaşlanırlar... -Albert Schweitzer
- Yaşamda sınır, önce gerekli olana, sonra yeterli olana sahip olmakla yetinmektir. Kişi için bilincin eşlik ettiği asgarî öz(ü)gürlük budur..
- Kişi olmanın en önemli iki ayırt edici özelliği: fark etmek ve sınır koymak... Fark etmek zekânın, sınır koymak aklın göstergesidir...
- İnsan ölüme doğrudur; ölüme bilinç eşlik ediyorsa, ona yaşam denilir ki, yaşam bilinçli ölüm demektir; bunun farkına varmak da mutluluktur..
- İlke'm: Düşüncelerinde ve eylemlerinde bu milletin tarihî tecrübesini ve değerlerini dikkate almayan hiç kimseyi dikkate ve ciddiye almamak.
- Bir yığın olmaktan çıkıp millet olmak, kişiye acı gelse de, toplumsal maslahatı, kişisel menfaate tercih etmekle başlar...
- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; ancak dostluk sona değil yola nisbetledir.
- Aynı yolu beraber yürüdüğümüzü zannettiğimiz insanlar, aslında yalnızca gidecekleri yere kadar bize eşlik ediyor... -Mark Twain
- Bir milletin tarihî yürüyüşüne nihâî istikâmeti veren seçkinler değil, sevâd-i a'zam: büyük karanlık denilen akl-i selîm sâhibi yığınlardır.
- Kişinin maneviyâtını kör eden en tehlikeli tavır; yanlışlarının meşrûiyetini, doğrularını kullanarak savunmaya çalışmasıdır...
- Kişi, kendi doğrularını başkalarının yanlışlarını ifşa ederek savunamaz; böyle yapanın savunulacak doğrusu kalmamış demektir...
- Bir siyasetin başına gelebilecek en büyük felalet, yöneticilerin ilahlaşmasıdır; ki, ilahların kavgası, herkesi ifsad eder... -İbn Haldun
- Siyasette sorun güç sahibi olmak değil, gücü paylaşamamaktır; paylaşılmayan güç biriktireni önce yalnızlaştırır; sonra yok eder. -İbn Haldun
- Ahlâk, insanlar ile hayvanları ayrıştırır; politika -tekrar- birleştirir... -Machavelli
- Ne garip! Kazanmak insanlara yetmiyor; diğerlerinin kaybettiğini de görmek istiyorlar... -Gore Vidal
- Eğer insan kısa cümleler kuruyorsa, uzun yorgunlukları vardır... -Bob Dylan
- Güvendiğiniz dağlara kar yağdığı zaman, en güzel çare, kar ile dağı başbaşa bırakmaktır... -Mevlana
- Karşıdan karşıya geçer gibi sev beni: Önce bana, sonra bana, sonra yine bana bak... -Cemal Süreya
- Artık insanları tanımak için zaman kaybetmiyorum; nasıl olsa onlar zamanı gelince kendilerini tanıtıyorlar... -Paul Auster

- Sabır, belayı edeple karşılayabilmektir... -Abdülkâdir Geylanî
- Yenileceğinden korkan, daima yenilir... -Yıldırım Bayezid
- İnsan o kadar acı çeker ki, tüm canlılar içinde yalnız o, gülmeyi icat etmek zorunda kalmıştır... -Nietzsche
- Bilmeden taraf olanlar, başkalarının sorularının ve yanıtlarının kavgasını yaparlar...
- Elimden bir şey gelmiyor deme!
- Avuçlarında ne dualar gizlidir... -İbrahim Tenekeci
- Kendini bilen, bilmeyenin kusuruna bakmaz... -Neşet Ertaş
- Bizi en çok utandıracak şey, kendimiz olmamaktır... -Erich Fromm
- Bir insanın değerini varlığı değil yokluğu gösterir; yokluğu birşey değiştirmeyenin varlığı da gereksizdir!.. -Dostoyevski
- Kıtlık zamanlarında insanları açlık değil, alışmış oldukları tokluk öldürür... -İbn Haldun, Mukaddime, c. I, s. 143.
- Dost, "haydi!" dediğinde; "nereye?" sorusu sorulmaz...
- Gece çayı, zifiri karanlıkla demlenir; dert ile tatlandırılır; hüzün ile içilir... ve kitap okumakla anlamlandırılır...
- Zekâsını başkalarının yanlışlarını bulmaya yoğunlaştıran bir kişi, bir müddet sonra kendi doğrularını da kaybeder...
- "Bilgin" ol ki, insanları "büyük" görme...; "bilge" ol ki, insanları "küçük" görme...
- Kibir, kişinin sahip olduklarını 'hak etmediği' korkusundan kaynaklanır...
- Konuşan insan, öyle kolay kolay dertten ölmez. Bir insan konuşmadı da içine gömüldü müydü, sonu felakettir... -Yahya Kemal
- Düşlerinizi gerçekleştirmenin en iyi yolu, uyanmaktır... -Paul Valery
- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bu nedenle bir kişiyi tanımak istiyorsanız yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir. Hiçbir aslan, fareyle iş tutmaz...
- Aklında fikir olmayanın, dilinde küfür; kalbinde muhabbet olmayanın elinde şiddet olur...
- Dostlarıyla uğraşanlar, düşmanlarıyla savaşamazlar... -Selâhaddin Eyyûbî
- Sakın doğrularını putlaştırma... -Şems-i Tebrizî
- Yaşam'da tüm yolların çıktığı tek "yön" ölümdür... Bu nedenle kişi yaşamda ne "yana" giderse gitsin ölümün "yanına" gider... -Ehl-i irfân
- Haksızlığı her kabul ediş, daha büyüğünü doğurur... -A. H. Tanpınar
- Az ağlıyoruz! Dünya bu yüzden çok kirli... -Cahit Zarifoğlu
- Sözcükler tek başına insanı kırmaz. İnsanı yaralayan, sözcüklerin arkasına saklanan ikiyüzlülüktür... -S. Tamaro
- Yalnızlığıyla yol alan bir insanı hiç kimse yokluğuyla korkutamaz...
- Hayattaki seviyenizi, birlikte yürüdüğünüz insanların seviyesi belirler; zîrâ 'hem-hâl' olduklarınızla 'bir-hâl' olursunuz...

- İş tutuşun kalbî, iş yapışın aklî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...
- Öyle yaşa ki, "perişan" ol; ama "pişman" olma...
- Dönme ihtimali bulunmayanın yokluğuna katlanılabilir ama her daim "buradayım" deyip de hiç gelmeyenin hasreti insanı nem gibi çürütür...
- Daha fazla
- Zaman, İnsan'dır... İnsan iyi ise, zaman da iyidir; insan kötü ise, zaman da kötüdür. -Âşık Paşa
- Kavuşmak istediği gül olanın, inlemesi bülbül gibi olur... -Âşık Paşa
- Akıbetinden emin olmak kibirdir. İnsana düşen vazifesini yapmaktır; akıbetini hesaplamak değil...; çünkü istikameti olanın hesabı olmaz...
- Kapitalizm: Okutarak câhilliği artırmak; çalıştırarak fakirliği; medeniyet diyerek barbarlığı ve barış diyerek ölümü... Çoğaltmak hiçliği...
- Evren'de en âdil güç ölümdür; her makamı eşitler... -Ehl-i irfân
- Ne güzel şey hatırlamak seni

Bunca kalabalıklar ve bunca yorgunluklarımın içinde...
-Nazım Hikmet

- Az şey bilirsek bir şeyin doğruluğundan emin olabiliriz; ancak bilgi artınca kuşku da artar... -Goethe
- Değer verin ya da vermeyin, ama asla verir gibi yapmayın... -Sadi Şirazî
- Güzelliğin şarkısını söylersen eğer; çölün ortasında tek başına kalsan bile bir dinleyicin olacaktır... -Halil Cibran
- Manâ görünmek için sûret ister... -İbn Arabî
- Bu âdem dedikleri
- El ayakla baş değil
- Âdem "mana"ya derler
- Sûret ile kaş değil... - Kaygusuz Abdal
- Sevenin şekvâsı(şikâyeti), sâdıkın davası(hakkı) olmaz... Sevgide şekvâ, sadakatta dava, karâr değil, firâr'dır... -Ehl-i ışk
- Sükût kıvâmındaki çığlığı, ne kardaş ne arkadaş...;

Yalnızca hâldaş olanlar duyabilirler...
-Ehl-i irfân

- Yaşamı bırakan, rezîl olur; yaşama küsen, sefîl....; yaşama direnen ise asîl...
- Bazı insanlar elinizden tutmak ister; bazıları aklınızdan, bazıları da kalbinizden..; kararınızı isteğe göre değil, liyâkâta göre veriniz...
- Bazı insanlar sözleriyle 'huzur' verir; bazı insanlar yaptıklarıyla; ama öyleleri de vardır ki sadece 'varlık'larıyla...
- Sevgi, talebi/arzuyu doğurmuyorsa lâfzîdir(boş konuşmadır); arzu/taleb, sevgiden kaynaklanmıyorsa arazîdir (gelip geçicidir)... -Ehl-i irfân
- İnsanların hangi dilde konuştuğuna değil, hangi dilde sustuğuna dikkat ediniz...

- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz... -Ehl-i irfân
- Kişinin bir işe niyetlenmesi namaza niyet gibi olmalı; bir kez niyet ettikten sonra önünden başka bir tarafa bakmamalı...
- Çünkü gel.
  Çünkü gelmen gerek.
  Çünkü gelmezsen gidecek her şey...
  -Özdemir Asaf
- Geçer elbet efendim..! Bazısı teğet geçer, bazısı deler geçer, bazısı deşer geçer, bazısı parçalar geçer; ama mutlaka geçer... -Oğuz Atay
- Sana içimi döksem beraber toplar mıyız..? -İlhan Berk
- Eğer bir amaç uğruna ayakta değilseniz her darbe sizi yere serebilir... -Malcolm X
- Yol karardığında elveda diyen kişi haindir... -J. R. Tolkien
- Öyle ateşler vardır ki hayatta bizi yakan, su ile değil ancak yanarak, daha çok tutuşarak söndürülebilirler... -Ehl-i ışk

- Emreden dinlemez
  Dinlemeyen anlamaz
  Anlamayan sevemez
  Sevemeyen korkar
  Korkan yok eder
  İşte siz! Yok ediyorsunuz... -Kızılderili sözü
- Baharı yaz uğruna tükettik, aşkı naz uğruna,
  ve papatyaları seviyor sevmiyor uğruna;
  derken ömrü tükettik, bir hiç uğruna...
  -Sezai Karakoç
- Işk nasip işidir, hesap işi değil... -Celâleddin Rûmî
- Geçmişi hatırlamayanlar, onu bir kez daha yaşamak zorunda kalırlar... -George Santayana
- Sizi yıpratan insanlardan sessizce uzaklaşın... -Albert Camus
- Asıl mucize kendine inanmaktır; sonrası hep olağan şeyler... -Goethe
- Öyle büyümüş ki içimizdeki yalnızlık, sevilmeyi beklerken, beklemeyi sevmişiz... -Cemal Süreya
- Güneşi gözden kaçırdım diye ağlarsan, yıldızları da göremezsin... -Tagore
- Pek çokları mutluluğu insandan daha yüksekte arar; bazıları daha alçakta; oysa mutluluk insanın boyu hizasındadır... -Kŏng Fūzĭ
- Efendilerin serbestçe seçilmesi, ne efendileri ortadan kaldırır ne de köleleri... -Herbert Marcuse

- Fırtınanın şiddeti ne olursa olsun; martı sevdiği denizden asla vazgeçmez... -Alfred Capus
- Kendi iç-odana çekildiğinde içeride halleşecek birini bulursan veli; bulmazsan deli olursun... -Ehl-i irfân
- Başta zor gelebilir; ama her şey başta zor gelir... -M. Misashi (ö. 1645) [Japon kılıç ustası]
- Gelenek, ölmüşlerin yaşayan ruhudur,
- Gelenekçilik, yaşayanların ölmüş ruhudur... -Abdurrahman el-Vekîl
- Az bilmek için çok okumak gerekir... -Montesquieu
- Başarının formülü yoktur; ama başarısızlığın formülü vardır:

Herkesi birden hoşnut etmeye kalkmak...
-Lina Wertmüller

- Düştümse eğer sana bakarken düştüm... -Cahit Zarifoğlu
- Yok öyle umutları yitirip karanlıkta savrulmak.
- Unutma; aynı gökyüzü altında bir direniştir yaşamak... -Nazım Hikmet
- "Doğruyu söylemek her zaman doğru değildir" diyenler kendileri için en faydalı olabilecek yanlışı söylemek için uygun zaman bekleyenlerdir..
- Aşırı övenler ile aşırı sövenlerin ortak noktası, hep saklayacak bir şeyleri olmalarıdır. Saklayan, korumak için dikkati uçlara çeker çünkü.
- Dertli olmanın sırrı, dertli olup olmadığımızı düşünecek kadar boş vakte sahip olmamızdır... -Bernard Shaw
- Huzur değil, anlamdır aradığımız... -Lawrence Durrell
- Ya bir yol bul ya bir yol aç ya da yoldan çekil... -Kǒng Fūzǐ
- Mum olmak öyle kolay değildir.
- Işık saçmak için önce yanmak gerektir... -Celâleddin Rûmî
- Söylediklerimizden çok, söylemediklerimize pişman oluruz; çünkü dile getirilmemiş düşünce, gidilmemiş yoldur... -Immanuel Kant
- Türkiye'de sorun, pek çok aydının "düşünmesi" değil, "gizli" mahfiller adına "vazifesini yapmasıdır"...
- Kibir ve inat, bir kişinin kendini önce mükemmel görmesini, sonra da sonunu oluşturur... -Tolstoy
- Laf yetiştirmekte çok başarılı kişiler, kendini yetiştirmede çok başarısızdır... -Albert Camus
- İnsanları "yıktıklarıyla" değil, daha çok yıktıklarının yerine neyi "ikâme ettikleriyle" değerlendirmek gerekir...
- 'Bir fikre sahip olan" ile 'bir fikri savunan' arasındaki en önemli ayrım: Biri bizleştirir, birleştirir; diğeri ötekileştirir, ayrıştırır…
- Doğru bile olsa, taassub yoluyla fikir beyan etmek, hakikati rencide eder... -Ehl-i ışk
- Ahlâk, insanlar ile hayvanları ayrıştırır; politika -tekrar- birleştirir... -Machavelli
- Dedim ya, oturuyorum öylece...

İyi ki, etrafımda kalbimi tanıyanlar yok...
-Cahit Zarifoğlu

- Kısaca söyleyeyim: anlamak yordu beni... -Edip Cansever
- Mesele, "esir" olmamak değil, "teslîm" olmamaktır... -Nazim Hikmet
- Akıllı bir düşman ile gerginlik içinde yaşamak, câhil bir dost ile huzûr içinde yaşamaktan evlâdır...
- Ayarı bozulan toplumun hastalığının göstergesi, vicdânî hassasiyetleri ile idrâkî mensubiyetlerinin değişmeye başlamasıdır...
- Bir milleti bir kere değil sürekli yenme hazzını tatmak için o milleti tarihine lanet etmeye alıştırmak yeterlidir...
- Yalnızca kullanılmayan uzuvlar değil; kullanılmayan duygular da körelir. Akıl ile kalbinizi sürekli kullanınız; biri bilgidir diğeri sevgi..
- Yaşanılan her ân kendi hakkını ister... -Goethe
- Öğrenilecek ve yapılacak o kadar çok şey var ki, yedi saat uyuyunca kendimi suçlu gibi hissediyorum... -Jack London
- Aklın ahlakına "mantık"; kalbin ahlakına "edep" denir...
- Okuduğun her şeye "inanacak" isen hiç okuma daha iyi... -Japon Atasözü
- Keskin bıçak olmak için çok çekiç yemek gerekir... -Türk Atasözü
- Küllerde köz varsa üfleyince ateş yanar; yoksa fosillere üflemenin bir anlamı yoktur... İnsanlar da buna benzer... -A. Bistâmî (ö. 1453)
- Hiç bir çığlık bir dostun ihanetinin neden olduğu hayret kadar insanı sarsamaz. Bu nedenle ihanete en derin karşılık hayretî bir sükûnettir.
- Kendimi insanlara anlatmayı, işlerine geleni duyduklarını fark ettiğimde bıraktım... -Mark Twain
- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bu nedenle bir kişiyi tanımak istiyorsanız yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- Aramayı bıraktığında her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu anlarsın; -yani, kısaca her şey olduğu gibi... -Virgina Woolf
- Sahte dostlar gölgeniz gibidir; güneşli havada dibinizde dolanır, karanlığa geçtiğinizde sizi terk ederler... -C. N. Bovee
- Birini sevmek, onu Tanrı'nın kastettiği şekilde görmektir... -Dostoyevski
- Bilginlerin âfeti, makam ve baş-olma sevdasıdır (hubbu’s-siyâse)... -Zencânî
- Soru: İnsanları niçin köleleştirmiyorsun?

İskender: Kölelerin kralı olmayı sevmem; çünkü ben özgür insanların kralı olmaya muktedirim...

- İlmi tahsil ediniz; ama ilim için de önce dinginliği(sekînet) ve hilmi(sukûnet) öğreniniz... -Hz. Ali (k.v.)
- Üç şey ki hayret verir insana: Yok-iken var-olan Âlem, Âlem'den var-a-gelen Âdem; Âdem'den sûret bulan söz/mana... -Âşık Paşa
- Zaman, İnsan'dır... İnsan iyi ise, zaman da iyidir; insan kötü ise, zaman da kötüdür... -Âşık Paşa

- Kâinat'ta her şey, sana değil, bilgine boyun eğer; senden değil, bilginden emir alır; bu nedenle, kendini değil, bilgini önemse..- Âşık Paşa
- Cehâlet resmedilebilseydi gece onun yanında gündüz; karanlık, aydınlık kalırdı... -Zencânî
- Nefsinin siyâseti ile başlayan kişi, insanların siyâsetini de suhûletle idrak eder... -Zencânî
- Meşrebiniz İbrâhimî olsun; ancak İbrahim gibi olmadan da kendinizi ateşe atmayınız..! -Amiş Efendi
- Bazıları odun gibidir, çok emek ister, güç yanar; bazıları ise çıra gibi bir kibritle tutuşur... –Amiş Efendi
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelamından da bir şey anlamaz... -Amiş Efendi
- Şüphe, hakikat hakkında duyarlı kişinin sahip olduğu en nazik, en zarif, en derin endişedir/kaygıdır...
- İnsanların değerini takdir etmediği hissine kapılıp üzülen, kendi üzerine yeteri kadar tefekkür etmemiş demektir... –Taşköprülü-zâde
- İnsanlara ölüm korkusu verilmemeli; ölüm bilgisi öğretilmeli. Ölüm korkusu, bilinç eşlik etmediği için, ahlaksızlığın kaynağı hâline gelir..
- İş tutuşun kalbî, iş yapışın aklî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...
- İnsanlar kötülüğü yok etme bahanesiyle rahat rahat kötülük yapmaya devam ederler... -Tolstoy
- Bir insan dindâr bilindiği hâlde ahlâklı değilse ya bâtıl bir inanca din adını vermektedir ya da sahtekârdır... -F. Brandley
- Sükût denizdir; konuşmak ise dere... Deniz seni çağırır iken sen dereyi arama... -Mevlana
- Varlığa mağrur olan yokluğun ne olduğunu ne bilir?.. -Mevlana
- Marifet(bilgi) bir ruhtur ki insan onun cismidir
- Marifetsiz adam "bir şey" değil; "la-şey"dir... -Mevlana
- "Vakit", kabz, bast ve hüzün gibi ahvalin bulunduğu zamandır. Sufî bu ahvalin mağlubu ise İbnu'l-vakt; galibi ise Ebu'l-vakt denir... -İrfân
- Yürek yorulunca ter gözden akar... -Mevlana
- Dostun üzüntüsüne acı duyabilirsin; bu nispeten kolaydır. Ancak bir dostun başarısına sevinmek, sağlam bir karakter gerektirir. -Oscar Wilde
- Hukuksuzluğun ve ahlaksızlığın en önemli göstergesi, kişilerin birbirlerini gerekçesiz/nedensiz öldürmeye başlamalarıdır... -Fahreddin Râzî
- Hukukun ve ahlâkın bulunmadığı bir ortamda kişinin ne kendisi ne de sevdikleri güvende(emn) olamaz... -Fahreddin Râzî
- Adalet, yalnızca siyâsî ya da hukukî bir kavram değildir; daha çok hayata, dolayısıyla hem ahlaka hem de hukuka ilişkin bir kavramdır. Bu nedenle adaletin olduğu yerde, hayatta kapitalizm olamaz... Çünkü kapitalizm,

kazanmak için kaybedenin, mutlu olmak için üzülenin olması gereken bir hayat anlayışına dayanır...

- Gereksiz uzun konuşanları kısa dinlemeli... -Fârâbî
- Cehâlet ile müzâkere, hacer ile mükâleme gibidir [Bir konunun cahilli ile o konuda fikir alış-verişine kalkışmak; taş ile konuşmak gibidir]
- İlim(:bilgi) ile amel(:eylem) birbirini vaad eder (:birbirini söz verir)...
- Akıl-özürlüler düşüncenin içeriğinden daha çok kimin aleyhine kimin lehine olduğuna dikkat kesilirler...
- Var olan ne ki..? Bizi yokluğu ile üzenler vardır..! -Sezai Karakoç
- Bazı şeyleri bir çırpıda silmezsen, çırpınarak silersin... -İlhan Berk
- Deli[:Geçimsiz, Huysuz, Uyumsuz, İsyânkâr] dedikleri, etrafında neler döndüğünü çözmeye başlamış bir insandır; hepsi bu.. -William Burroughs
- Öyle anlar olur ki, hiç bir şey olmamış gibi gülümseyerek yoluna devam eder insan; buna pes etmek değil; olgunlaşmak denilir. T. S. Eliot
- Bir ağacın dallarına bakan "ayrılık", gövdesine bakan "dirilik", köklerine bakan ise "birlik" görür...
- İçimde ölen öldü,

kalan kaldı,
ben aynı...
-Sezai Karakoç

- Her şeyi "ederi" ile gören "değeri" ile ilgilenmez...
- İki insan "her" konuda anlaşıyorsa, düşünen yalnızca bir tanesidir... -L. B. Johnson
- Mantıklı düşünüp mantıksız davranmak insan olmanın en ilginç özelliğidir... -Anatole France
- Rüzgar esmeyince, buğdayla saman ayrılmaz oğul..! -Atalarsözü
- Bazıları şiir sevmez; çünkü yaraları yoktur, yaraladıkları vardır..! -Attila İlhan
- Doğru sözler paylaşıldıkça doğru düşünceler de artar... -George Orwell
- Öyle zamanlar vardır ki, nereye gittiğin değil, kiminle gittiği önemli hale gelir... -Tolstoy
- Akl-i cüzi(istidlali) kavl ü fiilde bizim yârimizdir;
- Fakat "hale" gelince "La" olur... -Mesnevi, I/1984
- Hayrete gayret eşlik etmezse, kişi sekerât içre gaflete düçâr olur... -Ehl-i irfân
- Diyânet kisvesi ve siyânet hırkası içinde hiyanet oyunu oynayanlardan uzak dur!.. -Ehl-i irfân
- Yakîn vadisinde keyif süreceğine, hayret denizinde yüzmek, şüphe çölünde seyahat etmek, dehşet uçurumuna tırmanmak bilgi-yiğidinin kârıdır..
- Yaşamda gam ile çürümek istemiyorsan şu öğüdümü unutma: Canını teslim et ama kalbini asla... Ne teslim et ne de emanet... -Sûzenî
- Öylesi vardır ömrünü ver seni sarar

- Öylesi vardır gönlünü ver seni yorar... -Ehl-i dîl
- Engin deniz taş atmakla bulanmaz; güceniyorsa kişi sığ sudur; ondan ârif olmaz... -Sadi-i Şirazî
- Kının güzelliğine aldanma; içinde keskin bir kılıç saklar... -Ehl-i ışk
- Öyle bir baktım ki sevgilime, suretini gözlerime nakş eyledim
  Bundandır işte, gözlerimi çok ama çok severim... -Reşidüddin Vatvat
- Şair o kişidir ki gizler kendini yazdığı gazel içinde; maşuku okuduğunda olmak için dudaklarına buse... -Ammâre
- Durgun havuz zamanla kokar; insanı da en çok hareket değil durgunluk yorar... -Dakîkî
- Zamana dikkatli bakarsan baştanbaşa nasihattir... -Rûdekî
- Gece çayı, zifiri karanlıkla demlenir; dert ile tatlandırılır; hüzün ile içilir... ve kitap okumakla anlamlandırılır...
- İnsan vardır hüznünü merhem diye yarasına sürer; özlemiyle sargılar; ümidinin derinliğine kıvrılıp anılarıyla uyur; yenilenir, yola koyulur.
- Ashâb-ı Kehf'in uykusu, yollarını muhafaza için daldıkları bir uyanıklık hâlidir ki irfanda uyanık uyur, uyur uyanıktan yeğdir. -Ehl-i irfan
- İki uykunun kalkışı yoktur: Ölümün ve ümitsizliğin... -Ehl-i irfan
- Tevekkül etmek kişiyi teşebbüs etmekten alıkoyuyorsa kişi esbaba tevekkül etmiş demektir; Tanrı'ya değil... -Ehl-i irfan
- Bir ihtimalken bile güzelsin... -Turgut Uyar
- Bizi gömmeyi denediler; ama bizim tohum olduğumuzu unutmuşlardı... -Meksika Atasözü
- Şiir yazmak, namaza durmak gibi "huşû" ister; öyle şiir yaz ki, abdestin bozulmasın; namazın fesada uğramasın... -Câmî'den mülhem...
- "Kim olduğunu" ve "ne istediğini" iyi bilirsen sık sık hayal kırıklığına uğramaz ve dahi kolay aldatılmazsın...
- Bir yerde ne kadar çok "rehber" varsa o kadar çok "kargaşa" olur; ne kadar çok "kurtarıcı" varsa o kadar çok da "felaket"... Lao Tzu
- Düşüncede öncelik "sormaya" değil de "uymaya" verilmişse o kültürde arayış olmaz; çünkü uymak, hazır olanadır; sormak, talip olunana...
- Maddî sefer, bedene; manevî sefer, nefse sağlık verir. Sefere, "sefer" denmesi ahlakı tenvir eylediğindendir... -Tahirü'l-Mevlevî
- Zoru görünce seni terk eden dost, soğuğu görünce sönen ateş gibidir. Güvenliği yolda bir-olmaya tercih edenden yoldaş olmaz... -Ehl-i ışk
- Kafesteki bülbülü dışarıdan kâl ile sevme; kafese girip hem-hâl ol.. Aynı kafeste olmadığın kuşu sevmek lafzîdir; hakikat değil.. -Ehl-i ışk
- İblis'in işini iyi yapması kemâlindendir; onun kemâline lanet edeceğine kendi eksikliklerini itmâm et (tamamla)... -Ehl-i irfân
- Kişinin manası, davası; davası da derdi kadardır. Öyleyse kişinin manası derdi kadardır. Ve kişi Dünya'da derdi kadar yer kaplar.-Ş. Tebrizî
- Herkesin bir gideni vardır. İçinden bir türlü uğurlayamadığı... -Turgut Uyar

- Korkuyorum, bir gün biri çıkıp "Ey insanoğlu!" diyecek ve hiç kimse üstüne alınmayacak... -İlhan Berk
- Kendilerine has hiçbir hayal ve hedefi bulunmayanlar, sizinkileri de göremezler... -J.M.Coetzee
- -Kütüphanenizdeki tüm kitapları okudunuz mu?

Walter Benjamin:

-İnsanlar yalnızca okumak için değil, birlikte yaşamak için de kitap alır...

- ... ve bazı ölüler yaşayanlardan daha yüksek sesle konuşur... -Malcolm X
- Hâline vâkıf olmayana göz-yaşını emanet etme; hem-hâl olmaz; derman bulmaz; tersine acını keyifle sular; derdini senin aleyhine delil kılar.
- Yaşamda kişiye en ağır gelen "... artık ötesi yok..." itirafıdır... Çünkü "sınır" duygusu bir haldeki yol alışın tükendiğinin işaretidir...
- Batı tarzı insanlık: Yok et; kalanları korumak için müze'ye kaldır; birbirine düşür; sonra da birbirine saygılı ve ahlaklı olmaya davet et..
- Soru: Niçin Batı, çifte ölçüt sahibi?

Yanıt: Bir kültürün tarih ve medeniyet perspektifinde yok iseniz, vicdanında da karşılık bulamazsınız.

- 'Başında' değil de işin 'ortasında' besmele çekenin, işin 'sonu' hakkında bir hesabı var demektir...
- Kendi hikâyelerini terk edip başkalarının hikâyelerinde yaşamayı kabul edenler, her türlü muameleye maruz kalmayı baştan göze almalıdırlar..
- "Ne olduğunu" temsil etmeyen başkalarına "ne olMAdığını" ispat etmeye çalışır...
- Mâiyyet(bereberlik/yoldaşlık) mâhiyeti bile tağyir eder[değiştirir]. Çünkü hakikî dost, yolda yoldaşının hakikatine karışır... -Ehl-i irfan
- Her yola çıkan varamaz; her isteyen bulamaz... Kişi, varmaktan ve bulmaktan vazgeçmedikçe yokla çıkmanın ve istemenin lezzetine ulaşamaz...
- Yalan dörtnala gider; hakikat ise adım adım yürür; yine de vaktinde yetişir... -Japon atasözü
- Mahalledeki tüm köpeklerin aynı anda havlaması asla tesadüf değildir... -Çin Atasözü
- Bilgisizliğin yarattığı cehalet talimle giderilebilir; tehlikeli olan bilginin yarattığı cehalettir; onu giderecek bir yöntem henüz yoktur..
- Tevhîd'in mefhumunu/manasını idrak etmeden inanların inançları, i. şeklîdir; ii. nefsî korkularını gidermek içindir... -Taşköprülü-zade
- Bir kere yanlış trene bindiyseniz koridordan ters tarafa yürümenin hiçbir faydası yoktur... -Nietzsche
- Kuyunun dibinde yaşayanlar, gök-yüzünü kuyunun ağzı kadar görürler... -Kŏng Fūzĭ
- Kim ölümün yokluk olduğunu zannederse onun yokluğu yaşamıyla başlamıştır... -Hz. Ali (k.r.v.)

- Bildiklerin ahvalini idrak etmene yetmiyorsa ya bildiklerini ya ahvalini gözden geçirmelisin... Üçüncü şık, aklın öteki yakasıdır...
- "Haklı olma" ihtiyacı sıradan insanlara özgüdür... -Albert Camus
- ... Ve çok geçten daha kötüsü yoktur hayatta... -Sabahattin Ali
- Başkalarının hayatını fütursuzca biteviye merak edip sorgulayanlar, kendi hayatlarından derinden memnun olmayıp kaçmak isteyenlerdir...
- Hayreti olmayanın ilmine itibar; gayreti olmayanın ameline itimad etme...
- Kişinin değeri, kendiyle yapayalnız kaldığında kendi hakkındaki kanaati kadardır...
- Yanlış yapanı cezalandırmak adalettir; ancak affetmek fazilet…

Fazileti adalete tercih etmek zordur; ancak irfanın kemalidir…

-Ehl-i irfân

- Bir yönetici iki şeye sahip olmalı: İzzet ve siyaset; bir şeyi de yanında bulundurmalı: işini iyi bilen açık sözlü danışmanlar. -Siyasetname
- Dostundan rencide olan bir süre uzlet köşesine çekilmelidir; çünkü bu haldeki yakınlık muhabbeti değil husumeti artırır... -Ehl-i irfân
- Bir testinin çatlak olup olmadığı çıkardığı sesten anlaşılır; bir insanın "ahmak" olup olmadığı ise konuşmasından... -Demosthenes
- İlim hayretin, amel gayretin çocuğudur... -Ehl-i irfân
- Bir amaç uğruna yapan insan için "iş" vasıtadır; tamahkârca yapan kişi için ise putudur... -Ebu'l-Abbas Kassâb
- Umudum her zaman bâkidir ama
- Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun... -Abdurrahim Karakoç
- Tevhîd'i aklın ilkesi kılarak, Varlık'ı büyüden, Evren'i ilahlardan temizleyen; Hayat'ta da kula, kul olmayı red eden, O'na selâm ile...
- Birine mutlak bağlılık, bilinç kaybı demektir... -George Orwell
- Kiminin yük sırtındadır; kiminin kafasında; kiminin yüreğinde. Sırttaki paylaşılabilir; kafadaki ifade edilebilir; yürekteki ise bir sükût..
- Hayat'ta en sefil davranış sevgiyi bir şeye karşılık vermek ve art-niyet ile dostluk yapmaktır... -Ebû'l-Hasan Bûşencî
- Tüm tefekkürü yarın ne yiyeceği üzerine olan kişiden elden geldiğince uzak durun... -Abdullah Tüsterî
- "Kendini ara..!"

İçindeki dehlizler seni ürkütmesin; kaybolmaktan da korkma..!

Çünkü kendini arayanların rehberi O'dur... -Abdullah Ensarî

- Dünya bir misafir-hânedir; edebli misafir sürekli isteyen değil, haddini bilip hakkını bekleyendir... -Maruf-i Kerhî
- Küçük insanlar görevlerini ya korku ya ümit ile; büyük insanlar ise ya mahcubiyet ya muhabbet ile yaparlar... -Ehl-i irfan
- Manası olanın, benlik iddiâsı; benlik iddiâsı olanın, manası olmaz... -Âşık Paşa
- Dünya'daki en tehlikeli hâl, cehâletin örgütlü eyleme geçmesidir... -Goethe

- Bir ülke'yi iki şey yıkar: İhânet ve cehâlet... Özellikle bu iki özellik, o ülkenin aydınlarının ve yöneticilerinin hasleti hâline gelmişse…
- "Fark" etmek, "idrak" etmenin asgarî şartıdır; çünkü "temyiz" edemeyenin "nazar" etmesi beklenemez...
- Dün ile bugün arasında bir kavga çıkarsa yarın kaybeder..! -Churchill
- Eğer yenilmiş isek yapmamız gereken tek şey baştan başlamaktır... -Engels
- Şiir, aklın açtığı yaraları tamir eder... -Georg von Hardenberg (Novalis)
- Tâlib, taleb etmeden matlûb; mürîd, irâd etmeden murâd hâsıl olmaz; zîra hâsılın husûlu, mahsûlun tahsili iledir...
- Kendine emek vermemiş bir insanın iddialarına karşı temkinli ol... Çünkü kendini tahsil etmemiş bir kişi, hiç bir şey hâsıl edemez...
- Yaşamda önemli olan en fazla şeye sahip olmak değil; en az şeye ihtiyaç duymaktır... -Platon
- Tarih, nehir gibidir; hafifleri sürükler; ağırları dibine çeker. Tarihin ağırlıkları ancak dibe dalarak çıkartılabilir... -F. Bacon
- İnsan, yürüdüğü yolda yuvarlanmalı; yuvarlandıkça toparlanır... –Amiş Efendi
- Hakikî dost, hem yol-daşın, hem dil-daşın olabilen kişidir... –Âşık Paşa
- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz... -Ehl-i irfân
- Olabildiğince yalnız kalmalıyım. Çünkü başardığım ne varsa, yalnızlığıma borçluyum... -Franz Kafka
- "Kurt saldırmayı göze aldı mı çobanı hesaba katmaz..."
- Çoğu insan "gördüğüm zaman inanırım." der; gerçek şu ki, inandığınız zaman görmeye başlarsınız... -J. J. Mapes
- Aşırı muhabbet ve nefret itidali bozar; aklı ifsat eder; kişi artık doğruyu yanlış, yanlışı doğru tasavvur etmeye başlar... -Muhasibî
- Sevdiğin bir işi seçersen yaşamın boyunca bir gün bile çalışmak zorunda kalmazsın... -Kǒng Fūzǐ
- Yalnızlıktan değil tek başına kalmaktan kork... Yal(ı)nızlık insanın kendi farkındalığıdır; tek başınalık, unutulmuşluğun...
- Demokrasi insanları sayar; hâlbuki insanları tartmak gerekir... -Wittgenstein
- Sıfata ihityaç duyan zâtından emin değil demektir... "Kişi" olamayanın "büyük, başarılı, vb. kişi" olmaya çalışması gibi...
- "Oturup konuşsaydık geçerdi belki her şey,
  Başını alıp gitmek sevdaya dâhil değil..." -Cahit Zarifoğlu
- Hâlinin cahili "nasılsın?" sorusuyla belki seni üzer; ama hâlini bilenin "nasılsın?" sorusu en derinden incitir...
- İnsanlar senin dalgalarla nasıl boğuştuğuna değil, gemiyi limana getirip getirmediğine bakar... -V. Hugo

- İş "tutuşun" kalbî; iş "yapışın" aklî/istidlâlî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...
- Türkiye'de Batıcılar överek, muhâfazakârlar s-överek Batılı gibi düşünürler ve eylerler. Ne övgü ne s-övgü; yalnızca bilgi.. Bizi inşâ eder.
- Dünya'nın ahlâkça en-dibe vuran kişisi, dostunun özelini tecessüs eden ve ayıbını biriktirendir...
- İstikâmetini kaybedenin kâmetine de güven olmaz...
- Bazı kişileri tanımak için lehte söyledikleri 99 cümleye değil, kritik bir noktada seslendirdikleri aleyhteki BİR cümleye dikkat kesilmeli..
- "Kazanmak" ve "kaybetmek" çatalından kurtulamayan bir zihin istikamet üzere düşünemez...
- Haksız yere kırıldığına inanan bir insanı toplamak zordur; yaşama sevincini kaybettiklerinden ya yalnızlaşırlar ya kendilerini imha ederler.
- Affetmek ve unutmak iyi insanların intikamıdır... -Schiller
- En vefakâr dostumuz gölgemizdir... Ama unutmayın ki o da yoldaşlık etmek için güneşli havayı bekler... -Hegel
- Anlayan kafa sallar;
- Anladığını anlayan susar;
- Anlamadığını anlayan ise soru sormaya başlar.
- Düşünmenin tetiklendiği nokta işte burasıdır...
- Tasavvuf, medeniyetin sonucu konforun ifsâdını durdurmak için, şehirde insanı varlık içinde yokluk içre tutmaktır; var-olurken var-ölmektir.
- Bilmeyenler, samimiyetle sussalardı, insanlar arasındaki ihtilâflar suhûletle hal olurdu... -Sokrates
- İnsan yaşamında bir kez de olsa kendine şu soruyu sorup yanıtlamalıdır: Sahip olduğum her şeyi kaybettiğimde beni ayakta tutacak olan nedir?
- Yalnızlıktan çok korkuyorsan iki şeyi yapma:

  Gece kitap okuma,

  Gündüz düşünme...
- Tembel, defnedilemeyen bir ölüdür...
- Çay deminden,

  Dost kıdeminden,
- Yar, insanın yüreğine attığı düğümden belli olur... -Anonim
- Etme ar öğren, oku ehlinden,

  Her şeyin ilmi güzel cehlinden... -Nâbî
- Bazen var'ı, anlarsın yok ile... - Cahit Zarifoğlu
- Bir tehlike anında gemiyi terk eden fareler geminin batmaMAsını bir türlü affedemezler... -W. Brudzinski
- Kuş kafeste doğarsa uçmanın bir hastalık olduğunu düşünür... -Jodorowski
- Gözünle bakarsan bana, 'beni' görürsün;

  Gönlünle bakarsan 'seni' görürsün... -Ehl-i ışk
- Hayatta hayreti derin olmayanın sîreti(yürüyüşü) de yavandır... -Ehl-i irfân

- Dostluk, dost olduğun kişin hikâyesinde yer almakla başlar; dostluğunun mahiyetini ise hikâyedeki yerinin keyfiyeti belirler...
- 'Olması gereken'e göre konuşanın düşmanı çok olur... Çünkü insanlar 'olanın' zararını bile 'olması gereken'in kârına tercih ederler...
- Suçlu arayanlar kişilerle, çözüm arayanlar sorunlarla uğraşırlar...
- İyi'yi eylemeye, doğru'yu bilmeye ve güzel'i seyretmeye kendin hazır değilsen başkalarında da fark edemezsin...
- Kavramsal, nedensel, yöntemsel ve eleştirel düşünceyi öğreten; iyiyi, doğruyu ve güzeli belleten Öğretmenlerimizin gününü tebrik ederim...
- Dünya'Nı değiştirmek istiyorsan önce kelimelerini;

  Dünya'Yı değiştirmek istiyorsan önce eylemlerini değiştir...
- İsmini bilmediğin nesnen; derdini bilmediğin dostun olamaz...
- Dost, "haydi!" dediğinde; "nereye?" sorusu sorulmaz...
- Hareket hâlindeki bir karınca duran bir öküzden daha çok iş başarır... - Meksika Atasözü
- Gece yarısı, insanın dertlerini hüzün ipine yalnızlık iğnesiyle dizmesi için en uygun zamandır... Deruna akan bir gözyaşıyla ıslatarak...
- Bir yerde herkes birbirine benziyorsa orada kimse yok demektir... -Foucault
- Bırak dostun senden bir adım önden gitsin... -Çin Atasözü
- -Bu adam çok cahil..!

  -Nereden anladınız?

  -Çünkü ne sorulsa yanıtlıyor..!

  Voltaire
- Kimsenin seni kaybetmesine izin verme; kendin kaybol.

  Birincisinde kendini bulma ihtimali hiç yoktur; ikincisinde ise bir ihtimal..

  -Lao Tse
- Hamakat/Aptallık iki tür tezahür eder:

  1. Doğru olmayanı benimsemek;

  2. Doğru olanı kabul etmeyi red etmek..

  -Kierkegaard
- Hissiyât açıklanmaz; ya hâllenirsin ya bir şarkı/türkü terennüm edersin ya bir şiir okursun; ya da yürür gidersin yağmur altında sessizce...
- Zekî insanlar başkalarıyla; akıllı insanlar kendileriyle uğraşırlar... Delî'ye gelince, uğraşabileceği ne "başkası" ne de "kendi" vardır...
- Hayat mûsikî gibidir; marifet "makamının ışk, usulünün edeb olmasıdır. -Şems- i Tebrizî"...
- İnsan vardır hüznünü merhem diye yarasına sürer; özlemiyle sargılar; ümidinin derinliğine kıvrılıp anılarıyla uyur; yenilenir, yola koyulur.
- İşini "kervan yolda düzülür" mantığına göre yapanlar; yol hakkında bir fikri bulunmayanlardır; çünkü fikri bulunmayanın tedbiri de olmaz...
- Bir "şey"in yokluğunun sürekliliği, o şeyin "varlığına ihtiyaç duyma" hissini ortadan kaldırır... "Düşünmek" gibi...

- Hayat, aklın sefere çıktığı bir keşif yolculuğudur; keşfedilecek makamların bir sınırı olmadığından seferin de bir sonu yoktur. -Ehl-i irfân
- Türkiye'de sorun "bilmemek" değil, "her şeyi bilmek"; yani mutlak cehalet...
- Malûmâtta, zunûn; marifette, şukûk; ilimde, sukûn; irfânda sukût... Ancak her dâim seyr-i manevî yani tefekkür yani insân hâlinde olmak...
- Malumât olmadan marifet, marifet olmadan ilim, ilim olmadan irfân sahibi olunmaz...
- Aklın, bilgisiz ahkâm kesmesi, değirmen taşının buğdaysız dönmesine benzer; döner döner, sonuçta kendini aşındırır; istikâmetini kaybeder...
- Yaşamında "hiç-bir" şey yolunda gitmiyor ise sen kendi yolunda değilsin demektir... Kendi yolunda olanın, yolundakiler de zaten yolundadır..
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelamından da bir şey anlamaz... -Amiş Efendi
- Bir kişiden "ümit" ve "uyku"yu alın; dünyanın en bahtsız ve en perişan insanı haline gelir... -Immanuel Kant
- Kolay bir sanat değildir uyumak; uğruna, tüm gün uyanık durmak gerekir... -Nietzsche
- Hayattaki seviyenizi, birlikte yürüdüğünüz insanların seviyesi belirler; zîrâ "hem-hâl" olduklarınızla "bir-hâl" olursunuz...
- Paranı yitirdin; çalışır kazanırsın. Onurunu yitirdin; didinir onarırsın. Fakat umudunu yitirirsen, hayattaki herşeyini yitirirsin.. -Goethe
- Nice mutlu insanlar tanıdım; yalnızca ne iseler o oldukları için mutluydular... -Goethe
- Düşüncenin edebi, mantık; eylemin mantığı, edebtir...
- İşinin ehli olan liyâkâtına güvenir; olmayan sâdâkâtına...
- Her insanın yolculuğu zaman içredir:

  Anılarıyla geçmişte...
  Acılarıyla şimdide...
  Hayalleriyle gelecekte...
  ân'da ân ile...
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz... -Ehl-i irfân
- Yaşamak, bir tür acı çekmektir; dayanmak ise acı çekmede bir tür anlam bulmaktır... -Nietzsche
- "Ben kimim?" diye sormayan kişi/kültür, var-oluşunu kendine "Sen kimsin?"sorusunu soranın verdiği tanım ve çizdiği yanıt dünyasında bulur.
- Baharda kışı,

  Kışın da baharı özler insan.
  Ne uzaksa onu özler...
  Kavuşmak şart mı? Boşver!
- Bazı şeyler yokken güzel... -Özdemir Asaf
- Kapitalizm, gölgesini satamadığı ağacı keser... -Karl Marx

- Zorluklarla yapılan imtihandan değil, kolaylıklarla yapılan imtihandan kork. Çünkü zor zamanda insan ayık olur, kolay zamanda ise uyuklar...
- En tehlikeli yalnızlık, tüm gece kendi içine yürümene karşın hiç kimseye rastlamamak... [Rilke'den mülhem]
- Bir insana "bana dua et" demek, "sana güveniyorum" demenin en güvenilir şeklidir... -Anonim
- İnsanın ucuzu, insana pahalıya mal olur... -Anonim
- Kimin "karşı"sında durduğun değil, kimin"yan"ında olduğun önemlidir; çünkü "karşı-durduğun"la değil, "birlikte yürüdüğün"le fark edilirsin..
- Akıl sahibi bir kişi ile istişârede bulunursan onun aklını da kendinin kılmış olursun... -Siyasetname
- İhlâsla ve samimiyetle çıkılan yolda, yaptığın yanlışlar bile doğruna azık olur... -Ehl-i irfân
- İş tutuşun kalbî, iş yapışın aklî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...
- Sabır, katlanmak değil, güç biriktirmektir...
- Mevzûsu olanın, mevzisi olur...
- Ertelediklerin bir süre sonra terkettiklerin hâline dönüşebilir çünkü "almak" için bıraktıkların "bulmak" için aradıkların haline gelebilir.
- Hesabı olmaksızın yolunda yürüyen kişi kolay yorulmaz; yorulanlar bir an evvel yolun sonundaki hedeflerine ulaşmak için kaygılananlardır...
- Yeri geldiğinde ve gerektiğinde bir "kavram" için dünyayı yakmayı göze alamayan, kendi için istikameti muhkem sahih bir düşünce inşa edemez.
- Bir kültürde törenlerin/kutlamaların orantısız artması, yöneticilerin ayıplarını örtmesi ya da gayr-i meşru hedeflerini gizlemesi içindir...
- Seven sevdiğine, sevdiğini söylesin... -Hz. Muhammed (s.a.v.)
- Bazen yağmur olmak ister insan,
  Yağmak ister sevdiğinin yüreğine... -Cahit Zarifoğlu
- Yalnızlığıyla yol alan bir kişiyi hiç kimse yokluğuyla korkutamaz...
- "Boş zamanlarımda kitap okurum" demek ile "ara-sıra insan olurum" demek arasında mefhûm açısından bir fark yoktur...
- Miyarı[:ölçütü] başkaları olanın ayarı[:ölçüsü] dönek olur...
- Bazı şeyler zamanla değil inançla olur... Çünkü inanılmayan iş, zamanın bile kaldıramayacağı kadar ağır gelir insana...
- "Aslan gibi" olmak istiyorsan, aslanlar ile düşüp kalkmalısın; çakallarla düşüp kalkanın "aslan gibi" davrandığı hiç görülmemiştir...-Anonim
- Kelimeler yerlerine göre de anlam kazanır; kiminin dilinde, kiminin yüreğinde, kiminin gözlerinde, kiminin ellerinde olurlar...
- Hiçbir yararı olmayacağını bile bile "İNSAN" kalmanın çok önemli olduğunu düşünüyorsan, onları yendin demektir... -George Orwell
- Işk, iğnesiz, ipliksiz ve yamasız diker
  Aklın dikemediği o müzmin yırtıkları... -Muhammed İkbal

- Gece çayı, zifiri karanlıkla demlenir; dert ile tatlandırılır; hüzün ile içilir... ve kitap okumakla anlamlandırılır...
- "Kitap okuyunca ne değişecek ki?" diye sorma! Elindeki kitaba iyi bak, anlarsın! Çünkü o da bir zamanlar odundu..! -Anonim
- Yaşam kısadır; yaşamı uzatmanın tek yolu "okumak"tır; okumak, evren'i, doğa'yı, insan'ı, en önemlisi kitabı... Kitap okumak yaşamı uzatır...
- Vicdanlı olmak, hesaplı olmaktan daha iyidir... Çünkü hesap, "insanı" makam sahibi; vicdan ise "İNSAN" yapar... -Nietzsche
- Kendini okuman "anlamanı" sağlar; kitap okuman başkalarına "anlatmanı"; ancak, ne yazık ki, "anlamayan", hiç kimseye bir şey "anlatamaz"...
- Bir insanın gerçek yüzünü görmek istiyorsan ona hiç bir faydası olmayan insanlara nasıl davrandığına bir bak... -Anonim
- Kulak duymaya, göz görmeye, gönül sevmeye ve yürek anlamaya hazır değilse, sadece dua et; çünkü bir taşın insan olması ancak mucize iledir..
- Kişinin söyleyecek şarkısı var ise, dinleyici aramaz... Bilir ki, söz menzile girerse, çölde dahi bir dinleyeni çıkacaktır...
- Ölümün eşiğinde geri dönüp aynı hayatı yeniden yaşamayı göze alabiliyor musun? İşte o zaman anlamlı bir hayat yaşamışsın demektir...
- Bir şeye "sahip olmak" değil, "lâyık olmak" önemlidir... -Anonim
- İnsan vardır hüznünü merhem diye yarasına sürer; özlemiyle sargılar; ümidinin derinliğine kıvrılıp anılarıyla uyur; yenilenir, yola koyulur.
- Kendilerine delilik bulaşmış insanlar mutludurlar, ben de onlardan biri olduğuma inanıyorum... -Aliya

[Ben de öyle]

[Deli: Gönülden eyleyen]

- Yâr için ağyara minnet ettiğim ayb eyleme

Bâğbân bir gül için bin hâra hizmetkâr olur... -Şâmî

- Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.
- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bir kişiyi tanımak istiyorsanız, yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir. Hiç bir aslan, fareyle iş tutmaz...
- Bir kötülüğü Tanrı'dan korktuğun için değil, O'na mahcûp olacağın için yapma; mahcûp olmak korkmaktan daha ahlâkî bir duyuştur. -Ehl-i irfân
- Bir iddianın "temsili" kötüyse kimse "aslını" tahayyül etmek istemez. Çünkü işaret malûl ise muşârun ileyh(işaret edilen) de malûl görülür.
- Bir milletin başına gelebilecek en büyük felaket, o milletin önünü açabilecek "doğru" fikirlerin "yanlış" adamlara savundurtulmasıdır...
- Bir yerde kitapları yakıyorlarsa, orada eninde sonunda insanları da yakacaklardır...- H. Heine

- Aklında fikir olmayanın, dilinde küfür; kalbinde muhabbet olmayanın elinde şiddet olur...
- Kalpleri müteferrik(ayrı) olanların akılları birleştirilemez... -İbn Haldun
- Âkibetinden emin olmak kibirdir. İnsana düşen vâzifesini yapmaktır; âkibetini hesaplamak değil; istikâmeti olan âkibetini hesap etmez.
- Yürüdüğünüz yol ile yolda bulunan "işâretler" arasında bir "nisbet" göremiyorsanız; o yol size göre değildir; hemen terkediniz. -Ehl-i irfân
- Kudemanın tespiti ile: Yaşamda en doğru yöntem, taakkül(nazarî düşünme:fikir) ile tedebbürü(amelî düşünmeyi:tedbîri) birlikte kullanmaktır.
- Yalnızca niçin yaşadığı sorusuna yanıt verebilenler nasıl yaşanması gerektiği konusunda bir karar verebilirler; diğerleri öylesine yaşarlar.
- Kişinin çoğun doğruyu duymak istememesinin nedeni doğruya karşı olmak değil; yaşadığı hayal dünyasının yıkılmasından korkmasıdır. -Nietzsche
- Gerektiğinde düşmanını övmeye, dostunu yermeye imkân vermeyen bir ahlak nâkıstır... -Ehl-i irfân
- Ağlayısında tebessümü, gülüşünde hüznü muhafaza eden bir insan yaşam yolu ile hem-hâl olmuş demektir; onunla yola çıkabilirsin. -Ehl-i irfân
- Arapçada büyük kök uyumuna göre KuRBan, BaKaR, RaKiB ve KaBR arasındaki ilişkiye dikkat. Özetle KuRBan kişinin "kendi hayvanını" kesmesidir.
- Rüyana girmeyen, hayaline gelmeyen yüreğinde de değildir... -Ehl-i ışk
- Gülerek ağlamayı öğrendiğinde hiç kimse seni yenemez... -Lao Tsu
- Bize sözlerimizden çok,
- Yüreğimizden anlayan gerek... -Cahit Zarifoğlu
- Kim mutlu edebilir seni, sen hazır değilsen!.. -Nietzsche
- Birini sevmek, onu Tanrı'nın kastettiği şekilde görmektir... -Dostoyevski
- Bir usûl ve üslup dairesinde düşüncelerini ifade etme cesareti gösteremeyenler; kendilerini kulis yaparak tatmin ederler.
- Uzun bir zaman önce asla bir domuzla güreş tutmamayı öğrendim; her ikiniz de çamur içinde kalırsınız; ancak o bundan hoşlanır... -G.B. Shaw
- Canavarlarla savaşan kişi dikkat etmelidir ki, kendi de bir canavara dönüşmesin... -Nietzsche
- Güneşi bilmek için örnek parçasına ihtiyaç yoktur; ışığı onu bilmeye yeter; Tanrı da böyledir; bilmek için ışığına bak; ya Evrene ya İnsana.
- Işık bir şeyin iyi görülmesini sağlar; iyi anlaşılmasını değil; mesela ışık Güneş'in iyi görülmesini sağlar ancak iyi anlaşılmasını değil...
- Belki âlim olamadım; ama câhil kalmamak için elimden geleni yaptım. "Elden geldiğince câhil kalmamak" hayattaki en değerli gayrettir. -H.Y.V
- Ortalama bir doktora tezi, kemiklerin bir mezardan diğerine taşınmasından başka bir şey değildir, o halde ortalamanın üzerine çık! J.F.Dobie
- Ya "hakikati" arama ya da bulduğunda herkese "açıklama"; ilki yalnız kılar; ikincisi maskara..; sonuçta her iki hâlde de acı çekersin...

- Bilme eylemi "disiplinli/yöntemli merak"tır. Ancak böyle bir merakı olan organlarının ötesine uzanabilir; duyularının ötesini algılayabilir.
- Elin kirini sabun-ile su; kalbin kirini dost-ile sohbet temizler... -Ehl-i irfân
- Kişi, uğruna savaştığı şeyi terkederek zafer kazanamaz; amacını ihmal ederek başarılı olamaz... -Hz. Ali
- Sürekli "arz ederim"e alışanlar; aynı köten gelen "itiraz"a neden tahammül edemezler. İtiraz, yanlışın tashihle doğru olarak arzı demektir..
- Hâkim, hükm eder; mütehakkim, tahakküm... Hüküm, olayların doğasına göre iken, tahakküm kişinin nefsini olaylara dayatmasıdır...
- "Hür olma"nın "asgari" şartı razı olmadığı bir davranışla muhatap olduğunda kişinin rahatsızlığını dile getirmesidir...
- Herhangi bir ortamda fikrini, gerekçesi ne olursa olsun, usulü dairesinde ifade etmekten korkan kişinin âkil-bâliğ olduğu söylenemez...
- Bu Ülke'de kendinden bir üst rütbedekini tanrı, bir alt rütbedekini de köle olarak görmekten vazgeçilmedikçe, kimse kimseyle istişâre etmez.
- Olup-biten'e "nasıl?" sorusunu soran "bilmeye"; "niçin?" sorusunu soran "anlamaya" başlamış demektir...[Bilen sevilir; anlayan korkulur]
- Türkiye'de sonucu ne fikir ne emek ne bilgi ne eylem değil, "ilişkiler" tayin ediyor; makamları "hak etme" değil, "kör sadakat" belirliyor..
- Gece rahat uyumak için gündüz yalan söyleyeceğine uyumama tehlikesini göze alıp ciddiyet ve titizlikle gerçeklikle yüzleşmek daha evladır...
- Yar, insanın yüreğine attığı düğümden belli olur... -Anonim
- Anlamak, anlam vermekle mümkün; anlam verilemiyen anlaşılamaz. Beni anlamıyorsun, bana anlam veremiyorsun demektir; sonuç anlaşamamaktır...
- Hakkıyla sanatçıyım diyebilmek için önce ustanı geçeceksin; sonra da seni geçecek bir öğrenci yetiştireceksin... -Japon Atasözü
- "Seni seviyorum!" dediği kişiden "Ben de seni!" yanıtını bekleyen, sevgideki 'manevî' nisbeti 'maddî' kısmete indirgemiş demektir.-Ehl-i ışk
- "Kaybedeceğini bile bile neden mücadele ediyorsun?" dedi. Öleceğini bile bile yaşadığını unutmuştu o an... Bozmadım... -Özdemir Asaf
- Kavuşmak istediği gül olanın, inlemesi bülbül gibi olur... -Âşık Paşa
- [Kişi, maksadına göre hâllenir... -Ehl-i ışk]
- Köpeklerin dostluğu, aralarına kemik atılıncaya kadardır... –Mevlana

- Dervişe sordular: "Huzura ne ile ulaşılabilir?"

  Yanıt verdi:

  "... uzaklaşarak!.."...
- Mutlu mu olmak istiyorsun?

  Kimseden bir şey bekleme!... -Anonim

- "Doğruyu söylemek her zaman doğru değildir" diyenler kendileri için en faydalı olabilecek yanlışı söylemek için uygun zaman bekleyenlerdir.
- Bu cehâletle önümüzdeki yıllarda İslam, makuliyetini kaybedip Hristiyanlıkvârî toplumsal yaygınlığı olan kültürel bir pratiğe dönüşecektir..
- Din beşeri "çamur" kabul edip insana dönüştürmek isterken, günümüzde beşer dini "hamur" gibi görerek binbir kılığa sokup çamurlaştırıyor...
- Günümüzde dinî pratik bir tür günah çıkarma eylemi gibi: zira daha rahat günah işlemek için bir çeşit vicdanî rehabilitasyon görevi görüyor.
- Günümüzde dinî pratiğin öznesi insan değil piyasadır; bu nedenle din insanı dönüştürmüyor; vicdanını rahatlatıp daha ahlaksız kılıyor...
- Çıraklığını yapmadığın işin ustalığına soyunma... -Anonim
- Yalnızlığıyla yol alan bir kişiyi hiç kimse yokluğuyla korkutamaz [: Kemali ferdiyetinde/kendiliğinde bulanın kalabalıklara ihtiyacı olmaz].
- Âlem bir cümle ise insan onun noktasıdır... Öyle bir nokta ki, cümleyi ya anlamlı kılar ya da anlamsız... Ehl-i irfân
- Anı ve anlamanın ortak kökü "anğ"dır; yaşamında bir olayla ilgili anıları sorunlu olanın, o olayı anlaması, hatta anlamlandırması zordur...
- Bilgisiz yönetici züccaciye dükkânına giren fil gibidir; gönülleri kırar, etrafı kırıp döker... Nehc, vr.11a.
- En derin siyaset, bilgidir... Çünkü siyaset beka-i devleti, bilgi ise beka-i milleti sağlar...
- İstanbul'da gök-delen kaybettiğimiz büyüklüğün yerine ikame edilmeye çalışılan küçüklüktür...
- Bir korku ya da bir beklenti nedeniyle başlanılan hiç bir iş nihâyete ermez; erse de kemâl bulmaz; bulsa da halka faydalı olmaz...-Nûşirevân
- "Olan" hakkında bir fikri bulunmayan, "olacak" hakkında bir ön-görü, "olması gereken" konusunda da bir kanaat üretemez...
- Bir insan hakkında hüküm sırlarını araştırarak değil; tavırlarına bakılarak verilmelidir... -Kisra Kubâd
- Hasedi çok olanın kederi de çok olur; o kadar ki, hased bedenini eritir, yine de kederi devam eder...-Ahmed el-Zencanî
- İtibar soydan değil, inançtan ve işten doğar; tersi olsaydı tek bir soy olan insanlar arasında fark olmazdı... -Kadı Burhaneddin
- İşler zorlaşınca insanların niteliği ortaya çıkar; kimi kollarını sıvar, kimi burun kıvırır, kimi de toz olur gider… -S. Ewing
- Bir insanın değerini varlığı değil yokluğu gösterir; yokluğu birşey değiştirmeyenin varlığı da gereksizdir!.. –Dostoyevski

- Kolay yaşamak istiyor musun?

Sürüde kal ve sürü sevgisi uğruna kendini unut... -Nietzsche

- bazı insanlar açlıktan ölür,
  bazıları soğuktan...
  bazıları var ki sadece yalnızlıktan...
  yalnızlık,
  aynada bile aksini göremeyecek kadar...
- Bir ülkede işler iyi, doğru ve güzel gitmiyorsa makamlar iyi, doğru ve güzel yani ehil insanların ellerinde değil demektir... -Siyâsetname
- Kişinin etrafındaki akıllı insanları küstürmesi kendi aklının zayıflığına işarettir... -Ahmed el-Zencânî
- Kişi soyuyla bir yere gelebilir; ancak devam etmesi için yeterliliğine bakılır; çünkü yaşamak nesep ile değil eylem iledir... -Siyâsetnâme
- Ya İsa! Niçin sana kötü söyleyene iyi sözle mukabele ediyorsun?
  Hz. İsa: Çünkü herkes sahip olduğu şeyi harcayabilir.
- Âdil olan ayrıca cesarete ihtiyaç duymaz; çünkü aleyhinde bile olsa kişinin âdil davranması cesaretin zirvesidir... -Siyâsetnâme
- Kadîm fizik doğanın niçini, modern fizik nasılını araştırırdı; çağdaş fizik ise insanın doğa hakkında ne diyebileceğiyle ilgilenir. -N. Bohr
- Yetenekli bir insan bulduğunuzda korumaya alın çünkü yetenek maldan daha fazla korunmaya layıktır... -Ahmed el-Zencânî
- Nimet şükür ile, güç af ile, itaat hilm ile, yardım tevâzu ile, rahmet merhamet ile sürdürülebilir kılınır... -Halife el-Mansûr
- Gazalî'nin Tehâfutu'l-felâsife'si hem eleştirdikleri hem içerdikleri hem de imledikleri açısından ilk "modern" felsefe metnidir...
- Önce kendini tekmîl et... Çünkü eğri değneği düzeltmeden gölgesi düzeltilmez... -Ehl-i irfan
- Büyük insanlar veda ederek; küçük insanlar ihanet ederek giderler... -Anonim
- Devletin kıvâmı iki şey iledir: Kalem ve Kılıç. Kalem hakîkati dillendirir; kılıç siyâseti yönlendirir; hakîkatli siyâset adâleti verir...
- 'Basit' insanları dert edinme! Unutma ki kartal sivrisinek avlamaz!... -Anonim
- Akıllı insan akibetine hazırlanır; çünkü bilir ki, ecelin kısalığı, her daim ümitlerin uzunluğuna gülmektedir... -Ahmed el-Zencani
- Bazı insanlar sözleriyle 'huzur' verir; bazı insanlar yaptıklarıyla; ama öyleleri de vardır ki sadece 'varlık'larıyla...
- Kendini olduğundan az göstermek tevazu değil, budalalıktır; kendine değerinden az paha biçmek korkaklıktır... -Montaigne
- Üç türlü insan vardır: Gıda gibi, deva gibi, bela gibi.. Gıda hergün, deva ihtiyaç duyulduğunda alınır; bela ise kişiyi bulur. -Halife Memun
- Demek istediğinden emin olmayan sözünü gereksiz uzatır; çünkü 'uzatma' müphemiyeti doğurur, müphemiyet de kastı örter... -Halife Emin

- Bir beldede muhtaç varken ziyafet veren idarecisi 'günah'ını yer... -Hz. Ali (k.r.v.)
- "Bilmiyorum" demekten utananın ilmine itibar etmeyiniz... -Hz. Ali (k.r.v.)
- Kim ölümün yokluk olduğunu zannederse onun yokluğu yaşamıyla başlamıştır... -Hz. Ali (k.r.v.)
- Kişinin başına gelebilecek en kötü şey yapayalnız kalmak değil; yapayalnız hissetmesine neden olacak insanlarla birlikte yaşamaktır. -Goethe
- Mutlu [ve dahi anlamlı] bir hayat yaşamak istiyorsanız hayatınızı bir amaca bağlayın; kişilere ya da eşyalara değil... -Einstein
- Seninle 'mutlu olmak' için gelen hep almak ister; seni 'mutlu etmek' için gelen hep vermek... Alan, alır gider; veren, verdikçe kalır...
- Dünyanın sorunu, akıllılar hep 'kuşku' içindeyken aptalların küstahça kendilerinden emin olmalarıdır. –Russel
- Huzur mu istiyorsun?

Az eşya, az insan!.. -Kafka

- Bir kişiyi en çok kıran 'kandırılma' hissidir; en ağır gelen ise uğruna gemileri yaktığı amaç için 'kullanıldığını' öğrenmesidir...
- Zaman en büyük öğretmendir; ama ne yazık ki, tüm öğencilerini öldürür... -H. Berlioz
- Yanlış: "Göz var, nizam(düzen, kural) var."

Doğru: "Göz var, iz'an(anlayış, idrak) var."

- Yanlış: "Su uyur, düşman uyumaz."

Doğru: "Sü(asker) uyur, düşman uyumaz."

- Yanlış: "Elinin körü!"

Doğru: "Ölünün kûru(mezarı)!"

- Yanlış: "Eşek hoşaftan ne anlar!"

Doğru: "Eşek hoş laftan ne anlar!"

- Yanlış: "Sıfırı tüketmek."
  Doğru: "Zafiri (nefesi, soluğu) tüketmek."
- Yanlış: "Güzele bakmak sevaptır."
  Doğru: "Güzel bakmak sevaptır."
- Elin kiri su ile, aklın kiri bilgi ile, kalbin kiri sevgi ile temizlenir...
- İnsanların dediklerine takılma; çünkü onlar yaptıklarının iyi olup olmadığına değil, kendilerine faydalı olup olmadığına bakarlar... -Eliot
- Ah be Dünya! Sen dönüyorsun onu anladık da.. Bazı insanlar senden daha hızlı dönüyor, hem de ortada hiç bir yörünge yokken. -Can Yücel
- Bir serçe ile dostluğu göze alan kartal, ya serçeyi kartallaştırmayı göze almalı ya da serçeleşme tehlikesiyle yüzleşmelidir.. -Hint Atasözü
- Aristoteles: Ey dostlarım! Dünya'da dost diye bir şey yoktur.
- Urefa: Ne kendine dost olunmayı bekle ne kendine dost ara; sadece dost ol!..
- En tehlikeli beşer, hey'et-i âdem, sûret-i melek, sîret-i iblis olandır. -Ehl-i irfan

- Kişi düşündüğü gibi inanır; inandığı gibi yaşarsa, kendi-ile barışık olur. Tersi durumda var-olma dengesini başkalarını yok etmekte bulur...
- Konuşabileceğin biri varsa 'yalnız' değilsindir; ama dertleşeceğin biri varsa arkadaşın; hemhal olabileceğin biri varsa dostun var demektir.
- İnsanın aklı hep karışıktır; bilse de bilmese de; ama her bildikten sonraki karışıklık hep daha üst bir seviyededir; öyleyse bilmeye değer..
- "Ad vermek, adlandırmak ancak ve ancak belirli bir istikameti olan bir zihnin becerebileceği bir iştir..."
- Kum tanesiyim ama çölün derdini taşıyorum... -Celâleddin-i Rûmî
- 'Dolu' olmayanın, "deliliğine" itibar edilmez... ya da "deli", ancak kişi "dolu" olduğunda bir makam değer taşır...
- "Varlığa tahammül paylaşılarak mümkündür; birbirinin zıddı sevinç ile hüzün bile ancak paylaşılarak taşınabilir; paylaşılacak kişi var ise..."
- "İşarete değil davete ihtiyacımız var
git diyen değil, gel diyen bir sese
sığınılacak değil, sükunete erilecek bir meskene
nar'a değil nur'a.."
- Çocukların öldürüldüğü bir dünyada uyumak, cesaret işidir... -Anonim
- Hayatınızın içeriğini, hayatınızdaki insanların içeriği belirler; hayatınızın kalitesini de hayatınızdaki insanların kalitesi... -Anonim
- Kişi için en acı hal en yakınında olanı beklemek; en dayanılmaz hal ise en yanında olanı özlemektir...; ölüm gibi...
- Cehalet güzeldir; çünkü herşeyi bilirsin... –Anonim
- "Hüzündür sahillerine vuran
yalnızlığında derinleşen bir çocuğun kalbinde
ve sükunetin çığlığı
kimsesizliğiyle yürüyen bir dervişin dilinde…"
- "Her toplumsal hareket zamanla üç katmanlı bir yapı kazanır: Üsttekiler siyâset eder, ortadakiler ticâret; en alttakiler ise ibâdet."
- "Logos'u[Kelâm'ı] olmayanın Nomos'u[Kanûn'u] olmaz; Kelâm'ı olmayanın aklı; Kanûnu' olmayanın vicdanı bulunmaz..."
- Gökyüzü'ne kulak kesilmeyen Yeryüzü'ne yıkım getirir... -Siyasetname
- Hemen başlanan bir çalışma kötü bile olsa düş kurmaktan iyidir... -Baudelaire
- Çalışma yorarak doğurtur; zevk eğlendirerek öldürür... -Baudelaire
- Zaman duygusundan kurtulmanın iki yolu: Zevk ve çalışma... Zevk yıpratır; çalışma güçlendirir. O halde çalışmaya devam... -Baudelaire
- Çalışmak gerekiyor...; şevkle ya da umutsuzlukla; zira çalışmak eğlenmekten daha az can sıkıcı... -Baudelaire
- Tanrı'ya inandığını iddia eden öyle insanımsılar var ki onlara haykırasım geliyor: Siz putperest olacak düzeyde bile değilsiniz. Baudelaire

- Resmî görevler her zaman insan aklını ve dehasını biraz azaltır; kâh özgürlüğünü kısıtlar kâh ileri görüşlülüğünü... -Baudelaire
- Sevmek, inanmaktan daha güçtür... Tanrı'yı sevmek ile Tanrı'ya inanmak arasındaki güçlük kadar... -Baudelaire
- "Çocuklar uyurken susulur ölürken değil." -Anonim
- Olimpos dağının çocukları Hira dağının evlatlarını asla kabullenmeyecektir... -Cemil Meriç
- “Acılar zekâyı biler, hüzünler derinleştirir...”
- Yalnız hüznü vardır kalbi[=derdi] olanın... -İlhami Çiçek
- Malûmâtın yanlış olduğu yerde, yorumun doğruluğu tartışılmaz. Yöntem’in olmadığı yerde yalnızca susulur; kıpırdanmaz...
- Zor yola, kolay insanlarla çıkılmaz. -Ehl-i irfân
- "ş-‘-r" kadîm Arapça'da "bilmek" demektir; süreç içinde "bilmeyi bilmek" yani "kendini bilmek" anlamını kazanmıştır: şu‘ûr...
- Bu nedenle "şi‘ir", “kendini bilme”nin bir ifâdesidir; "şâir" de “kendini bilen”dir. Kısaca, ancak “kendini bilen” şi‘ir söyleyebilir.”
- Bilgi itikattır=İslâm;
  Bilgi fikirdir=Felsefe
  Bilgi fazilettir=Ahlâk
  Bilgi maslahattır=Toplum
  Bilgi ışktır=İrfân
  =
  Bilgi İnsan'dır= Hz. Ali
- “Nesneler, isimleriyle bilinir; insanlar dertleriyle tanınır...
- İsmini bilmediğin nesnen; derdini bilmediğin dostun olamaz...”
- Yaşamak, kendi kendini adam etmektir; aklı ve bilgiyi kullanarak kendi kendinin heykelini yapmaktır!.. - Goethe
- Beden uzanarak, beyin uyuyarak dinlenir; gönül ise, maşûku ile aynı mekân ve zamanı paylaşarak; konuşarak değil, hemhâl olarak. -Ehl-i irfan
- “Sahici sorular, sahici adamların işidir ve muhataplarına da sahici yollar açarlar...”
- “Her düşünce ve eylem, ne yeni ne de eski olduğu için değil, yalnızca hakikate ve hayra ne kadar denk düştüğüyle değerli ya da değersiz olur.”
- Bir toplum gerçeklerden ne kadar uzaklaşırsa, gerçekleri söyleyenlerden de o kadar nefret eder... -George Orwell
- ”Kişisel ahlakı olmayan bir kişi için tüm insanî değerler manipülatiftir; kendi başlarına değil, kullanım değerleri itibarıyla önemlidirler..”
- “Bir millet için sonun başlangıcı, kişisel başarıya odaklanmış, çıkarlarına göre davranan, ilkesiz insanların o milletin başına geçmesidir...”
- “Bir yol alışta ikna ve rıza değil de icbâr var ise, yoldaşlar önce birbirlerine tahakküm etmeye sonra da birbirlerini ifnâ etmeye başlarlar.”

- “Amaçları farklı iki kişinin aynı yolda yürümesi onları yoldaş kılmaz; bir süreliğine yol arkadaşı kılar; birbirlerini taşımaz, yük olurlar…”
- Yalnızca mekânı(yol) paylaşmak kişileri dost kılmaz; zamanı(içeriği) da paylaşmak gerek... -Ehl-i irfân
- İnsanları yoldaş kılan, mücerret beraberlikleri değil, yolda oluş ve yol alış tarzlarıdır...-Ehl-i irfan
- Kıskanç insanın kalbini kazanamazsın; çünkü kendi kendine işkence/eziyet etmekle meşguldür. -Bezm u Rezm
- Herkes kendi ayarında söz söylemeli; çünkü hasır dokuyucusu altın işlemeyi bilmez... -Bezm u Rezm
- Alçaklarla arkadaşlık yapma; çünkü hasır olmuş kamıştan şeker yiyemezsin... -Bezm u Rezm
- “Bir dilin kelime hazinesi, yani sözlük, o milletin tabiatı nasıl idrâk ve hayatı nasıl inşâ ettiğinin kılavuzudur.”
- Batı'nın dünyadaki hâkimiyeti, fikrî, dinî ve ahlâkî mükemmelliğine değil, organize şiddet uygulayabilme becerisine bağlıdır. -S. Huntington
- “İş ‘tutuşun’ kalbî; iş ‘yapışın’ aklî/istidlâlî olsun. Birincisi seni samimi ve ihlâslı kılar, ikincisi titiz ve başarılı...”
- “Öyle zamanlar vardır ki, merhamet, hiyânetten daha zâlimdir...”
- Atacağın bir ok kaç mil gider? Duan ise Tanrı'ya kadar yükselir. Onun için maddî ordun yanında manevî ordunu da ihmâl etme... -Nizâmü'l-mülk
- “Bir kere yalnız kalabilmeyi göze almak ferdiyet; iki kere alabilmek ışktır; çünkü ışk, iki kişilik bir yalnızlıktır...”
- Fikri az olanın müşkili çok olur... -Bezm u Rezm
- Âşık, kendini, maşûku-ile idrâk edebilen; maşûkuna 'ben' diyebilen; iki ayrı bedende tek bir nefesin varlığını hissedebilendir. -Ehl-i irfân
- Tek başına arzu ve istekle hiç bir amaca ulaşılmaz; arzu ve isteği gayret, ter, fedakârlık, göz-yaşı, kısaca emek takip etmeli. -Ehl-i hiref
- Evinden bir süre uzaklaşmamış bir insan ne ciddiyetten anlar ne de şakadan… –Bezm u Rezm
- Yıldızı gözler küçük görebilir; fakat bu küçüklük, yıldızın kusuru değildir... –Ebû’l-Alâ el-Maarrî
- Tevhîd yolunda iki kıbleye durulmaz; ya O’nun rızası ya da nefsinin... –Bezm u Rezm
- Bir milletin zekâsı yalnızca altın ve gümüş biriktirme sevdasına düşmüşse, birbirlerini kümesi basılacak tavuk gibi görürler... -Atalarsözü
- Bir milletin başına, o miletin en riyâkar mensupları tâlip olmuşsa, artık sokaklar köpekler için bile emin değildir... -Arap Atasözü
- En kusursuz cinâyet, bir insanın yaşama sevincini öldürmektir... -P. Coelho
- Yaşar iken hiç-olmayı idrâk eden, "ölümden ileri ölmüş"; göreceğini 'görmüş' ve işini "tamamlamış' demektir. -Âşık Paşa

- Ahlâksıza cevap yanından uzaklaşmak; câhile cevap îmâsız susmaktır. -Ehl-i irfân
- Âşık mum gibidir; yandıkça ışığı ziyadeleşir; kendi erir; göz-yaşı hâline gelir; ama ateşin elinde neler çektiğini bir kendi bilir. -Â. Paşa
- Tanrı'nın Âleme muâmelesi eşittir; ama herkes doğruluğu kadar nasiplenir; her evin, Güneş'ten, penceresi kadar nasiplenmesi gibi. -Âşık Paşa
- Bazen tek bir kişinin yokluğu, çevrendeki çokluğu bir hiç yapar... -Adele
- Niyetinden şüphelenen yola çıkamaz; amacından şüphelenen yol alamaz... Niyetsiz ve amaçsız çıkılan yol, bedelini ödetir... -Ehl-i irfân
- Bir insanın sûreti, sîretinde ortaya çıkar. Bu nedenle, bir kişiyi tanımak istiyorsanız, yoluna, yoldaşına, yol alış tarzına bakınız...
- “İş tuttuğun, desteklediğin insanın kalitesi senin de kaliteni gösterir. Hiç bir aslan, fareyle iş tutmaz; ancak onunla oynar...”
- “Geçmişine kör, şimdisine sağır, geleceğine dilsiz kalarak; kısaca, bu cehâlet-ile bu coğrafyanın kaderini 'Biz'e bırakmazlar...”
- “Kendi tarih ve coğrafyalarına karşı ihânet ve cehâlet içinde olan milletlere her zaman bir Lawrence hediye edilir...”
- ”Önemli olan oyuna gelmemek değil, bizâtihi oyun kurmaktır. Başkalarının kurduğu oyuna gelmemek için düşünenler hiçbir zaman oyun kuramazlar.”
- Kişinin hakikî dostu, yapayalnız kaldığında, ilk andığı ve şahs-i manevîsiyle yalnızlığını giderdiği kişidir. -Ehl-i irfân
- “Bir ülke’yi iki şey yıkar: İhânet ve cehâlet... Özellikle bu iki özellik, o ülkenin aydınlarının ve yöneticilerinin hasleti hâline gelmişse…”
- Aslında insanlar seni hayal kırıklığına uğratmıyor; yalnızca, sen yanlış insanlar üzerinde hayal kuruyorsun... -Montaigne
- "...insanların öldürülmesinin, sineklerin öldürülmesi kadar olağan sayıldığı demokratik, aydınlanmış bir dünya; katı-inançlıların dünyası.."
- Ben cenneti hep bir çeşit kütüphane olarak düşlemişimdir. -J. L. Borges
- Ne beyân-ı hâle cüret, ne figana takatım var.
  Ne recâ-yı vasla gayret, ne firâka kudretim var... -Enderûnî Vâsıf
- Öfkelenmek, zehri kendin içip, öfkenlendiğin kişinin ölmesini beklemek gibidir. -Buddha
- Tesâdüf, teşebbüsün içindedir; teşebbüs etmez isen, tesâdüf edemezsin...
- “Her şey "tam" olduktan sonra huzurlu olacağım diye düşünme; önce bir huzurlu ol; sonra, her istediğinin tam olduğunu görürsün...”
- “Soranlar için son hâdiselerin yorumu:
  ‘Bir yılanın içine, başka bir yılandan daha iyi sığabilecek başka bir şey yoktur.’"
- “Irkın değil, fikrin ideolojisi olur...”
- Bu memlekette sağcı-solcu, ilerici-gerici yoktur.
  Namuslu insanlar ve namussuz insanlar vardır.
  Siz namuslulardan olunuz... -Cemil Meriç

- Yemek yedirmediğin ve yemeğini yemediğin insanı "tanıyorum" deme... -Eh-i irfân
- Pirincin içindeki siyah taştan değil, beyaz taştan korkun... -Japon Atasözü

- “Yalnızca konduğun dala değil; kanatlarına da güven”

[:Kendilik-bilinci zayıf olanı, hayat yağmurunda, başkasının taşıdığı şemsiye koruyamaz].

- .. yavaş yavaş ölürler
  okumayanlar, müzik dinlemeyenler...
  -Pablo Neruda
- Bir eve, penceresi kadar düşer ay ışığı... -Ubeydullah Ahrâr
- “Her insan bir âlem'dir; çünkü herkesin kendine hâs bir idrâk uzayı var; ne anlatılırsa anlatılsın, herkes anlatılanı kendi idrâkine çevirir.”
- “Tahayyül, tefekküre götürmüyorsa, tembellik yaratır...; hayal, fikri doğurmuyorsa, uyuşturur...”
- Bir eşeğe fazla değer verirsen, kendini yarış atı zanneder. -Anonim...
- “Türkiye'nin durumunu tespit:
- Bilmeden taraf olanlar, başkalarının sorularının ve yanıtlarının kavgasını yaparlar...”
- “At izi ile it izini birbirinden ayırmak için tecrübe yeter; it izi ile kurt izini birbirinden ayırmak için ise ferâset de gerekli.”
- Öykünmekten daha iyidir kendini yok etmek
  Kendin ara yolunu, Hızır'ı beklemeyi terk et.
  -Muhammed İkbal
- “Gönlün eşlik etmediği yol-arkadaşlığı, paydaşları için bir tür patinajdır; yol alamazlar; yaşama ilişkin hiç bir eşiği aşamazlar...”
- “Kendiyle var-olamayan, başkalarına tutunur:---Kendi sûretinin tasavvuruna sahip olmayan, ömrünü, başkalarının sûretlerini tasvîrle geçirir.”
- Tilki vaaz vermeye başlarsa gözünüz tavuklarda olsun. -Alman Atasözü
- Akıl öğrenci; Dünya okul, İlâhî feyz öğretmene benzer. Kim, Hakk'ın ilmini kendi vücûd kitabından okursa hikmet'te sorunu kalmaz. -Âşık Paşa
- Görünen ibrettir; duyulan hikmet...; duyan görmez ise ibret alamaz; gören duymazsa hikmet bulamaz... -Âşık Paşa
- Âlimin maddî ve manevî aç-gözlülüğü, halka söz geçirememesinin temel nedenidir. -Âşık Paşa
- Kibir, kişinin sahip olduklarını "hak etmediği" korkusundan kaynaklanır...-Ehl-i irfân
- Bir millete en çok zarar, hırsına sınır çekemeyen bilginlerden gelir. Doymazlık, bilgini, halk için konuşan "geveze" kılar. -Âşık Paşa

- Zaman, İnsan'dır... İnsan iyi ise, zaman da iyidir; insan kötü ise, zaman da kötüdür. -Âşık Paşa
- Her kim ki, aklını kullanmaz, hayvan tabiatlı olur: Gönlünde yalnızca 'hırs', gözünde yalnızca 'uyku' ile yaşar...-Âşık Paşa
- “Sevmek, sahip olmak değil değer vermektir. Değer vermek ise saygı duymaktır. Saygı duymadığına değer veremez; değer veremediğini sevemezsin.”
- Mutluluk, sevdiklerin-ile birlikte olmak değil; sevdiklerinin mutlu olduğunu bilmektir. -Pucca
- “Hiç bir kulağı varsaymadan, kişinin kendi şarkısını terennüm edebilmesi, yaşama cesâretinin zirve ifâdesidir...”
- “Tüm yaşam bir-taraf içindir; tarafını çoğaltan ya zan ya şek ya da vehim içinde yaşar; böyle bir yaşam, bir yatakta akmaz; çölde dağılır...”
- “Yürürken yolun sonuna odaklananla dostluk etme; çünkü kestirmeyi bulduğunda seni yüzüstü bırakır; zîrâ dostluk sona değil, yola nisbetledir.”
- Ne kini ne de sevgiyi biriktirme; çünkü tabut, tek kişiliktir... -Anonim
- "Bilgin" ol ki, insanları "büyük" görme...; "bilge" ol ki, insanları "küçük" görme...
- “Her bir kişinin yaşamı, kendi hakkındaki rüyasının yorumudur...”
- Kapitalizm ve Emperyalizm-ile sorunu olmayan bir kişinin, ‘insan-ca’ yaşıyor olduğuna inanmak için, hiç bir nedenimiz yoktur...
- Kapitalizm: Okutarak câhilliği artırmak, çalıştırarak fakirliği, medeniyet diyerek barbarlığı, barış diyerek ölümü, çoğaltmak hiçliği…
- Kapitalizm’de yaşama denklemi -II
  Bazılarının daha iyi yaşaması, diğer bazılarının daha kötü yaşamasına bağlıdır.
- Tek tek insanları sevemeyenler; insanlık edebiyatına(:humanizm) sığınırlar. -Aliya
- [Hâl, hem-hâl olarak paylaşılır; kâl ile değil..].
- “İnsanların hangi dilde konuştuğuna değil, hangi dilde sustuğuna dikkat ediniz...”
- “Yeryüzü'nde en tehlikeli kişi, kendi varlığını, başkalarının yokluğuna bağlı gören kişidir...”
- “Kişi, başkalarını yok ederek değil, ancak kendi varlığının kalitesini artırarak başarılı olabilir...”
- “Türkiye'de insanlar öyle bir noktaya geldiler ki suçlayıp mahv etmek için kendi öz çocuklarını öldürüp rakiplerinin bahçelerine atabilirler.”
- Atalar-sözü: [Hâlihazırdaki durumu özetliyor]
  Bir Türk, sultan; iki Türk, dost; üç Türk, muhteşem bir kavgadır...
- “XIX. yüzyılda "üstün ırk", XX. yüzyılda "üstün kültür" kavramı-ile zulüm edildi; XXI. yüzyılda zulüm "üstün teknoloji" kavramı-ile sürecek.”

- Söz, işâret edebilir ama bir menzile vardırmaz; yol almak isteyen, dile vurmamalı, yola koyulmalıdır... -Ehl-i irfân
- Sükût kıvâmındaki çığlığı, ne kardaş ne arkadaş değil; yalnızca hâldaş olanlar duyarlar... -Ehl-i irfân
- “Yalnızca hesapsız kişi acı çeker; acı çekenin ise iki alâmeti, sükûnet ve uykusuzluktur... Bu nedenle mazlumlar, sadece duaya sığınırlar...”
- “Kendi kurgusu olmayan başkasının kurgusunun mahkûmu olur. Kendi oyununu kuramayan başkasının oyununun figüranı. Hiç bir şey olma, kendin ol!”
- “Mekânı yola dönüştüren niyet sahibi bir kişinin adım atmasıdır. Bir niyet ile adım atmak da kişiyi basit bir yürüyenden, yolcuya dönüştürür.”
- “Uyku da bir tür ümittir. Yarının daha iyi olmasını umarak uyur insan. Dünü arkada bırakır; karanlığa dalarak, yarına, gündüze açılır...”
- “Düşüncende özgürsün; ama ifadesinde değil... Her ifade, mutlak iradenin mukayyet hale gelmesidir; çünkü paylaşmak, muhataba göredir...”
- “En nihayetinde insanın peşinden gittiği, yine kendidir... Bu nedenle, neyin ya da kimin peşinden gittiğine dikkat kesilin...”
- Benden nefret edenlerden nefret edecek vaktim yok; çünkü ben, bana değer verenleri sevmekle meşgulüm... -G. G. Marquez
- Bir kişiden "ümit" ve "uyku"yu alın; dünyanın en bahtsız ve en perişan insanı haline gelir...-Immanuel Kant
- Kolay bir sanat değildir uyumak; uğruna, tüm gün uyanık durmak gerekir... -Nietzsche
- “Uyanık iken uyuyana tembel; uykuda iken uyanana ise dertli derler...”
- “Hiç kimseyi değiştirmeye kalkışma; kendin değiş; değişimini kendinde temessül; eylemlerinde temsîl et; yani sen yan ki, etrafın aydınlansın.”
- Kişin hâli, sîretinde(yaşayışında); fikri, hîretinde(hayretinde) tecelli eder...-Ehl-i irfân
- Işk şarabını iç, ama akıl kadehiyle...-Ehl-i irfân
- Gözlerdeki acıyı görmeyene, sözleri isrâf etmeyin. . . -Anonim
- “Yaşamı bırakan, rezîl olur; yaşama küsen, sefîl....; yaşama direnen ise asîl...”
- اگر عاشقی سر مشوی از مرض
- چو سعدی فرو شوی دست از غرض
  Âşıksan kurtulmaya çalışma bu dertten
  Sâdî gibi, amaçsız, maksatsız, karşılıksız âşık ol
- Kesb-i kemâl, seyr-i cemâl iledir [Güzelliğin seyri, insanı kemâle erdirir]. -Ehl-i irfân
- “Dünya’yı değil, kendi dünyanı şeytandan temizle…”
- Kendini "takdîr" edemeyen, haddini aşar; haddini aşan, başkalarının maskarası olur... Ehl-i irfân
- “Her yolu, bir yürüyüş başlatır... Her amacı, bir niyet var-kılar...”

- “Dönme ihtimali bulunmayanın yokluğuna katlanılabilir; ama daima "buradayım" deyip de hiç gelmeyenin hasreti insanı, nem gibi, çürütür...”
- “Şatr'ı(ilkesi) olmayanlar, şartları değerlendiremez. Şatr, teslimiyeti; şart tenkidi gerektirir; zira her tenkid, bir teslimiyete mebnidir…”
- “İnsanları yakmadan, zihinlerinde ateş tutuşturmak, verimli, müşterek bir fikri yolcuğun asgari şartıdır...”
- “İnat ile değil, sebât ile... İnat, şeytânî, sebât, rahmanî'dir... Anîd olan nefsine; sâbit olan ilkelerine(usûl) bağlıdır...”
- “Dost, "haydi!" dediğinde; "nereye?" sorusu sorulmaz...”
- "tüm cevapları bilen aymazlar
  hiç bir soruya âşık olmazlar
  aydın derler adına..."
- “Beş bin yıllık perspektiften bakılırsa, hiçbir şey daha güzel olmadı; zîrâ hiçbir şey daha kötü değildi; her şey hep olduğu gibiydi/gibi..”
- “Hayalini değil, kendini gerçekleştir (tahkîk el-zât)...; çünkü hiç bir hayal kişinin kendinden daha değerli değildir...”
- “Kişi, kendini tüketen-ile çatışmamalı; rahatsız etmeden sessizce çekilmelidir; zîra sevgide erdem, acı vermek değil; acıya katlanmaktır...”
- “Neyi, niçin ve nasıl yaptığını bilmeyenin istikrârı olmaz; çünkü istikrâr, karara; karar da, amaca bağlıdır; hepsi de "bilme"yi şart koşar..”
- “Akıl, bir şeyi "yapma"da değil, yapmanın "gerekçe"sinde gizlidir; çünkü "gerekçe"'nin bulunmadığı hiç bir insanî eylem, irâdî/aklî olamaz...”
- “Evren'de en âdil güç ölümdür; her makamı eşitler... Kim olursan ol ölürsün ve dahi toprak olursun... -Ehl-i irfân”
- “Işk, mülkiyet değil, bir muhabbet eylemidir; bu nedenle ışk eylemi, maşûkunu önce "yar" sonra "var" kılar; yar olmak, var-olmaktan öncedir.”
- “Dürüst insan "çare" bulamadığında, anlamlı derin bir sukûta bürünür; hesabı olan ise sürekli kendini kandıracak "bahaneler" üretir...”
- “Güçlü toplumlar, zayıf bir toplumu tarih dışına itmek için, o toplumun geçmişini, sürekli ortak-yanlış yapma travması altında hatırlatırlar.”
- Dünyanın en yüce tahtına da çıksanız, oturacağınız yer kendi kıçınızın üstüdür!.. -Nietzsche
- “Başkası için ne kadar yaşarsan yaşa; ölümün kendi ölümündür; hayat başkası için feda edilebilir; ölüm edilemez; zira herkes kendi için ölür.”
- ”Kim ne düşünür? diye yaşayanlar; daima başkalarının hayatını yaşarlar; kendi hayatını yaşamak ise bir cesaret işi değil, bir tercih işidir…”
- “Öyle hâller vardır ki kâl, kâfi gelmez tasvire; o hâl-ile hâllen, hem-hâl ol. O hâle, mahall ol ki, hâl, hulûl eylesin; helâl olsun...”
- "Can kulağı" işitir ve "can gözü" görürse, herkes birbirini anlar; çünkü manayı işiten can kulağı, gören can gözüdür...-Ehl-i irfân
- Gemi, denize girerse yüzer; deniz, gemiye girerse batar. İnsan, Dünya'ya girerse yaşar; ama Dünya, insan gönlüne girerse, batar. -Âşık Paşa

- “Unutmak, "silmek" demek değildir; tersine "derin hatırlama" demektir; çünkü "unutmayı istemek" bilişsel(kognitif) bir tercihtir...”
- Ne zaman ki, ışk biter, zaman yorulur insan... -Neşet Ertaş
- “Kimi insan gelerek huzur verir, kimi insan giderek; ama "ara-da" durarak değil. Hiç bir insan, diğeri için soru işaret olarak var-olamaz...”
- “Yola çıktıysan, yoldaysan, kimsenin sana katılmasını bekleme, ya yalnız yürü ya da yoldaş bildiğine/edindiğine sen katıl...”
- Kişi için asıl hüner, kendini okuması ve tanımasıdır. Kendini tanıyan Tanrı'yı tanır; böyle bir kişi artık başkalarını ne yapsın? -Âşık Paşa

- Marifet şoldur kişi nefsin bile
  Yiri gögi kendü nefsinde bula -Âşık Paşa
  [Bilgi, insanın kendini bilmesi, Evren'i kendinde bulmasıdır]
- “Yere düştüğünde korkma, kalkarsın; ama ufka doğru düştüğünü hissettiğinde artık hiç bir şey eskisi gibi olmaz; çünkü YOL'dasın demektir...”
- Niçin mi fikir değiştiriyorum? Çünkü ben, fikirlerimin sahibiyim, kölesi değil!.. -Cenap Şahabettin
- “Yaşamda öyle "ân"lar vardır ki, o "ân"larda kişi kendini, ne te'vil edebilir ne de tefsîr; yalnızca teslîm eder ki teslîmiyet, samîmiyettir.”
- “Yaşamda kişinin başına gelebilecek en ciddi çatal: ait olduğuna sahip olamama ya da sahip olduğuna ait olamama...”
- "... bahaneler, yalnızca uzak kalmayı tercîh edenler içindir."
- Ne kadar çok iyi kitapla tanışırsan, birlikte olmaktan zevk aladığın kişilerin sayısı o kadar azalacaktır... -Feuerbach
- “Bir işe bilinç(:şuûr) eşlik etmiyorsa, o işin bir istikâmeti olmaz...”
- Sevmeyene karınca yük, sevene filler karınca; dağı bile taşır insan âşık olup, inanınca... -Şems-i Tebrîzî
- “Sükût bürünmüşse dillere, yara derindir. Yara derinse...
  yalnız ama yalnız...
  Allah, Kerîm...
  Kerîm'dir...”
- Yokluğu bir şey değiştirmeyenin varlığı gereksizdir; etrafına bir bak, hayatında, hangi dostunun yokluğu bir şeyi değiştiriyor? -Dostoyevski
- Gerektiğinde fikrini değiştiremeyi göze alamayanlar, hiçbir şeyi değiştiremez... -Bernard Shaw
- Yalnızca hakikatte nasıl suskun kalacağını bilen bir kişi, hakikati konuşabilir. Suskunluk içe bakışın, bâtınî dünyanın özüdür. -Kierkegaard
- “Tefekküründe istikâmet umudunu kaybedenler, tekebbüre sığınırlar... Mecâzen: Tünelin ucundaki ışıktan umudu kesenler, karanlığa tapınırlar.”

- Ya topla yaralı kırlangıçları
  Ya da bu vefâsız şarkıyı bitir
  Özgürlüğe giden tutsaklar gibi
  Siyah gözlerine beni de götür...
  -Nurullah Genç
- Kendini herkese uydurmak için yontmaya koyulanlar; sonunda, yontula yontula tükenip giderler. -R. Hull
- “Bir milletin kimliğini yenileyerek üretebilmenin en önemli koşulu, o milletin maddî kültüründeki, günlük yaşamda görünür tarihî eserlerdir.”

- Sevgili, senin ile ben pergel gibiyiz,

  Ne kadar dönersem döneyim çevrende,
  Er geç başbaşa verecek değil miyiz?
  -Ömer Hayyam
- “Büyük kök kuralı gereği, "edeb" ile "ebed" aynı köktentir. Bu nedenle "edeb", ebedî'dir; "ebed" de edebî...”
- Sevdiğini söylemeyi erteleme; ‘ertesi-’ hiç olmayabilir; çünkü yaşam, çoğun planlandığı gibi gitmez...-Balzac
- “Bazı insanlar elinizden tutmak ister; bazıları aklınızdan, bazıları da kalbinizden..; kararınızı isteğe göre değil, liyâkâta göre veriniz..”
- “Mahlûkattaki en çirkin varlık, karşısındakine, göz bebeklerini kibir bürümüş hâlde bakan kişidir; zamandaki en şeytânî ân da, bu ândır...”
- Harekette birlik olmazsa, fikirde birlik faydasızdır... -Muhammed İkbâl
- “Bir felâket karşısında ızdırap duymak ile hayata küsmek aynı şey değildir; ızdırap insanı olgunlaştırır; küsmek, ahmaklaştırır.”
- İnsanı, yoklukta(zorda) sabrı, varlıkta(kolayda) tavrı belli eder... Ehl-i irfân
- Hafif acılar konuşabilir; ama, derin acılar dilsizdir. -Seneca
- Her zaman sevdiklerinizle yürüyün, yanınızda olmasalar bile... -Franz Kafka
- “Yalnız kalmaktan korkan, kendini keşf edemez; kendini keşf edemeyen, kişi olamaz; kişi olamayan, hayatını başkalarına göre yaşar...”
- “Aklın en temel iki işlevi, taksîm ve mukâyese yetilerini kaybeden kişiyle tahlîl ve terkîb isteyen konular konuşulmaz; tek yol şey sükûttur.”
- İncittiğin bir kimseden samimiyet,
- Aldattığın bir kimseden vefa,
- Su-i zanda bulunduğun bir kimseden de nasihat bekleme… -Hz. Ali (k.v.)
- Düşünmeden konuşmanın cezası, konuştuktan sonra düşünmeye mahkum olmaktır!... -Hz.Ali (k.v.)

- Tenkit, ikmal etmek içindir; tahkir, ifna etmek için. Bu nedenle halkını tenkit eden, düşünür; tahkir eden, ya işgalci ya da turisttir...
- “Yaşanalar gösterdi ki, tapınmak insanî bir ihtiyaç; kimse bundan beri değil; fark şu: Halk, Tanrı’ya; elitler ya insana ya paraya tapıyor.”
- “Yaşananlar gösterdi ki, yaşamı bilgi ve değer değil, çıkar yönlendiriyor; yani duygu değil, saf zekâ; birbirine merhametin yokluğu bundandır.”
- “Halk duygularıyla, elitler zekâlarıyla yaşarlar; bu nedenle yığınlar değerlerine, elitler çıkarlarına râm olurlar...”
- “İnsan, kendini dinlemek istemez; çünkü kendini dinlemek, âkıbeti ile yüzleşmek demektir; âkıbeti ile yani sonu ile...”
- ”Mutluluğu aramak, kitap okumak gibidir; hep bir sonraki sahifede gibi gelir; halbuki bizâtihi okuma eylemidir mutluluk; bitirmek değil...”
- Öküz, tahta geçerse, padişah olmaz; ama saray, ahır olur... -Kafkas Atasözü
- “Kişinin söyleyecek şarkısı var ise, dinleyici aramaz... bilir ki, söz menzile girerse, çölde dahi bir dinleyeni çıkacaktır...”
- “Bir hareketin başarısı, hasat biçmekle değil, tohum ekmekle ölçülür... Hasada odaklanan, hareketi bitirir; tohuma odaklanan, sürdürür...”
- Yolunu değiştirmeden devam ettiğin sürece, ne kadar yavaş ya da hızlı gittiğinin önemi yoktur. -Kong Fuzî
- İnsanları, her zaman, öncelikle "anlamaya" çalışma; bazen önceliği "sevmeye" ver; göreceksin ki, insanları anlaman kolaylaşacaktır.
- “Bilgelik, Tabîat ile Tarih'in işâretlerini okuma sanatıdır. İşâretleri okumayı bilmeyenler, yaşamı, deneme-yanılma yoluyla öğrenebilirler.”
- Para ile insan arasındaki karşılıklı ilişki şöyledir: İnsan paranın sahtesini yapar, para da insanın... - Benjamin Franklin
- Kul hakkı:
yarına bırakılan
ama
asla yanına bırakılmayan...
-Anomim
- Düşünce hürriyeti isteyenler, öncelikle, düşünce seviyesinin yükselmesine hizmet etmelidirler. -Peyami Safa
- “Çoğu insan karşısındakini, kendi kanaatlerini onaylatmak ya da soru sormak için dinler; öğrenmek için değil...”
- "Kitap okuyunca ne değişecek ki?" diye sorma! Elindeki kitaba iyi bak, anlarsın! Çünkü o da bir zamanlar odundu..! -Anonim
- Ayarı[:ölçüsü] bozuk olanın, mi‘yârına[:tartısına] güven olmaz. - Hakîm Sinânî
- Kendini çok zorlama; en güzel şeyler, onları en az beklediğinde olur... - Gabriel Garcia Marquez
- Ruhu diri tutan, ilim; ilmi diri tutan, akıl; aklı diri tutan ışk; ışkı diri tutan Hak'tır..; böyle olmayan dâim kaygı içredir... -Âşık Paşa

- Kalbinizde dâima yeşil bir ağaç bulundurun; umulur ki, şarkı söyleyen bir kuş gelir konar. -Çin Atasözü
- "Bir kültürün hâfıza sürekliliğini yok etmenin yolu, bireylerinin, geleneksel davranış pratiklerini yapamayacakları ortamlara taşınmalarıdır."
- "Bir kültürün mekândaki mücessem tarihî eserlerini yok ederseniz, yaşayan hâfızalarının referans noktalarını da tasfiye etmiş olursunuz.
- "Görünen herşeyi[:Evren], görünür olmayan bir şey[:ışık] görünür kılar. Öyleyse temel soru: Işık[:görünmez], maddeye[:görünen] nasıl dönüşür?"
- İnsanın değeri aradığı-ile ölçülür; insan ne-yi arıyor ise ona lâyıktır. -Mevlânâ
- Bilgi'den irfân'a geçişin en önemli göstergesi, kişi için en-küçük ile en-büyük'ün "fark"ını kaybetmesi; 'fırâk'ın 'vuslât'a dönüşmesidir...
- Hayvan ancak aç olduğu ya da bir tehditle karşı karşıya bulunduğu zaman; insan ise tok ve güçlü olduğu zaman tehlikelidir. -Aliyâ
- Zîra ölmek dünyada bir kez olur
  İlla yârdan ayrılan bin kez ölür. -Âşık Paşa
- [Çünkü, dünya'da bir kez; ama yârdan ayrılan bin kez ölür]
- "Yalnızca doğruyu değil, istikâmeti de önemsiyorsan, sâdece söze değil, söyleyene de dikkat et; zîrâ İblisin doğrusu olur, istikâmeti olmaz."
- "Hakîkati olmayan siyâset, muhâtabına bir istikâmet vermez; siyâseti olmayan hakîkat ise, bir huzûr getirmez..."
- "Evrenin ölçüsü, ne madde ne de mana'dır; ikisini bir arada tutan "insan"-lık-tır..."
- "Evren'in ölçeği ne kadar büyük olursa olsun, en nihâyetinde insan idrâkinin telaffuz edeceği bir niceliğe bağlıdır."
- "İnsan-olmak, bir dua'dır"; yaşam yol, yola çıkmak niyettir; yola(insanlaşmaya) koyul; menziline erdiğinde duan makbûl olacaktır.
  -Ehl-i ışk
- "Birbirimize anlattığımız nice kötülüklerin hangi iyilikleri yok ettiğine hiç dikkat kesilebiliyor muyuz?"
- Ormanda iki patika kesişti ve ben-
  Az ayak basılmışını seçtim içlerinden
  Ve işte bütün farkı o yarattı. -Robert Frost
- "İnsanların çözümü görememeleri, sorunu görmek istememelerinden kaynaklanır. Bunun da nedeni "farklı amaçlara" sahip olmalarıdır."
- En radikal devrimciler bile, devrimin ertesi günü muhafazakâr oluverirler. -Hannah Arendt [Sürekli devrim bir hikâyedir]...
- Bir âleti aptallar dahi kullanabiliyorsa mekanik gelişmelerin varacağı nihâi nokta aptalların bile yaşabileceği bir dünyadır. -George Orwell
- Dâima kahramanlara ihtiyaç duyan bir ülke bahtsızdır. -Bertolt Brecht
- Kavrayamadıkları bir şeyi, anlayamadıkları bir dilde söylemek, insanlara her zaman daha mantıklı gelmiştir. -Voltaire

- Ümid ile yolculuk etmek, ulaşmaktan daha iyidir. -İngiliz Atasözü
- Kimse sana özgürlük vermez; kimse sana eşitlik veya adalet ya da başka birşey veremez; adamsan, sen alırsın; "Adam" ol ve al!.. -Malcom X
- "Mekân'da yalnızlık, tek-başınalıktır; zamanda yalnızlık ise, anlamsızlık... İnsanın anlamsızlıktaki yalnızlığı ise hiçlik.. "Hiç, hiçler...""
- Sana kızdığı halde bir kötülükte bulunmayan insanı, kendine arkadaş edin. Çünkü öfke, insanın tiynetini ortaya çıkartır. -Hazreti Ali (k.v.)
- "Hep bilen bir aklımız var; ne zaman anlayan bir kalbe sahip olacağız. Bilmek için öldürüyoruz; anlamak için diriltebilecek miyiz?"
- Bilim, Tanrı'ya inanmayı imkânsız kılmaz; yalnızca Tanrı'ya inanmamayı mümkün kılar. -Steven Wienberg
- "Evren'in boyutları karşısında âcziyet hisseden insan, bilmenin ve sevmenin boyutlarının çok daha mucizevî olduğunu idrâk etmelidir..."
- İnsan-oğlu'nun sınırsız Evren'deki "gerçek" konumu, mücerred bir "yalnızlık"tır. -Armand Delsemme
- Yalnızca çok uzaklara gitmeyi göze alabilenler, ne kadar uzağa gidebileceklerini öğrenebilirler. -T. S. Eliot
- "Ne "var-ol"-ur-uz, ne "yok-ol"-ur-uz; yalnızca "ol"-ur-uz; "var-olmak" ve "yok-olmak", sadece insanî "idrâk"in bir tasnîfidir."
- Ol kişi kim hayrı degmez kimseye
- Taş u ağaç yig gele andan giye.-Âşık Paşa
  [Hiç kimseye faydası olmayandan taş ve ağaç üstündür; otlar bile]
- Düşüncenin üstesinden gelemeyen, düşünenin üstesinden gelmeye çalışır. -Paul Valery
- "Söylenen bir sözün sıhhati yanında, istikâmeti, yani muhâtablarını nereye taşıdığı da önemlidir; yolsuz ve yönsüz deyişler cehâleti artırır."
- Yokuşun başında bir düşman vardı
  Onu vurmaya gittim, kendimle vuruştum... -Özdemir Asaf
- "Düşmanını sev dedi, ben de kendimi sevdim!.." -Halil Cibran
- "Her işini, din dilini kullanarak görene dikkat kesil; çünkü işin 'ortasında' besmele çekenin, işin 'sonu' hakkında bir hesâbı var demektir.."
- Doğru bile olsa, taassub yoluyla fikir beyan etmek, hakikati rencide eder... -Ehl-i ışk
- "Âkibetinden emin olmak kibirdir. İnsana düşen vâzifesini yapmaktır; âkibetini hesaplamak değil; istikâmeti olanın hesabı olmaz..."
- Bir devlette, iş'e kişi değil de, kişiye iş tayin edilirse o devlet, çöküş hattına girmiş demektir. -Siyâsetnâme
- İşi kifâyetsize tevdi etmek başarısızlığa davettir; muhterise tevdi etmek kavgaya; kifâyetsiz muhterise tevdi etmek ise fitneye.-Siyâsetnâme
- İşlerin iyi gitmesi için en temel kural: Bir işi, aynı anda iki kişiye; iki işi de, aynı anda bir kişiye buyurmayınız. -Nizamü'l-mülk

- Bir işin yalnızca şeklini değil revnâkını da düşünmeli; şeklî yapı doğruluğu verirken, revnâkına dikkat, o işe zerâfet katar. -Siyâsetnâme
- Tahkîksiz hakikat, hakikatsiz hukûk olmaz; hüküm vermeden önce tahkîk ediniz; acele etmek, kudreti değil zayıflığı gösterir. -Nizamü'l-mülk
- Ömrü boyunca bir dilim ekmek vermemiş kişiyle sakın yola çıkma; fedâkârlığı bilmediğinden ilk sıkıntıda kendi için seni satar. -Siyâsetnâme
- İşini istişâreden kaçıran, zayıf fikirli demektir; etrafınıza bakınız, böyleleri hodkâm(:bencil) olur. -Nizâmü'l-mülk
- Hz.Muhammed(s.a.v) "istişâre" hâriç herşeyden affedilmiştir; öyleyse hiç bir yönetici kendini istişâreden affedilmiş sayamaz. -Nizâmü'l-mülk
- Yönetici, tefekkür'de müstakîm; tedebbür'de muhkem olmalıdır; aksi durumda, fikri, doğru; tedbîri, âdil olmaz... Nizâmü'l-mülk
- Kendüzinden kendü ilmin bilene
  Yirde gökde ne ki varsa biline.–Âşık Paşa
  [Kendi ilmini bilen kimseye Yer ile Gök'te ne varsa âşikar kılınır]
- Kendü nakşın okıyan olur harîf
  Kendü nefsin anlayan olur zarîf. -Âşık Paşa
  [Kendi örgüsünü okuyan, zanaâtkâr; kendini anlayan, zarîf olur]

- Her ki ne işler-ise anı bulur
  Kim neye lâyık ise eyle olur. -Âşık Paşa
  [Kim ne işlerse onu bulur; kim de neye lâyıksa öyle olur]
- Daha fazla
  İyiliğe niyet edin;
  Kötülükle inatlaşın;
  ve
  Sabr edin yani güç biriktirin.
  ama
  her ne olursa olsun
  Allah'tan başka kimseye kulluk etmeyin.
- Üç şey ki hayret verir insana: Yok-iken var-olan Âlem, Âlem'den var-a-gelen Âdem; Âdem'den sûret bulan söz/mana... -Âşık Paşa
- Câhil oldur kim dimez iş nicedür
- Şöyledür kim gündüz ana gicedür –Âşık Paşa
- [Câhil, olana, bu ne hâl demeyen ve gündüzü gece olan kişidir]
- "Öz-le-mek; öz-ile-mektir; öz-ü, ile-mektir; öz-(i)le-diğine, öz-ünü, ile-mektir. Düğün gibi, yani düğümle(n)mek. Özlemek, düğümlenmektir..."
- O'na sığın ve yola çık; yanlışın bile doğruna azık olur... Yol'da olanın istîkâmeti, niyetine göre verilir. Ehl-i irfân
- İnsan için "bulmak" değil, "aramak" esâstır; bulmak için yola çıkan kaybolur; aramak için yola çıkan bulmaz; "bulunur". -Ehl-i irfân
- "Kişi neye açsa, onun tokluğu için çalışır..."

- Sevmek, takyîd etmek[kayıtlamak] değil, takyîm etmektir [değer vermektir]. Seven, "sâhib" olmayı değil, "sohbet" etmeyi ister. -Ehl-i irfân
- “Devlet, Türk milleti için, boy-abdesti'dir; müminin, boy abdestsiz gezememesi gibi, Türk milleti de tarihte devletsiz dolaşmaz, dolaşamaz...”
- “Bir toplumu tarih dışına itmenin en iyi yolu, o topluma, geçmişini, sürekli olarak, ortak-yanlış yapma kavramının altında hatırlatmaktır.”
- “Günümüzde din, toplumsal hâkimiyet aracına dönüştürüldüğünden, anlam veren değil; mevcut anlamları meşrûlaştıran bir araç hâlini almıştır.”
- “Modern uluslar, tarih kaçkınıdırlar; bu nedenle ulusların hafızası travmatiktir; başarılarından çok yaşadıkları felaketlerden besleniler.”
- OLan ÖLür; bu mahsûs'tur. ÖLen, OLur; bu da ma‘kûldür; çünkü, yalnızca akıl sahibi olanlar, ölürler; diğerleri, telef olurlar. -Ehl-irfân
- Mutlu olma! Dertli ol! Hiç bir derdin yok ise, kendini, kendine dert kıl! Ve dahî dâim duân, "Rabbim, beni dertsiz koma!" olsun. -Ehl-i rfân
- “Kabile kafası ile düşünenler, milletin vicdânını his edemezler... Kabile çadırını korurken, milletin evini yakar; kül ederler...”

- “Yoruldun mu?
Ne mutlu
Olmadığın bir ânı yaşamışsın
Ki fark etmişsin yorulduğunu
Ya yorgun doğanlar
Hiçbir zaman yoruldum diyemiyecek olanlar”
- "Boş zamanlarımda kitap okurum" demek ile "ara-sıra insan olurum" demek arasında mefhûm açısından bir fark yoktur...
- Gönül yan! Senin yanışın, nice işler halleder,
Gece-yarısı bir dua, nice yüz belâyı defeder. -Hâfız
- Yiyemeyeceğin lokmayı ağzına, üzerine titreyemeyeceğin cânı/cânânı, gönlüne alma... -Kızılderili sözü
- “Yusûf ile Züleyhâ, Leylâ ile Mecnûn, kısaca tüm ışk hikâyelerinin ızdırabına karşın sevmek yine de en "İnsanî" ve "İslâmî" eylemdir...”
- “Varlık dâiresinde en faydasız mahlûk, "unumu eledim, eleğimi astım; artık yapacak bir şeyim kalmadı" diyen kişidir.”
- “Ölümü dikkate almayan kişinin yaşamı, kendinden kaçmak için sürekli meşgul edilmesi gereken, belirsiz bir korkudur.”
- “Kişiliğini, kendini seyredenlerin kanaatlerine göre belirleyen kişi, içine konan suyun[:bakışların] rengini alan boş bir bardağa benzer.”
- “Öğrenciye "tâlib/talebe: isteyen" denmesinin nedeni, bilginin davet olmayan yere gitmeyeceği; ancak davete de icâbet edeceği inancıdır.”

- Türkler'de devlet güçlü olduğunda devlet ile halkın dinî inançları benzeşir; aynîleşir; zayıf olduğunda farklılaşır. -J. P. Roux
- “Dildeki semantik değişimler, teorik değişimleri tetikler; bir dildeki ani değişimler o dili konuşanların teorik zekâlarında travma yaratır.”
- “Düşünme, bir şeyi yakalarken, başka bir şeyi kaybetmektir. Bu nedenle düşünürken "her-şey"i değil "bir-şey"i düşünürüz.”
- “Din yalnızca bir "inanış" tarzı değildir; daha çok bir "davranış" tarzıdır... Davranışa dönüşmeyen inanış, psikolojik bir rehabilitasyondur.”
- “Neyi beklediğini bilmeyenin sabrı, karşıya geçmek için ırmağın suyunun bitmesini bekleyen kişinin sabrına benzer: Vakit kaybı...”
- “Ne hiç'te sabitlen ne de hep'te. İnsan olmanın zemîni, hiç ile hep arasında "salınım" hâlinde olmaktır; yani ara-da-olmak; dâim aramak...”
- Kişioğlu, üç yapı [sûret, sîret ve hey'et] ile üç niteliğin [melekî, şeytânî ve âdemî] kombinasyonundan mürekkeptir... -Ehl-i irfân
- Yükün dürüstlükse, gücün düşer belki; ama "başın düşmez"... Kızılderili Atasözü...
- “İnsanları önce ahlâklı ve ahlâksız olarak ikiye böl; sonra istediğin tasnîfi yapabilirsin; tersi durumda, kafan karışır; bunalıma düşersin..”
- Endişelenmeyiniz! İddiâsız her Türk, Sultan olabilir. Bugün bağıranların çoğu sultanlık sırası bekleyenlerdir; iddiâ sahibi olanlar değil.
- “Aklında fikir olmayanın, dilinde küfür; kalbinde muhabbet olmayanın elinde şiddet olur...”
- “Dünya’nın ahlâkça en-dibe vuran en-çukur kişisi, dost’unun özelini tecessüs eden ve aybını biriktirendir...”
- “Seni sevmeyene vakit ayırma, tüm vaktini, seni sevene ver... Sûfî'nin, dâim, kendini, İblîs-ile değil de, Tanrı-ile meşgul etmesi gibi...”
- Altın madeni ocağından kazma ile çıkar. –Sâdi-i Şîrâzî
- Ellerin sofrasındaki kuzudan
Daha hoştur kazandığın sirke. –Sâdi-i Şîrâzî
- Eşek arısından ricamız şu olabilir: Bal vermiyorsan, bâri iğneni de sokma. –Sâdi-i Şîrâzî
- Akıllı kişi, geçmişten ibret alan, ama geleceğe ibretlik olmayandır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Tanrı, gördüğü halde, kişinin aybını örter; insan ise, görmeden yaygara koparır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Söz için lâzım müsâid bir zemîn
Kadrini tenzîl eder yersiz kelâm. –Sâdi-i Şîrâzî
- İyilik et herkese, lâkin, ileri çok gitme
Yüz verip de sürüye, kurdu musallat etme. –Sâdi-i Şîrâzî
- “Öfke, kızmanın âlâmetidir; sukût ise kırılmanın; bağırandan korkma, soğur; kırgınlık ise hüzündür; hem-hâl olmadan hal olunmaz...”

- “Zifiri bir karanlıkta, ademî bir cânân-ile, mevhûm bir konuşmaya başladıysan, kendi-içine düşe yazdın demektir; yani düş görmeye, düşünmeye.”
- “Kişi için yaşamda tahammülü en zor hâl: içe doğru haykırmak; çığlığı derûnuna gömmek; muhâtabsız hüznü taşımak; muhayyel maşûkla konuşmaktır”
- “Kişinin başına gelen öyle hâller vardır ki yaşamda, gündüzün başına gelse gece olur...; kimi zaman utancından, kimi zaman hüznünden...”
- “Kalabalıklar içinde simsiyah sükûnet örtüsüne sarınmış, yalnızlık kadehini yudumlama cesaretin varsa hayat yolunu tek başına yürüyebilirsin.”
- Garîbe karşı haşîn davranan kedersizler
  Diyâr-ı gurbeti hiç görmemiş olanlardır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Hiç bir üstâd cilâlandıramaz
  Cevheri nâkıs olan demiri –Sâdi-i Şîrâzî
- Bir çürük cevzi nasıl hıffeti eyler teşhîr
  Câhil eşhâsı da öyle dili eyler rüsvâ. –Sâdi-i Şîrâzî
- Dünya’da çokça hayıflanacak iki şey vardır: Terbiye edilmemiş kâbiliyetler ile kâbiliyetsizleri terbiye için kaybedilen zaman.–Sâdi-i Şîrâzî
- Âlim attâr tablasına benzer; sâmit dursa da kokusu sezilir; câhil ise canbaz davuluna benzer; velveleci , fakat içi boş. –Sâdi-i Şîrâzî
- Duâ eden câhil, tekebbür eden âlimden daha faydalıdır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Ok atan şahsa teennî lâzım
  Çünkü dönmez geri, yaydan çıkan ok. –Sâdi-i Şîrâzî
- Her işün kim aslını bilmeyesin
  Hôd ol işden fayide bulmayasın. -Âşık Paşa
  [İşin aslını bilmeyen, o işten fayda elde edemez]
- Pes bilün kim kanda birlik var-ısa
  Kim kimünle ikiliksüz yâr-ısa
  Devlet-i her dü cihân anlardadur
  Anlarun menzilleri cânlardadur. -Âşık Paşa
- Peygamber yirine geçen hocalar
  Bu halkun başına zahmetlü oldı. -Yunus Emre
- Kullu inâ′in yeteraşşahu bi-mâ fîhi
  [Her kap, içindekini sızdırır]
  Âşık Paşa
- İnsan, sınırı bir kez çiğnedimi, çiğnenecek başka bir sınır kalmaz. -Heidegger
- Sevilmek için "g-öz-el olmak" değil, "g-öz-e girmek" gerektir. -Sâdi-i Şîrâzî
- Bilgi, yanlışa karşı bir silâhtır; bu nedenle bir bilginin yanlışa düşmesi, silâhlı bir askerin düşmana esir düşmesi gibidir. –Sâdi-i Şîrâzî
- Dünyâyı elde etmede yok hiç de marifet
  Elden gelirse, bir fukarâ gönlü elde et. –Sâdi-i Şîrâzî

- Rızkına değil, Râzik'ına merbût ol. –Sâdi-i Şîrâzî
- Kabe'ye gitse mescidin eşeği
  Dönecektir gene merkebce geri. –Sâdi-i Şîrâzî
- Hakîkî dervişlik, nefsi öldürmek, kalbi diriltmektir; mâlik olmaktan vazgeçip târik olmaktır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Kendine rahmeti olmayan, başkasından merhamet ummasın. –Sâdi-i Şîrâzî
- Dost kılıklı düşmanın dendânı pek keskin olur. –Sâdi-i Şîrâzî
- Âcizler olur ki, kudret bulunca
  Kolunu bükecek âcizler arar. –Sâdi-i Şîrâzî
- Köpeğin artığın yemez arslan
  Açlığından ininde verse de cân. –Sâdi-i Şîrâzî
- Âb-ı hayat, zilletle hediye edilse; ölüm, izzetle satılsa, izzeti tercih et; çünkü izzetle ölmek, zilletle yaşamaktan yeğdir. Ehl-i irfân
- Günlük siyâseti ayrıntılarıyla takip et, izle; ancak kararlarını küllî siyâsete göre ver. -Gazalî
- Eylemin belîğ olması, çoğu zaman, sözün belâğatından daha etkilidir.
- Her teslimiyet, selâmete erdirmez; teslimiyyetteki selâmet, teslim olunanın selîmliğine bağlıdır.
- Kendilik bilinci zayıf kişiler, öz-güvenlerini, tefekkürle değil, teslimiyetle sağlarlar.
- Düşünce üretmeyi 'gol atmak' olarak görenlerin düşünce uzayı bir saha, düşünce ufukları da bir kale kadardır.

- Ecel, emelin önünde yürür.
  Kubbe üstünde ceviz durdurmak
  Ne kadar gayret-i beyhûde ise
  Öyle nâ-kâbil eşhâsı
  Edemez terbiye hiç bir kimse. –Sâdi-i Şîrâzî
- Lâyık olmayana nasîhat eden, hikmeti isrâf eder. –Sâdi-i Şîrâzî
- Kim ki sana âharın aybını isâl eder
  Sanma, senin aybını söylemez, ihmâl eder. –Sâdi-i Şîrâzî
- Selâmet, yalnızlıktadır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Kulluğu Allah'a olan, hayatta mahlûkâta iltifât etmez. –Sâdi-i Şîrâzî
- Gönlü, mahlûka dönük olanın; kıble, namazda dahi arkasında kalır. –Sâdi-i Şîrâzî
- Sûretinden kişinin sîreti malûm olamaz
  Var mı mektûbu dışından okumak imkânı. –Sâdi-i Şîrâzî
- Gönül yarasından sakınmak gerek
  Ki yoktur Cihân'da onun merhemi
  Elinden gelirse, gönül yıkma, ki

Yıkık gönlün âhı yıkar Âlem'i.—Sâdi Şîrâzî

- "Ok'a bakanlar; işin maksadını anlayamazlar; o âmildir; fâil değil; maksadı anlamak için, kasd sâhibine, yayı tutana, oku atana bakılmalıdır."
- Bir mahlûka yaranmak için Hâlik'i gücendirene, aynı mahlûk musallat edilir; onun eliyle kökü kazınır. –Sâdi-i Şîrâzî
- On kanaâtkâr bir kilim altında yatar; ama iki muhteris bir ülkede barınamaz... -Sâdi-i Şîrâzî
- Boğulma acısını tatmayan, gemideki selâmetin kadrini bilmez. Vatan da böyledir; yokluğunu bilmeyen, varlığının değerini takdîr edemez. –S.Ş.
- Gönlünü ver; ama aklını asla teslîm etme... ve ne yaparsan yap, kendin olmaktan vaz geçme... -Ehl-i lisân
- Üç şeyin devâmı olmaz: Ticâretsiz mâl, müzâkeresiz ilim ve siyâsetsiz hükümet... -Sadi-i Şîrâzî
- Özü ile sözü bir olmayan, çift sürüp de tohum ekmeyene benzer. Sadi -i Şîrâzî
- Gönülsüz kişiden, hayırlı iş bekleme; çünkü içsiz kabuk, sermâye olmaz. Sadi-i Şîrâzî
- Câhil için en iyi hâreket, sükûttur; fakat zâten bunu bilebilseydi, câhil olmazdı. -Sadi-i Şîrâzî
- Herkes zanneder ki, kendi aklı kemalin, kendi evlâdı da cemâlin son haddidir... -Sadi-i Şîrâzî
- Yeryüzü'ndeki en mutlu kişi, ömrü boyunca, iki kişilik bir-yalnızlığı bulan kişidir... Yine yalnızlık, ama iki kişilik...
- Tüm insanlar aynı anda ölseler dâhî herkes yapayalnız ölür; yapayalnız doğduğumuz gibi... İnsan: yapayalnız... -Pascal
- Şarab içmek günah diyorsun; amennâ! Halbuki o üzüm suyundandır...; ama sen, müslüman kardeşinin kanını içiyorsun...; günah değil mi? -Hâfız
- "Tecrübe, `her konuda sınırsız deneyim` demek değildir; tersine tecrübe, kişinin etrâfındaki muhtelif akıllardan istifâde etme becerisidir."
- "Söylenenlerin sadece doğru olup olmadığına bakılmaz; istikâmetine de dikkat kesilmeli. Öyle doğrular vardır ki, insanı yanlışa sürüklerler."
- Yola çıktıklarını, yolda bulduklarına değişirsen, hem yolunu kaybedersin, hem dostunu... -Üstâd Necip Fazıl Kısakürek
- Bir âkilin sözüne itibâr edilmezse şaşmayın; zîrâ davulun sesi neyi bastırır; sarımsak kokusu anberinkini sindirir. Sadi-i Şîrâzî
- İlmi senden çok olanlarla görüş, fırsat bil!
  Kendi emsâlin ile vaktini zâyi' etme! -Sadi-i Şîrâzî
- Herkes günâhının hammâlı iken
  Ellerin aybına ta'n etmek neden? -Sadi-i Şîrâzî
- Özlemek, usanmaktan iyidir. -Sadi-i Şirâzî
- Her ne kadar güzelsen de çirkine hor görerek bakma; bu dünyada tavus gibi sineğin de bir görevi vardır. -Müsâmeretü'l-ahbâr

- Lâyık olmadığın bir şeye sahip olduğunda hiç sevinme; çünkü bizâtihi lâyık olmadığın şeye sahip olmak sana zulümdür. -Müsâmeretü'l-ahbâr
- Derdimiz kurttan değildir; çoban köpeğimiz nerede? Şikâyetimiz hırsızdan değildir; bekçimize ne oldu? -Kerîmüddin Aksarayî
- Bizi korkutan uğursuzların varlığı değildir; uğurluların yokluğudur. -Kerîmüddin Aksarayî
- Yer-yüzü'nde zulümle tahtını yükselten hiç kimse yoktur ki, gök-yüzü onu sıkıntıya sokmasın. Ehl-i hâl
- Et bozulunca, tuz ile ıslâh edilebilir; ya tuz bozulunca! Mazlûm hakkını kâdıdan ister; ama ya kâdı zâlim ise! -Müsâmeretü'l-ahbâr
- Dışarıdan atılan ok kalbi parçalar; içeriden gelen ok ise yüreği... Ehl-i ışk
- Yılan ile dost olan, en uygun fırsatta kendini sokabileceğini göze almalıdır. -Müsâmeretü'l-ahbâr
- Ey ateşi körükleyenler, biliniz ki ışığı başkaları içindir / Ey atlarıyla odun taşıyanlar, başkaları, onlarla kendi ateşini yakacaktır. -MA
- Zamanın saf şarabını tamah eden, dert içer; devrânın sâkîsinden şerbet isteyen, acı tadar. -Müsâmeretü'l-ahbâr
- "Yeryüzü'nde öyle "besmelesiz" insanlar var ki, güneş, ekmek yerine onların sofrasına konsa, dünya kıyâmete değin aydınlık yüzü görmez."
- Kişi, senden üstün ise, değerini bil; eşitse, saygılı davran; aşağı ise, koru... -Müsâmeretü'l-ahbâr
- "Tevhîd'i aklın ilkesi kılarak, Varlık'ı büyüden, Evren'i ilahlardan temizleyen; Hayat'ta da kula, kul olmayı red eden, O'na selâm ile..."
- İnsanları etrafında iyilik yaparak tutma, hep beklerler; lâyık olmadıkları bir iyilik yaparak da bırakma, kin tutarlar. -Ehl-i hâl
- Hiç bir canlı, kendi cinsinin helâkını düşünmez; insan hâriç... -Müsameretü'l-ahbâr
- Senin iyi olman yetmez! Kötü-ile yapılan iş kötü olur. -Müsâmeretü'l-ahbâr
- Hayatta deniz gibi ol; çünkü deniz pislikleri üstünde tutar; incileri bağrında saklar. Müsâmeretü'l-ahbâr
- Hiç bir aslan kendi evinde avlanmaz; hiç bir kılıç kendi kınında yara açmaz. Ve taze hurma yerinde durdukça odun olur. -Müsâmeretü'l-ahbâr
- "Eskiler, bizim için bir hikâyedir; biz de gelecek nesiller için birer hikâye olacağız. Hikâyeni, elden geldiğince, iyi, doğru ve güzel yaz!"
- Vefâ, Simurg gibi, dünyada ismi olan cismi olmayan bir şeydir. – Kerimüddin Aksarayî
- "Işk, nasihat dinlemez; mazurdur; çünkü denilenleri duyacak kulağı yoktur; zîrâ kulak, hesabı olanın işine yarar; olmayanın değil..."
- "İçi başka, dışı başka kişiye: "Gönlü put-hane'ye, vücudu namaza gidiyor" denir."
- Yönetim makamındaki insanların rahat uyumaması gerekir; çünkü yönetici uyuyunca fitne uyanır. -Musâmeretu'l-ahbâr

- “Her kapıda kilit varken, güvenden bahsetmek yalnızca "...keşke..." demektir; çünkü kapı, korkuya kilitlenir.”
- Zulüm, kalbin ve dinin gücünü alır; bileği güçlendiren yalnız adalettir. – Musâmeretu’l-ahbâr
- “Akıl var iken, daha sonra “keşke...” demek; kendini İblis’in kandırdığını söylemek; kişinin kendine yaptığı en büyük saygısızlıktır.”
- “Kişinin, kendiyle başbaşa kaldığında yapabileceği en zor şey, kendini kandırmasıdır. Yalnızlık, bir çığlıktır; her türlü sırrı ifşâ eder.”
- “Mesele, bir günün sonunda, kişinin, aynaya, kimselerin kulu olmadan, dolayısıyla kendinden utanmadan bakabilecek bir yüze sahip olmasıdır...”
- “Bilginin yalnızca kitapta bulunması önemli değildir; önemli olan zihne taşınmasıdır; tefekkürün konusu olmayan bilgi, sadece bir kayıttır.”
- “Türkiye’de kimi başkalarının tarihinde yaşıyor; kimi başkalarına etkisi oranında var-oluyor. Bu toprakların tarihî tecrübesi kimin umurunda?”
- Bazıları odun gibidir, çok emek ister, güç yanar; bazıları ise çıra gibi bir kibritle tutuşur... –Amiş Efendi
- İnsan, yürüdüğü yolda yuvarlanmalı; yuvarlandıkça toparlanır. –Amiş Efendi
- Kişinin maneviyâtını kör eden en tehlikeli tavır; yanlışlarının meşrûiyetini, doğrularını kullanarak sağlamaya çalışmasıdır.
- “Yanlışını, doğrularıyla örtmek isteyen, zehre, tatlandırmak için, bal katan kimseye benzer. Zehir tatlanmaz; ama balı murdar eder.”
- “Kişi, kendi hatalarını, başkalarının hatalarını ortaya dökerek savunamaz; böyle yapanın savunulacak doğrusu kalmamış demektir.”
- Bir insanın sükûtundan bir şey anlamayan; kelamından da bir şey anlamaz. -Amiş Efendi
- Kâdir tanınmadan, kader anlaşılmaz; Kâdir'i tanıyan da kaderle uğraşmaz. -A. Sivâsî.
- Meşrebiniz İbrâhimî olsun; ancak İbrahim olmadan da kendinizi ateşe atmayınız! -Amiş Efendi
- İnanan için en hayatî bilgi, “var-olduğu her yerde ve anda, şâhidinin Allah olduğu” bilgisidir. -Sehl b. Abdullah
- “Hayattaki seviyenizi, birlikte yürüdüğünüz insanların seviyesi belirler; zîrâ hem-hâl olduklarınızla bir-hâl olursunuz.”
- “Hz. Ali'ye (k.v) "zühd nedir?" diye sordular: Şöyle yanıt verdi: Dünya'yı yiyeni, ciddiye almamaktır.”
- Gemi batarken bacanın rengiyle uğraşılmaz. –Atalarsözü
- Cevdet Paşa’ya sormuşlar: Hangi taraftasın? Yanıt vermiş: "Bâyezid meydanında dalgalanan Türk bayrağının gölgesinde." Gölgen, tarafındır.
- “Her toplumsal hareket, süreçte, üç katmanlı bir yapı kazanır: Üsttekiler siyâset yapar, ortadakiler ticâret; en alttakiler ise ibâdet eder!”

- Makamı, vâzifeyi ve ilmi, ehil olmayana vermek; ölünün başında sanakârane şarkı söylemeye benzer. -Mâlik b. Dînâr
- "Bir toplumun âbid, âlim ve âriflerinde hikmet yok ise, o toplum helâk olur; âbidin hikmeti efâlde; âliminki ekvâlde; ârifindeki ahvâldedir."
- Sevenin şekvâsı(şikâyeti), sâdıkın davası(hakkı) olmaz... Sevgide şekvâ, sadakatta dava, karâr değil, firâr'dır... -Ehl-i ışk
- Eylemde doğruluk üzre olmak, sürekli nefis muhâsebesiyle mümkündür; ki, seni senden başka kimse imtihân edemez... Ehl-i lisân
- "Sadakat, amaca değil, yola olmalıdır. Amaca sadakat, her yolu mubah kılar; yola sadakat, amacı meşrû ve sahîh hâle getirir."
- İnsan, tedirgin olduğu, korku ve kaygı içre bulunduğu sürece, yol'dadır; bunları kaybeden kişi, yol'dan çıkar; dolanır durur. Zunnûn-i Mısrî
- Mümin, kavgası az, manası çok olan kişidir; kavgası çok olan şikâyet; manası çok olan duâ eder. -Ehl-i irfân
- Âlem, ayrılma ve birleşme arasında salınır. Nefsini istikbâr eden ayrılığı; ihtikâr eden birleşmeyi; mutevâzı olan mîzânı görür.-Ehl-i irfân
- Kendi nefsi üzerine teemmül edenin basîreti, başkalarının nefsi üzerine tefekkür edenin hasedi artar... Ehl-i irfân
- Ümid, ateş gibidir; geçmişi yakar, geleceği dumanla kaplar; kişi de o dumanın içinden muhayyel bir ufka koşar, koşar.. -Kızılderili ata-sözü
- Dinlemek, dinleyeni, dinlediğinin seviyesine çıkarır. -A. Hamdi Tanpınar
- "Elinden, dilinden bir şey gelmediğinde, hüzünlen; çünkü hüzün, yüreğin kavrulmasıdır; kavrulan yüreği Allah sever; bu nedenle hüzün, duadır."
- Konuşurken insanları çoşturmayı, vecde getirmeyi amaçlayanlara dikkat ediniz; Dünya'ya en çok meyl eden onlardır. -Gazalî
- Ölüleri dirilttim; ancak ahmakları iyileştiremedim. –Hz. İsa
- Hiç kimse, içmedikçe, şarap üzerinde konuşarak şarhoş olmaz. Din de buna benzer; vaaz ederek değil, eyleyerek dindâr olunur. -Gazalî
- الظلم يجب دفعه، ويحرم تقريره، والسكوت عليه
  Zulmün giderilmesi vâcib, onaylanması ve sessiz kalınması haramdır. -Usûl-i fıkh kuralı
- إذا اجتمع ضرران أسقط الأصغر الأكبر
  İki zarar bir araya geldiğinde, küçük olan, büyük olana tercîh edilir. -Usûl-i fıkh kuralı
- Yönetici, (hakkı olmadığı halde) reayanın bağından bir elma yerse, uşakları ve maiyyeti, o ağacı kökünden söker. –Sadi-i Şirâzî
- Aynı yolu beraber yürüdüğümüzü zannettiğimiz insanlar, aslında yalnızca gidecekleri yere kadar bize eşlik ediyor. -Mark Twain
- "Hayatı anlamlı kılmanın tek yolu, yaşamı, ölüm ile ilişkilendirmektir; çünkü sahîh bir "hayat görüşü" ancak bu ilişki üzerinde kurulabilir."
- "Dini, kendi için bir anlam arayışı değil de, salt dünyevî bir hâkimiyet aracı olarak gören, dindâr değil, haşhaşî diye adlandırılır."

- “İnsanların hissiyâtını zedeleyen bir dil kullanarak, kişilerin kalplerine korku salan her tür toplumsal hareket, kendini tüketir, bitirir... Şimdi olanlar da, İslâm’ı, kültürel alternatif olmaktan çıkartacak; çünkü âdil olmayan, korku salan hiç bir hareket alternatif olamaz.”
- Eğer ruh, bedene canlılık veren şey demekse; aklın ruhu, bilgidir; çünkü bilgisiz akıl, ölü gibidir; onu dirilten bilgidir...-Taşköprülüzâde
- Eylem olmadan kemâl olmaz. -İbn Nefîs
- Bilgi arttıkça huzursuzluk da artar. -Goethe
- Büyük insan dağa benzer; yaklaştıkça, büyüklüğü tebârüz eder. Küçük insan serap gibidir; yaklaştıkça, küçüklüğü âşikâr olur. -Goethe
- Her şey imkân ile mümkündür; "ışk" müstesna; çünkü ışk, imkânsız olan birçok şeyi mümkün kılar... -Goethe
- Samimi olmayı vaad edebilirim, tarafsız olmayı asla. -Goethe
- “Ümidin kaybolduğu yerde insan ya susar ya gürültü yapar; gürültü ile inciteceğine sukut ile incinmek, kadere, dua ile mukabele etmek gibidir.”
- “Yalnızca kişisel çıkarını dikkate alan, fitne/fesat yaratır; kendini aşan sözü/teklifi bulunan ise, kalpleri birleştiren ülfet üretir.”
- Siyasette sorun güç sahibi olmak değil, gücü paylaşamamaktır; paylaşılmayan güç biriktireni önce yalnızlaştırır; sonra yok eder. -İbn Haldun
- Bir siyasetin başına gelebilecek en büyük felalet, yöneticilerin ilahlaşmasıdır; ki, ilahların kavgası, herkesi ifsad eder... -İbn Haldun.
- Kibir/gurur, insanın hayvani doğasındandır; ki, siyasette, tekebbür edenler, hayvanlar gibi birbirlerine musalllat olurlar. -İbn Haldun
- "Din Dili"ni kullanarak, insanların hak ve hukukunu gasp edenlere "dindâr" değil, kendini Tanrı'nın yerine ikâme eden, "din tâciri" denir.
- “Bir milletin küçük ölçekli topluluklarının menfaatlerini toparlayan, ortak toplumsal bir maslahatı yok ise ayrışma ve çatışma kaçınılmazdır.”
- “At izi ile it izini birbirinden ayırmak için tecrübe yeter; ancak it izi ile kurt izini birbirinden ayırmak için, ayrıca ferâset de gerekli.”
- “Bir işi Allah için yaptığını iddia edenin zorluklar karşısındaki tepkisine bakınız; sukûnet içre ise doğrudur; değilse, âl-i cengiz üzredir.”
- Riyâkârlık ne kadar çoğaldı! Eskiden insanlar, işleri kendileri için yaparlardı; şimdi herkes, Allah için iş yaptığını söylüyor. -Zehebî...
- “Türkiye'de yapılması gereken ilk şey: Herkesin vatanı kurtarmaktan vazgeçip çalışmaya başlaması...; işini yapması..”
- “Ma‘kûliyet zeminini kaybeden inançlar, yıkıcı olurlar... En hafif deyişle, insanları incitirler... birbirine düşürürler...”
- “İnsanların eylemlerine ilişkin, “öte-dünya matematiği” yapılan yerde, bil ki, din, dünyevî amaçlar için, kullanılmaya başlanmış demektir.”
- “İnsan eylemine anlamı, amacı verir; eylemlerin amacını bilenler yönlendirirler; bilmeyenler, gürültü çıkarır, bağırır; yürüyüş yaparlar...”

- “Kabile kafası ile düşünenler, milletin vicdânını his edemezler... Kabile çadırını korurken, milletin evini yakar; kül ederler...”
- “Rakamlar tek tek sayılarak sayı; etnik gruplar tek tek sayılarak millet kavramı idrâk edilemez; zîrâ bütün parçalardan daha fazla bir şeydir.”
- “Zâhiri anlamayan bâtını idrâk edemez; celîyi anlamayan hafîyi bilemez. İdrâk edemeyen ve bilemeyene yakışan sukût; yani duâ; sukût makamında.”
- “Kişi, bir yanlışa direnemiyorsa, ya katılıyor, ya onaylıyordur; ya da sessizce, hüzün içre ağlıyordur; hüzün içre ağlamak, en samimî duadır.”
- “Kulluk, her bir var-olanın, varlık koşuluna uygun davranmasıdır.”
- Ne zaman ki, kendi dertlerimizle ilgili düş görmeyi unuttuk, işte o zaman, beyaz adam karşısında yenilmeyi hak ettik... -Yerli sözü
- ”Düşüncenin edebi, mantık; eylemin mantığı, edebtir.”
- ”Yola, haddini takdîr edebilenle çık; çünkü haddini takdîr edemeyen, (y)ön-göremez...”
- “Kendini, dua ile kuşat; şükür ile savun...; zaferi değil, mücâdeleyi talep et...; namluya kurşunu değil, işini sür...”
- Menfaatine muvâfık olmasa dahi, adâleti tercih eden, erdemli bir yaşamı göze almış demektir...–Urefâ...
- İktidâr şehvetini denetleyemeyen, insanlar ile dost olamaz; onları, hâkimiyetini pekiştirecek araçlar olarak görür... –Siyâsetnâme...
- “Teklîfsiz tenkît, tahrîptir... Tahrîbat ile tamîrât yapılmaz...”
- Bıraktığım ne varsa geride, kül...; ‘Ben’mişim demek ki ateş... -Nietzsche
- Bir iktidârı, kökeni değil, yönetimi meşrû kılar... Kökeni meşrû dahi olsa, yönetimi hukûkî değilse, o iktidâr gayr-i meşrûdur. -Gazâlî
- “Işk ateşinin yakmasından korkma; bilakis tutuştur kendini... Çünkü, yalnızca odun yanınca kül olur; ama yanınca insan ışk ile, kul olur...”
- “Amacı zayıflayan bir hareket, önce asabiyetini kaybeder; sonra mensupları, teferrüd eder; akabinde birbirine düşer...”
- “Birlikte çalıştığı kişilerin sâdâkâtını önceleyen yönetici, günü kurtarır; liyâkâtını önemseyen ise, tarihte kalıcı iz bırakır.”
- “İşinin ehli olan, liyâkâtına güvenir; olmayan sâdâkâtına…”
- “Yüz-süzlük: Hâl'i inşâ edenlerin, ahvâlden şikâyet etmeleri... Öğretmenlerin öğrencilerden; siyâsetçilerin halktan şikâyet etmeleri gibi...”
- Yalnızca bilgiyi değil, insan, insanı da tahsil etmeli; yani insan, bilgi gibi, tahsil edilmelidir. -Karamanlı Karasakal Hoca
- Kitap okumak, insan öldürmekten daha zordur. -Karamanlı Karasakal Hoca
- “Bir “değer” ideolojileştirildi mi, ortadan kalkar; diolojik olma özelliğini kaybeder; bu nedenle de başkasına teblîğ edilemez.”
- “Gelenek, bir kültürün, arşivi, müzesi, ortak-iletişim/bildirişim vasatıdır; geleneğini kaybeden kültür, vasatını, giderek hayatını kaybeder.”
- “Akıl, mekânı tamir eder; gönül ise, zamanı... Çünkü kırılan cam yerine takılmaz; bu nedenle acı, ancak süreçte 'unutulur'...”

- “Deneyim” ile “beklenti” arasındaki gerginlik, kişiyi “kurtuluş” fikrine yöneltir; bu da ya “devrim” yapmaya ya da “intihâr” etmeye...”
- ”Başkalarının hayatını fütursuzca biteviye merak edip sorgulayanlar, kendi hayatlarından derinden memnun olmayıp kaçmak isteyenlerdir.”
- ”Perspektif/bakış-açısı, her şeyi, var-eden, değiştiren ve yok-eden, en etkili insânî güçtür... Perpsektif, bir şeydir ama her şeydir.”
- Yeni’yi, yalın bir biçimde, öğretmek ve açıklamak için kolay bir yol yoktur; çünkü her yeni, ancak eski’ye kıyâs ile anlaşılabilir -F. Bacon
- “Kimi milletler, geçmişin yasını tutar; kimi hesâbını sorar... Yas tutan, geleceği, geçmişte arar; hesab soran, geçmişi, gelecekte kurar...”
- “Bilgi ile ilişki üç katlıdır: Üretilmiş bilgiyi i. kullanmak, ii. öğretmek ve iii. yeni bilgi üretmek. Hayatî soru şu: Hangi katta meskûnuz?”
- Geçmişte dökülen sütün hesâbı olmaz; ama Tarihte olur. Yalnızca hesâbı olan milletlerin tarihi vardır; diğerleri sadece bir geçmişe sahiptir. İslâm, insan’a taraftır; bu nedenle İslâm’ın istikâmeti, yönü, yalnızca insan’dır; dolayısıyla insânî olmayan hiç bir şey İslâmî olamaz...
- “İslâm’da nazarın/ilmin nihâî amacı tevhîd; amelin nihâî amacı ise âdalettir... Bu nedenle, Kitâb’ta ilkeler(usûl) ile hikâyeler(kısas) yani ilim(tevhîd) ile amel(âdalet) birlikte, mecz edilerek verilir. Ağaçlar ile meşgûliyetten ormanı idrâk edemeyen, Hayat’ta; ormanın câzibesine kapılıp ağaçları fark edemeyen de Yaşam’da sendeleyerek yürür.”
- “Başarılarını yalnızca siyâsî, dinî, vb. kahramanlara bağlayan milletler, sorunlarını çözmede de sadece mistik/sprituel söylemlere sığınırlar”
- “Ufak, minnacık bile olsa, bir kere başlanıldı mı, kesinlikle bir sonuca ulaşılır; çünkü yalnızca amacı olmayanlar için yolun bir sonu yoktur.”
- Bir konuda bilginiz artıkça, o konu hakkında bilinebilecek başka şeyleri soruşturma kabiliyetiniz de artar". Robert Hooke.
- "Sığır kasabı olub dâima hayvanâta şütûm-u galîza ile şetm âdeti olan Zeyd'in şehâdeti makbûle olur mu?
  el-Cevab: "Olmaz." ---[Duyurulur..].
- “Ölüsünü gömmeyi bilmeyen insanın ben entelektüelliğini değil, varoluşunu tartışırım...”
- “İnsanlar “hayvân” gibi öldürülürken sukût edenlerin, hayvanlara “insan” gibi davranmaları, esfel-i sâfilîn makamının en büyük kanıtıdır.”
- “Kimi ateşi, ilmî çözümlemeleriyle bilir; kimi içinde yanar; yaşadım diyebilmek için, ya sen ateşe dokun ya da izin ver ateş sana dokunsun...”
- ”Bir fikri terketmek ile bir fikri satmak arasındaki fark, kişinin bu eylemden sonra edindiği sosyal/ekonomik kazanımlarla tespit edilebilir.”
- “Kullanılmaya fırsat vermiyor ve Âl-i Cengiz oyunlarını gözrmezlikten gelmiyorsanız, insanımsılar sizi, geçimsiz, huysuz, vb. diye damgalar..”
- “Aklı tayakkuz hâlinde olan tefekkür eder; tefekkür edenin fikri dâim yakaza halindedir; dâim uyanık olana ise sukûnet ve istîrâhat yoktur.”

- “Aklını eşyânın işgâl ettiği kişi, hayatta, sınırsız bir ihtiyaç, bitmeyen bir meşguliyet ve sonsuz bir ümit hissi ile dolanır durur...”
- “Bir işin sonucunu bilen ona göre tedbîr alır; engellemeye çalışır”; tek istisnâ ölümdür; herkes öleceğini bilir ama tedbîr almaz, alamaz... Çünkü ölümün tedbîri, ölmemeye çalışmak değil; insanca yaşamak; ölüme hazır olmak; hazırlık yapmaktır...”
- “Ne deniz ol ne de göl; hele, herkesin deniz olduğu yerde ada olmaya da kalkma; en iyisi akmak; ister ırmak, ister nehir olarak...ama akmak..”
- “Bilim, mahlûkâtını ve masnûâtını çalışarak, Hâlık’a hizmet etmek”, demektir. – İngiliz Royal Society [XVIII. yy sonu - XVIII. yy başı].
- “İhtiyacından fazlasını talep eden, kişi, eşyâya râm olur, başkalarına mahkûm...”
- “Eylerken niçin’ine dikkat et; bu dikkat yanlışı engeller, amaca ulaşmayı kolaylaştırır; niçin yaptığını bilmek nasıl yapacağının rehberidir.”
- İyi’den daha iyisi onu eyleyendir; kötü’den daha kötüsü ona kalkışandır. – Sokrates
- “Öz-güveninde sorun bulunan kişinin, tehlike kaygısı güçlü olur; bu da, o kişiyi, kendini sürekli savunmak için, narsist ve saldırgan kılar.”
- “Aklı ile eşyâya hâkim olamayan kişinin aklına, eşyâ hâkim olur. [-eğlence, spor ve moda gibi tüketim teknikleriyle-]...
- “Kendi-ne kayıtsız kalan, başkalarına kör kesilir; bu nedenle denmiştir ki, kendine nazarı bahîl(cimri) olanın, başkalarına nazarı tahkîrdir.”
- Sokrates’e sormuşlar: Ölümden ne daha zor olan nedir? Yanıt vermiş: Hayat’tır. Çünkü hayat, zahmet; ölüm, rahmettir... Ve eklemiş:
- “Kendini ihmâl eden, hür olamaz... Çünkü köle, başkaları için yaşar...”
- Dünya’ya düşkün olan, her dâim çifte hüzünle yaşar: Elde edemediklerimi ‘niçin’ elde edemedim; ettiklerimi ‘nasıl’ koruyacağım? –Sokrates
- “Hayat’ta, her şey, olması gerektiği gibi olur; ne eksik ne fazla... Öyleyse, olmadan önce tedbîr al; olduktan sonra da ibret...”
- “Hayat’ı bir kitâb gibi düşün; günleri de birer sahîfe.. Kendin olursan, kendi kitâbını yazarsın; başkalarına öykünürsen, yazılmışı okursun…”
- “Ölüme hazır olmak, ölümden korkmak değil, insan gibi yaşamaktır. Bil ki, ölüme hazır olana, yaşam, üslubunca davranır...”
- Bilmeyenler, samimiyetle sussalardı, insanlar arasındaki ihtilâflar suhûletle hal olurdu. -Sokrates
- ”Ölü’ye ne kadar seslenirsen seslen, duymaz; câhile ne kadar anlatırsan anlat, aymaz; edebsizi ne kadar uyarırsan uyar, anlamaz...”
- İyi’yi/doğru’yu/güzel’i eylediğine inanan insan, övüldüğünde sevinmez, yerildiğinde de üzülmez; işte bu hikmet’in kemâl noktasıdır.-Sokrates
- “Çağdaş İslâm düşüncesinin en önemli sorunu, güncelleştirilmiş teorik bir lisâna sahip olmamasıdır: sözcük kadîm, içerik yeni, mısdâk müphem.”

- Yalnızca sonuca odaklananlar, sürdürülebilir bir başarı elde edemezler; süreci dikkate alanlar ise kalıcı başarıların sahibi olurlar. Bu nedenle, sonuç-odaklı çalışmak, sonuç-odaklı düşünmek ve sonuç-odaklı eğitim gibi deyişler, birer şehir efsânesidir. Sürece dikkat kesilenler, farklı süreçlerin varlığını ön-görürler; süreçte olmak onları dâim ayık tutar; çünkü süreç, sürer, süreklidir.
- "Türkiye'de sosyal bilimlerin bir saygınlığı yok; çünkü sosyal bilimlerin, kendine hâs terimli bir dili yok; günlük dil ile bilim yapılmaz."
- "Kendini ihmâl edip başkalarına dikkat kesilen kişi; daha yaşarken, bedenini mezara çevirir; aklını çöle..."
- Beyaz adam, Yeryüzü'nde yaptıklarıyla, doymak için, sürekli, kuyruğunu yiyen bir yılana benziyor; doyacak ama kendi de tükenecek.-Yerli-sözü
- "Batı, kâr merkezli düşünür; bir türü satmak için öldürür, kazanır; azaldığında koruma altına alır, müze yapar, ziyârete açar, yine kazanır

  Batı, bir bölge'yi önce azamî kâr getirecek derecede sömürür; kirletir; kâr azalınca, doğacılık yapar; temizleme işine soyunur.

  İşlemde, denklemin sağı, eşitliğin solundaki 'kâr' miktarına göre belirlenir; öldürmek kârlı ise öldürür; yaşatmak daha kârlı ise yaşatır.

  Batı'nın dine yaklaşımı da böyledir; kâr getirdiği sürece inanılır; kârı azaltırsa engellenir, hatta savaşılır. Tanrı, yalnızca Kâr'dır.

  Savaş ve barış kendi başlarına anlamlı değildirler; kârlı ise savaş yapılır; değilse barış. Aralarındaki fark, kârlarındaki fark kadardır.

  Örnek: Seksenlerde başörtüsü, kozmetik sanayinin kârını düşürdüğü için Türkiye'de yasaklandı; Mısır'da artırdığı için desteklendi. Bugün?!

  Örnek: Helâl gıda kârı artırırsa desteklenir; değilse engellenir. Bu nedenle müslümanlar öncelikle kanaati değil, satışı öne çıkartıyorlar."
- Haklı olduğun mücâdeleden korkma! Yılgınlık gösterme! Bilesin ki atın iyisine doru, yiğidin iyisine delî derler. –Şeyh Edebali
- Aklı'nın gücü ile övünen insan, hücresi'nin genişliği ile övünen mahkûma benzer. -Einstein
- "Kişinin, Allah'tan korktuğunun en asgarî işâreti, mahlûkâta gösterdiği merhamettir; karıncayı zevkle ezen; insanı, üzülürek de olsa öldürür."
- "Bir konuyu, o konunun câhiline, tâlib olmadan, öğretmeye kalkmak, o kişinin ilmini değil, cehlini artırır."
- "Aklın, bilgisiz ahkâm kesmesi, değirmen taşının buğdaysız dönmesine benzer; döner döner, sonuçta kendini aşındırır... tertîbi kaybeder..."
- "Yeryüzü'nde Kapitalizm ve Emperyalizm ile sorunu olmayan bir kişinin, 'insan-ca' yaşıyor olduğuna inanmak için, hiç bir nedenimiz yoktur..."
- "Kapitalizm: Okutarak câhilliği artırmak; çalıştırarak fakirliği; medeniyet diyerek barbarlığı ve barış diyerek ölümü... çoğaltmak hiçliği..."
- Modernler "taklidi terk edelim" diyorlar; edelim. Ancak yalnızca eski'yi değil, yeni'yi de taklit etmekten vazgeçmek şartıyla.-Mustafa Sabrî

- "İlkeli insan, istediğini ve istenileni değil, 'gerekeni' yapandır; 'gereken', yapmamayı gerektirse bile..."
- "İki şey insanın edeb ve hikmetini artırır: İnsanların başına gelenleri görmek/öğrenmek; hakikî bir zanaatkârı/ustayı işini yaparken izlemek."
- "Kişi'yi, zâtı bakımından dost edin; sahip oldukları bakımından değil..."
- "Siyâseti iki şey ayakta tutar: Kuvvet-i Seyf ve Huccet-i Akl. Aralarında makûl bir orantı olursa, o siyâset sürdürülebilir; değilse dolanır."
- "Rüzgar, ateşin gücünden az ise, ateşi yandırır; çok ise söndürür. Hiçbir zaman, hiçbir konuda sınırlarını aşan bir güç talep etme; sönersin."
- "Bir insan için gerçek anlamda ölmek, tembellikten evlâdır; çünkü tembel defn edilemeyen bir ölüdür."
- "Bazı vakitleri konuşmak, bazı vakitleri susmak güzelleştirir... İbnu'l-vakt ol; güzel seni bulur..."
- "Kötülükten kaçarak değil; yüzleşerek erdemli olunur... Örnek: Dağ'da velî olan, Şehir'de insanlığını bile kaybedebilir..."
- "İnsanın ciddiyeti, uğraştığı işlerin ciddiyeti ile doğru orantılıdır; bil ki, hiç bir dua kahkaha atılarak yapılmaz..."
- "Domuz eti yememek için, ince ayar hassâsiyet gösterenlerin, birbirlerinin etini yememek için de aynı hassasiyeti göstermeleri gerekmez mi?"
- Yunân felsefesinin özeti:
- Âlem küre; Yeryüzü merkez; insan hedef; felekler yay; olgu-olaylar oklar; Tanrı okçu; kaçış nerede?-İsmail Tercânî
- "'Düşünce nedir?' sorusu için bir yanıtınız; yanıtları denetleyecek bir ölçütünüz yok ise, her konuşanı ve yazanı, düşünüyor zannedersiniz."
- "Milletlerin kaderini, iki farklı kaynaktan gelen 'su' belirler: Ağlamak ve terlemek. Yarın ağlamamak için, bugün terlemeliyiz..."
- "Hakk ile Bâtıl'ın Doğusu Batısı olmaz; Sağı Solu bulunmaz... Hakk'ın, yalnızca, hakkiyyeti, Bâtıl'ın, sâdece, butlânı vardır..."
- "UYARI: Akıl, zihin, kalb, fuâd, hads vb., muttehidun bi'z-zât, muhtelifun bi'l-itibâr, terimlerdir, hepsi insan nefsinin fonksiyonlarıdır."
- "Bizâtihi 'düşünce'nin hesabını vermeden, düşünce'nin önüne konulan dinî, felsefî, ilmî gibi sıfatlar, hiç bir dönüştürücü değer taşımaz."
- "Yüzme bilmeyen bir kişinin, boğulan birini, denize atlayarak kurtarmaya kalkışması, fedâkârlık değil, hamâkattir. Riyâkâr ile sohbet, çölde serâp gibidir; parlar ama çabuk söner; kandırmaz; tersine, gerçek yüzü ortaya çıktığında, daha çok susatır..."
- "Kızgınlığını, hilminle; cehâletini, ilminle; dilini, zikrinle terbiye et..."
- "İrfânı "tekmîl" etmeyen bir akıl; aklı "kemâl"e erdirmeyen bir ilim; ilmi "ikmâl" etmeyen bir tecrübe... insanı bozar..."
- "Dünya'daki en zor, bu nedenle de en erdemli üç eylem: Düşmanı, dosta; câhili, âlime, kötüyü, iyiye dönüştürmektir."

- “Sabır, belâya karşı yalnızca "tahammül" etmek, "katlanmak" değildir; aynı zamanda, "direnmek" ve "güç biriktirmek" demektir.”
- “İlmî ya da tecrübî, herhangi bir konuyu, bilmeyeni ile tartışmak, çölde balık avlamaya benzer.”
- Hangi câhil ile tartıştı isem yenildim; hangi âlim ile tartıştı isem yendim... İmâm Şâfiî
- “İslâm temeddünü, tercümelerle değil, tevârüs ve temellükle başlar; tercüme, yola çıkmış bir düşünce hareketinin sonucudur; başlangıcı değil.”
- Bir konuda, 'bin kitap' okuyacağına, o konudaki iyi bir kitabı 'bin kez' okumak daha verimlidir. –Edeb el-talîm
- “‘Oryantalizm’: İslâm Dünyası’na karşı yürütülen ‘siyasî terör’e paralel, İslâm Medeniyeti’ne karşı sürdürülen ‘kültürel terör’dür...”
- “Yer-yüzü’nde derdi olmayanın, Gök-yüzü’ne çekecek numarası bulunmaz... Çünkü dert bile, kendine lâyık olanı arar; herkese nasîb olmaz.”
- “İnsan, kendi dünyasını korumak için başka dünyaları yakar, yıkar; bu başka dünya, insan da olabilir; devlet de, kitap da... kendisi bile...”
- “Kişi, bir ömür katettiği yolun sonunda, geri yürümeyi göze alabiliyorsa, kendi için anlamlı ve onurlu bir yaşam sürmüş demektir.”
- Adalet, esasen, kimin haklı olduğunu tespit etmek değil; toplumu, değişik alanlarda gücü ellerinde tutanlardan korumaktır.-Siyasetnâme
- “Kişi, ma‘şûku ile mülâkî olmak istiyorsa, önce kendinden ‘ferâğât’ etmelidir; etmiyorsa bilmelidir ki, ‘fâriğ’ olmayan bardağa, ışk dökülmez”
- “Karşında Züleyha yoksa, Yusufça âşık olmanın bir anlamı yoktur... ve dahi karşında Yusuf yoksa, Züleyha olmaya çabalamak beyhudedir.”
- Duyma yoluyla alınana, ‘malûmât’; sürece ‘taallüm’ denilir; malumatın kişice temessülüne ‘ilm’, sürece de ‘nazar’ adı verilir. -Seyyid Şerif
- İnsanoğlu, en ufak bir harekete kalkıştığında dahi bilgiye muhtaçtır. –Hz. Ali (k.v).
- Her şeyi mantıkla açıklamaya kalkışanın durumu; altını tartıyla tarttığını görenin, dağı da tartıyla tartmaya kalkışmasına benzer-İbn Haldûn
- “Bir âlim için en tehlikeli şey sözünün gücünü zayıflatacak siyâsî iktisâdî ve ictimâî bir ilişki içine girmektir; çünkü, nefes, sese yansır.”
- “Müslüman aydınlar bile Batı’daki bir olayı şartları içinde tahlil ederken, İslam’a ilişkin bir olayı sadece değerlerle açıklamaya çalışırlar”
- “Modern düşüncenin en büyük sorunu, imkân dâiresi ile îcâb dâiresini birbirine karıştırmaktır; akıl için bile imkân, îcâb’tan daha büyüktür.”
- “İnsanı "bilmek" için doğa bilimleri yeterlidir; ama "anlamak" için insanî bilimler gereklidir; çünkü insanın anlamı, doğada değil insandadır”
- Dinî akılda, Batı’yı taklidi terketmek ve dinî aklın bilgi-ile sahîh ilişkisini yeniden kurmak, en önemli önceliğimiz olmalıdır. –M. Sabrî
- Yeryüzünde medenî denilen ülkelerin temel ilkesi, “yaşamak için başkalarını öldürmek”tir. –Mustafa Sabrî

- “Gece kendiyle başbaşa kaldığında, kendine saygı duyamayan, sabah sokağa çıktığında, başkalarına, öz-güvenini kazanmak için, firavun kesilir.”
- “Dost, seni doğrulayan(tasdik eden) değil, sana doğruyu söyleyendir.” [صديقك مَنْ صدقك لا مَنْ صدّقك].
- “İnsanın başkası olması kolay, kendi olması zordur; çünkü başkası olmak rol yapmayı, kendi olmak, tüm maskeleri atmayı gerektirir.
- Hiç bir rütbe ve maharet, insan-olmaktan daha öte ve üst değildir; tüm gayretler insanlığı aşmak için değil, insân-i kâmil olmak içindir.”
- Akıl ve mantıkla gerçeği ispât adaletle hükmeden bir hâkim önünde işe yarar; güçle hükmeden bir mutehakkim önünde işe yaramaz.–Mustafa Sabrî
- “Mustafa Sabrî’nin bilgiye ilişkin tespitleri: İki kişi hiç doymaz: Bilgi’ye tâlib olan ile Dünya’ya tâlib olan...”
- Batının Doğuya iyi bakabilmesi onu bir belirsizliğin içine koymasıyla mümkündür; çünkü birşey üzerine hayal ancak böyle kurulabilir. -Valery
- “Goethe’nin Doğu Dîvânı, Doğu övgüsü değildir; Batı’nın teknik karşısında kaybettiği Doğa’yı arayışının sahicî değil romantik bir ifâdesidir.”
- “'İtaât etmek' ile 'teslîm olmak'... itaat dıştan bir güce boyun eğmedir; teslim olmak içten bir güce. Bu nedenle mu‘tî değil, müslümanız...”
- “Ateş alttan yanar ama yukarıyı ısıtır; bugünkü çalışmalar da geleceği aydınlatır; sadece günü kurtarmakla yetinmeyin; geleceğe de ışık yakın…”
- Biz buraya ölüme geldik; bizi korkmadığımız birşeyle korkutamazsınız; arzuladığımız bir şeyle ise hiç. -Niğbolu’da bir yeniçeri’nin son sözü
- Kişi, bir adada değil, ancak insanlar arasında ‘insan’ olur... İnsan, toplumda çok; adada yok olur. -İbn Nefis’in, İbn Tufeyl’e eleştirisi.
- “Erdemsiz insanın ölüme yaklaştıkça korkusu; erdemli insanın huzuru artar. Erdemsiz ölümden uzaklaşmayı, erdemli ise ölüme kavuşmayı arzular.”
- “Nitelikli, erdemli insan, verdiğini tahfîf, aldığını ta‘zîm eder.”
- İnsanlar, Tanrı hakkında, genellikle, Tanrı’yı, kendi nefislerine kıyâs ederek konuşurlar. -Mustafa Sabrî
- “Sûfî’ye sormuşlar, yaşam nedir? Yanıt: Âh! Âh! Âh! Sormuşlar ölüm nedir? Yanıt: Vah! Vah! Vah! Sormuşlar ışk nedir? Yanıt: Âh! Vah! Âh! Vah!”
- “Tebliğ: İyiyi, doğruyu ve güzeli insanların idrâkine nezâket ile sunup edeb ile geri çekilmedir...”
- Hz. Peygamberi, dâhi [ve devrimci] olarak sunmaya gayret edenler; "Risâlet"inin üstünü örtemeye çalışanlardır. –Şeyhülislâm Mustafa Sabrî.
- Bilen, sukût eder; bağırmaz; sukûtu ifâdesine yansır; anlayan, sukûnete bürünür; telâşlanmaz; sukûneti hâline siner. -Ehl-i irfân...
- Tüm dinler Gâib’e imân ilkesine dayanır; ancak duyulardan gâib olana; akıldan değil; çünkü Gâib, ma‘kûldur... -Mustafa Sabrî.
- Basîret, ihsâs ile idrâkin birlikteliğinden hâsıl olur; güçlü bir algılama ve derin bir yakalama... –Mustafa Sabrî

- “Bildiklerine güvenerek mağrûr olana, bilmediklerini hatırlatınız; mahzûn olmaz ise o kişi, bildiklerini anlamamıştır demektir...”
- “Bir beşer maddî-manevî binlerce değişkenin bir araya gelmesiyle insan olur; sonuçta kişinin “ben neymişim!” demesinin hiç bir anlamı yoktur.”
- “Demokrasi ve adalet efendiler içindir, köleler için değil. Daha nasıl söylemelerini bekliyorsunuz? Öldürmenin ötesinde başka hangi dil var?”
- Erdemli toplum bir idealdir; hukuklu toplum ise hakikat... Bu hakikati dikkate almayan toplumlar birbirlerine düşer ve tarihten elenirler.
- “Dinî söylemde, Dünya ile Ukbâ’yı birbirinin yerine ikâme edenlere hatırlatmak gerek: Bir müslüman için ölüm ile yaşam arasında fark yoktur..”
- “İnsan olarak doğulmaz; insan olmak öğrenilir. Bu nedenle öğrenmeyi istemek (taleb) ve öğrenci olmak(tâlib), insan olmanın özüdür. “
- Bu nedenle denmiştir ki “Tâlib, taleb etmeden matlûb; mürîd, irâd etmeden murâd hâsıl olmaz; zîra hâsılın husûlu, mahsûlun tahsili iledir.”
- “FiKiR ile KüFüR, büyük kök uyumu gereği aynı kökten gelir; fikir, teemmülle gerçeğin örtüsünü açmak; küfür, gerçeğin üstünü örtmek demektir.
- Fikr edenler, gerçeği açığa çıkartır; küfr edenler saklar. Bu nedenle aklında fikr olmayanın dilinde küfr olur; diliyle aklını örter çünkü.”
- Önemli olan zaman değil, zamanlamadır. Hazır olan ve dikkat kesilen zamanı yakalar; olmayan ve kesilmeyen yalnızca bakar. –Çin atasözü.
- Ancak kula, kul olmayan âşık olabilir; hâsib, âşık olamaz; ışk hesâba gelmez; çünkü ışk, aklın bi-karâr bedenin bi-istikrâr olmasıdır -Urefâ
- “Bir kaşık tuzu, bir bardak suya koyup içersen tuzlu; bir göle koyup içersen tuzsuzdur. Dertler de böyledir; ya bardak olursun ya da göl.”
- Sürekli kuyunun derin olduğundan şikâyet edenler; elinizdeki ip kısa olmasın! –Çin atasözü...
- Herşey, herşeye meczûbtur; varlıklarını, birbirlerinin çekim alanında bulunmaktan alırlar/sürdürürler; herşey, herşeyle ilişkilidir.-Simyâ
- “‘Mahsûs’ olmadan Doğa; ‘makûl’ olmadan Tanrı; ‘menkûl’ olmadan Din; ‘mısdâk’ olmadan Mefhûm üzerine konuşulmaz.”
- İnsanlar arasındaki eşitsizliğin kaynağı, bilgi’dir. –Fuzûlî
- “Abur-cubur nasıl midede gaz yaparsa terimsiz ve yöntemsiz malumat da kafa gazı yapar; kafa gazı düşünce değil beynin yellenmesidir.”
- “Yaşam’da şöhreti(ünü) değil, hürmeti(saygı ve saygınlığı) önemse; çünkü şöhret, âfet; hürmet, rahmet getirir.”
- Işk, mumdan kayıkla, ateş denizinden geçmektir. -Urefâ...
- “Yorum, doğru anlamaktan daha çok, yanlış anlamamak için verilen bir uğraşıdır.”
- “Bir işte, sonuca odaklananlar hile yaparlar; sürece odaklananlar, hakkını vererek çalışırlar.”

- Türkler'in en önemli hasleti bir şekilde yaşamının yolunu bulmaktır; yok ise onurla ölmektir.-bir Papaz'ın not defteri (1070 Antakya)
- Türkler'de iktidârı ele geçirmek zor ama elde tutmak kolaydır; Avrupa'da ele geçirmek kolay ama elde tutmak zordur. –Machiavelli
- "Ahlâksızlık, kişinin tabiatından kaynaklanıyorsa terbiye edilebilir; aklından kaynaklanıyorsa, o kişi insanlığını tatil etmiş demektir."
- "Uyuyan bir insanı uyandırmak kolaydır; uyuma numarası yapanı uyandırmaksa zordur. Batı'ya insân ve âdil olmayı hatırlatmak böyle bir şeydir."
- "Allah adına hayvan kesmek ilkelliktir; ama Demokrasi adına milyonlarca insanı boğazlayabilirsiniz; hatta bu çağdaş insan olmanın koşuludur."
- "Vehhâbîlik/Vehhâbî Selefîlik, kum renginden başka renk tanımayanların tüm yeryüzünü çölleştirmek istemelerinin diğer bir adıdır."
- "İslâm hayat görüşüne göre insanlar arasında varlık-ça(ontolojik) bir fark yoktur; fark bilgi-ce(epistemolojik)dir; bu da kâbiliyete göredir."
- Safsata ile felsefe; ikisinin de kökü 'sophia'dan gelir; aralarındaki fark, ilkede 'niyet', amaçta 'yöntem'dir.-Ramazan Efendi
- "Türkiye'de Batıcılar överek, muhâfazakârlar s-överek Batılı gibi düşünürler ve eylerler. Ne övgü ne s-övgü; yalnızca bilgi.. bizi inşâ eder.
- Din, yalnızca bilinen değil, aynı zamanda tutulan yoldur. Çünkü din, Hayat'ta üzerinde konuştuğunuz değil; aynı zamanda yaşadığınız yoldur.
- Dilimiz, dinimizdir; hem konuştuğumuz hem yaşadığımız... İstediğiniz dili konuşun ama hangi dili yaşıyorsanız o dilin dinindensinizdir.
- Muhâfazakarın dil siyâseti ve uygulamaları, harf ve dil devrimine getirdikleri tüm eleştirilerin ne kadar sahte olduğunu ortaya koymuştur."
- "Yalnızca "değerler" üzerinden değil, "gerçekler" üzerinden de düşünmeliyiz. Çünkü değerlerde İblis yoktur; ama gerçeklikte cirit atmaktadır. Örnek İslâm tarihidir: Sâf değerler üzerinden okunursa, meleklerin dansıdır; gerçekler üzerinden okunursa insanı tüm çıplaklığıyla görürüz."
- "Dua, acziyetin, zayıflığın ve ihtiyâcın değil, Tanrı'dan başka bir güce boyun eğmemenin, yaşamda dik durmanın, kısaca onurun ifâdesidir..."
- "Çağdaş Türk düşüncesi büyük oranda yapaydır; ne tarihî derinliğe ne istikbâlî örüntüye sahiptir; bu nedenle çözüme değil soruna sebep olur."
- "Her şeyi hesaba vuran, nisebi kaybeder; varolanlar arasındaki münâsebeti göremez; varlıktaki tenâsübü idrâk edemez; yalnızca ölçer ve biçer."
- "Bir işi üstlenen kişinin aklî kapasitesi, nazarî birikimi ve tecrübesi kadar ahlâkî yeterliliği de son derece önem arz eder."
- "Malumât olmadan marifet, marifet olmadan ilim, ilim olmadan irfân sahibi olunmaz."
- Sınır(=insanlık) bir kere çiğnendi mi, çiğnenecek başka bir sınır kalmaz. -Heidegger

- “Aşk kavramının mâhiyeti üzerine düşünene âşık denmez, filozof denir.”
- "Asıl", ancak farklı olana tahammül ederse "asâlet"ini koruyabilir. Bu nedenle her kültürde "ayrık-otları" özenle korunmalıdır.”
- “Şu fâni yaşamda, en huzurlu, en hesapsız kişi, kendi tercihleri için, aptal, hatta gülünç bir duruma düşmeyi bile göze alabilen kişidir...”
- “İnsan yaşamında bir kez de olsa kendine şu soruyu sorup yanıtlamalıdır: Sahip olduğum her şeyi kaybettiğimde beni ayakta tutacak olan nedir?”
- “İnsanın demlenmişi ile sallaması arasındaki fark, demleme çay ile sallama çay arasındaki fark kadardır.”
- “Türkiye’de muhâlefet diye ellerindeki herşeyi karşılarındakilere fırlatanların sorunu, sunacakları gerçekçi bir “teklif”lerinin olmamasıdır.”
- “Tarih'teki büyük ilmî dönüşümler, felsefî bir zihin ile mekanik bir ele, aynı anda sahip kişiler tarafından başarılmıştır.”
- “Başkalarının yanlışlarını bularak kendi doğrularınızı savunamazsınız; çünkü doğruların muhatabı doğrulardır; yanlışlar değil...”
- “Batının Ötekine uyguladığı çifte ölçütten şikâyet edenler; birbirimizi ötekileştirerek kendimize uyguladığımız çifte ölçütü de düşünmeliler.”
- “Uluslar arası câmiada ahlak yok” demiş bir siyâsî. Ah! Bireylerin ahlâkı, ulusların siyâseti olur; -arası”na gelince hukûk ister ahlâk değil
- “Yabancı bir kültürün kulvarında, onların kuralları içinde yarışıp birinci olmak, daha çok ve daha iyi onlardan olmaktır; kendi olmak değil..”
- “Türkiye’de “itikâdî” yanında “medenî” manada da müslüman olunmalıdır; çünkü itikâdımızın bin beşyüz yıllık "tarihî" bir tecrübesi mevcuttur.”
- “Bilmeden taraf olanlar, başkalarının sorularının ve yanıtlarının kavgasını yaparlar.”
- “Batı tarzı insanlık: Yok et; kalanları korumak için müze'ye kaldır; birbirine düşür; sonra birbirine saygılı ve ahlaklı olmaya davet et.”
- “Tarihte hiçbir kültür başka bir kültürün eğitim kurumlarını taklit ederek kendine hâs özgün bir medeniyet geliştirmemiştir; geliştiremez de.”
- “Kurallarını yalnızca başkalarının belirlerdiği yarışlarda birinci olmak, hem onları zenginleştirir hem her an kaybedilebilir.”
- “Türkiye'de batıcıların yaptıkları batı eleştirileri, batılılar gibi olamamanın yarattığı derin bir hüzün ve hayıflanmadan kaynaklanır.”
- “Mefhûmlarını dikkate almadan yalnızca lafızları/sözcükleri kullanarak düşünmek, içi boş yumurta kabukları ile menemen yapmaya benzer.”
- “İrfân, ilmin; ahlâk, hukûkun üzerinde yükselirse sahih olur; tersi durumda ilimsiz irfân mistisizme dönüşür; ahlak ise suistimal edilir.”
- “Bir asırdır aklını tatil, tarihini ihmâl edenlerin, olanlara şaşırması, şaşırtıcı. Öyle ki, eleştirileri bile eleştirdiklerinden ödünç...”
- “Cehâlet nehrinde yüzen bir insana yüzme dersi vermek, cehâletini daha da koyulaştırmaktan başka bir işe yaramaz.”

- “Hâlbuki İbn Heysem’in (ö. 1039) dediği gibi, “dış-dünyanın bilgisinin maddesi hissî(duyusal/algısal), sureti(biçimi, formu) aklîdir”.”
- “Türklerin çağdaş durumu, hastahanede, başka bir hastanın dosyasındaki verilere göre sağlığını kazanmaya çalışan kişinin durumuna benzer.”
- “Mevzûsu olanın, mevzîsi olur... Mevzîn yok ise ayakların dolaşır, hayata dolaşırsın...”
- “Düşünce, yalnızca verili bir dilin dizilimine(sentaks) ve anlamsallığına(semantik) indirgenemez. Çünkü dil, dünyayı kurmaz; dile getirir.”
- “İndirgemeci, dolayısıyla çatışmacı düşünme, seçenekler arasında bunalım takılan ve taraf olmak için tercihe zorlanan, bireyler yaratır.”
- “"Aramak", "araştırmak" anlamındaki "skeptomai" kökünden gelen ve "hakikati arayan" demek olan "skeptic", Yeryüzü'ndeki en insanî duruştur. Çünkü, “şüphe”, hakikat hakkında duyarlı kişinin sahip olduğu en nazik, en derin endişedir/kaygıdır[Endişe, Farsça’da düşünme demektir].”
- “İnsandan bağımsız ne saf bir deneyim ne saf bir anlam vardır. Başka bir deyişle, b-il-mek, şeyi, insana il-e-mek, il-iştirmek demektir.”
- “Yol-u olmayanın yol-daşı olmaz; yola çıkmadan yoldaş edinen, insanlar hakkında hayal kırıklığına uğramaya mahkûmdur.”
- “Hayatın en küçük ölçeğinde bile ‘ayık’ olmak, her işi bir ‘kasd’ üzere yapmak ancak iddiası olanların, derdi bulunanların özelliğidir.”
- “Bir düzenin ne mağdûrları ne mesrûrları, o düzen hakkında âdil yargıda bulunabilirler; âdil tenkid, ancak, kayıtsızların işidir.”
- “Türkiye'de fikri iletme değil fikirle korkutma var. Bir fikri, başka bir fikirden korkutarak benimsetemezsiniz; teklif edin tehdit değil...”
- Dinî teklifler inşâîdir; doğrulanmaları, onları eylemekle mümkündür; üzerlerine konuşarak ve yargıda bulunarak değil. Mukaddime, I, 55
- Tüm dinî teklifler, muhâtabının kendilik bilincinde, köklü bir tevhîd idrâkinin hâsıl olması içindir. İbn Haldun, Mukaddime, III, 28.
- “Trafikte işaretin üzerine değil, gösterdiği yere gidilir; teşbihte de benzetme yönüne(cihet-i teşbih), benzetilene değil...”
- “İnsan hem fikir hem tedbîrdir; yalnız fikir, hayattan; yalnız tedbîr, hakikatten eder. Bu nedenle insan hem müfekkir hem müdebbir olmalıdır.”
- “Hayat’ta hem iyiliği hem kötülüğü bilmek, bilginin kemâli; bilginin kemâli hikmetin, hikmetin kemâli ise âkibetin tedbiridir/öngörülmesidir.”
- “İyiliği iste; ama kötülükten de kaçma, yüzleş... Kişiyi kötülükten koruyan, hakkında bilgisiz olup saklanmak değil; bilip kaçınmaktır.”
- “Câhilin kızgınlığı sözünde, âlimin kızgınlığı eyleminde tecellî eder.”
- Senin hüsnün, benim aşkım, senin çevrin, benim sabrım
  Demâdem artar, eksilmez, tükenmez, bî-nihâyettir. -Zeynep Hatun
- “Kişi, Varlık’ı, kendi zâtına ircâ etmeden, küllî olarak idrâk edemez; bu nedenle teemmül, tefekküre tekaddüm eder.”

- “Beyân, en belîğ sözcüklerle maksûdu izhâr etmektir; kasdı(mana’yı) idrâk ise, ancak zekâ, akıl ve kalbin müşterek çalışmasıyla mümkündür.”
- Arz(Yer-yüzü) 'arz' olarak adlandırılmıştır; çünkü karnında bulunan herşeyi yer(teteerrezu). -Hz. Ali. "Yer, tüm evlâtlarını yer". -Anonim
- “Derdi olan insan, işiyle; boş insan, k-işiyle uğraşır.”
- İnsanlarla yüzyüze konuşarak her sorunu halledebilirsin; ama bazı insanlar gelir önüne, hangi yüzüne konuşacağını bilemezsin.-P. Neruda
- “Kişinin bir sorunu çözerken daha ötesine geçemeyeceği bir acziyet hissedene kadar tüm takatini ortaya koyması ilâhî yardımın asgarî şartıdır”
- “Bir maksada nâil olmak onun için gerekli cehdin ortaya konmasına bağlıdır; çünkü meşakkatin şiddeti, maksada ihlâsının şiddetine işarettir.”
- “Akvâl, efâl ve ahvâlde ‘doğru’ olmayanın, istikâmeti yoktur; doğruluk ise kavl/söz, fiil/eylem ve hâlde ‘gerçeğe/hakikate’ muvâfık olmaktır.”
- “Tarihte farklı düşünce okulları, birbirine karşı konuşlanır; çünkü birinin iddiası diğerinin karşı-iddiasına göre-dir; mutlaklaştırılamaz.”
- Soru soran, sorun olur. Çöl dahi, soru sorandan korkar. -Lâ-edrî... Ancak “soru sormak aklın dindarlığıdır”. -Heidegger...
- “Başta hükümet ve muhalefet, tüm iktidar paydaşları daha az yalan söylese ve daha az yese, iki az daha çok bir Türkiye’ye kapı aralayabilir.”
- “Herşeyi anlamaya çalış; ama ellerini nasıl kullanman gerektiğini de bil. Bilen eyler; anlayan kullanır; çünkü insan, hem kafa hem de eldir.”
- Madde olmadan mana olmaz; maddeyi terk edene mana uğramaz. Çünkü [savaşta kılıcın hakkını vermeyenler kılıçtan geçirilirler.-Siyasetname]
- “Çağdaş Anglo-Amerikan siyasetinin en önemli ilkesi, insanları nesnel gerçeklikten uzak tutmak ve sanal gerçeklikle meşgul etmektir.

  Böylece insan gerçekliği dışarıda değil kendi içinde arar; sanal gerçekliğin verdiği belirsizlikle, sürekli ertelenen ümitlerle tatmin olur.

  Bir hapishanede mahpusların kavgası, gardiyanların o hapishaneyi daha rahat yönetmelerinden başka bir işe yaramaz.

  Bir toplumun asâbiyetini/dayanışmasını kaybettiğinin en önemli göstergesi, aralarındaki sorunları çözmek için dışarıdan güç istemeleridir.

  Batı, bir ülkede hangi câriyesinin iktidâr olduğuna değil, kendine nasıl muâmele yapıldığına bakar.

  İktidâr herkesin tâlib olduğu güzel bir gelindir; Batı-dışı toplumlar içinde ancak hadım olmayı kabul edenlere verilir.

  Kinâye te'vili, mecâz tefsîri talep eder; hakîkate/gerçekliğe gelince yalnızca bilgi/ilim ister; bilgi ki, muhâtabına bir istikâmet verir.”
- ”Sevdügümçün kasd idermişsin beni öldürmeğe
  Bî-güneh öldürmegün yâ Râb günehi yok mıdur.” -Necâtî
- Pür âteşim açtırma benim ağzımı zinhâr
  Zâlim beni söyletme, derûnumda neler var. -Leylâ Hanım
- “Mecnûn ile bir mekteb-i ‘aşk içre okurduk

Ben Mushâfı hatm ettim o "Ve'l-leyl"de kaldı." -Lâedrî

- Gel gel beru ki savm u salâtın kazası var
  Sensiz geçen zamân-ı hayâtın kazâsı yok. -Nesîmî
- İlim tahsilinde en tehlikeli nokta, bir konuda herşeyi öğrendiğini zan edip "bitti" demektir. Yolunu bitiren, biter. –Âdabu't-talîm
- Kader'i idrâk eden, yaşadığı mekân-zamanda herşeyin mukadder olduğunu, yani mikdârın kadrini, takdir edebilir. Cüzî irâde, bu takdîr'dir.
- Bir bilgin, bilgisiyle halkının gelenek-göreneklerini tahkîr etmez; bilgisi mutâbık olmayabilir; ama eylemi muvâfık olmalıdır. –Sokrates
- İlmi vatan edinmeden, ilim sana vatandaşlık hakkı vermez. –Taşköprülü-zâde
- İnsanların değerini takdir etmediği hissine kapılıp üzülen, kendi üzerine yeteri kadar tefekkür etmemiş demektir. –Taşköprülü-zâde
- Tembelliğin en önemli nedeni, geleceğe güvendir; çünkü geleceği düşünerek insan ümitlerini hep erteler. –Taşköprülü-zâde
- Günlük siyâseti ayrıntılarıyla takip et, izle; ancak kararlarını küllî siyâsete göre ver. -Gazalî
- "İnsanın zâtı tahkîr; evsâfı tenkîd edilmez; ancak efâli terbiye edilir. Çünkü insan, insana ancak teklîf eder, insanı tehdîd değil..."
- "Bir sorunu çözmek için insan olmak ve soruna odaklanmak yeterlidir; ancak gizli bir amacı olanlar çözümlerde ideolojilerini öne çıkartırlar."
- "Özgüveni olmayan aydınlar güçlüye öykünür, pay alarak rahatlarlar; kendi insanlarına ise tahakküm ederek ezikliklerini gidermeye çalışırlar."
- "İnsanlar artık kendilerini doğadan değil kendi ürettiklerinden korumanın yollarını arıyorlar."
- "Eskiden insanlar maddî ihtiyaçlarını gidermek için çalışırdı, şimdi psikolojik ihtiyaçlarını gidermek için çalışıyor, hatta yaşıyorlar."
- Nihâi anlamda yenmek istiyorsak, ilk iş olarak Türkleri, İslâmsızlaştırmalıyız (de-Islamization). –Goethe
- Türkler, önce iknâ'ya çalışılmalıdır; anlamazlarsa icbâr'a başvurulmalıdır; bundan da sonuç alınamazsa 'ifnâ' edilmelidirler.–Postel (XV.yy)
- "Türkiye'de tek bir millet yok; çünkü millet ortak bir anlam-değer dizgesi etrafında bir-ara-ya gelen insan topluluğudur."
- "Hem kabul ettiğini hem de red ettiğini bilerek kabul ve red eden bireyler yetişmedikçe, her kabile, dışardaki bir sese kulak kesilecektir."
- Tembel insanlar, yalnızca hayal kurar; çalışkan insanlar, hayallerini gerçekleştirmek için çalışır. -Aliya İzzetbegoviç
- Yalnızca Dünya'ya dalanlar için: 'Derdi dünya olanın, dünya kadar derdi olur.' -Yunus Emre
- "Batının son tavrından rahatsız olanlara: Başkasının sesini taklit eden, ana kaynağın değişikliklerine göre, sesine ayar vermek zorundadır. Çünkü

mukallit, taklit merciinden şikâyet hakkına sahip değildir. Eleştiri, muhakkikin hakkıdır; mukallid ise yalnızca itaatle yükümlüdür."

- "Bir olgu ve olayın zâhir'ine müşâhid olmayan, bâtın'ına muttâli olamaz. Bu nedenle, insan için âlem-i şehâdet, âlem-i gayba tekaddüm eder."
- "Yaşamak, ölüme değer... Öyleyse ölmeye değer bir şekilde yaşa... ki, ölüm yaşadığına değsin..."
- "Asl'ınız usul'ünüzü; usul'ünüz uslüb'unuzu; uslüb'unuz fark'ınızı ortaya koyar. Yani, asl'ınız varsa fasl'ınız dolayısıyla fark'ınız vardır."
- "Çağdaş tarih yazıcılığının temel tavrı: Başarı Avrupanındır! 'Ötekiler' için tek soru: Hangi faktörler öteki kültürleri başarısız kılmıştır?"
- Demokrasi, -meritokrasiye nisbetle-, bir insanlık suçudur.
- Demokrasi, milletlerin yürüyüşlerini yavaşlatmak için yolu, yığınlarla tozutmaktır.
- Demokrasi, mütehakkimlerin, yerel güçleri, işgal güçlerine dönüştürme becerisidir.
- Demokrasi, halkın dikkatini 'iktidâr' yerine 'hükümet' kavgasıyla meşgul etmektir.
- Demokrasi, 'oy-ile' halkı oy-alamaktır.
- Demokrasi, daha kötüsü icât edilemediği için, kullanılmak zorunda kalınılan bir yön-etim sistemidir; ancak yön-vermez; dolaştırır.
- Demokrasi, milyonlarca insanın aynı anda nasıl yanılabileceğini gösteren, keşf edilmiş en önemli, toplu beşerî deneyim tarzıdır.
- Demokrasi, mütehakkimlerin, suçlarına yığınları ortak etme projesidir.
- Demokrasi, kazananların halkın ferâseti tartışılmaz, kaybedenlerin halk câhil demelerine fırsat vermek için icât edilmiş bir oyalamacadır.
- Demokrasi, zamanın ruhunun (zeitgeist) travmasıdır. Bu nedenle, 'deli' denmemek için herkesin anlar ve onaylar gözüktüğü bir tiyatrodur.
- Demokrasi, Batılı toplumlar için hak; 'öteki' toplumlar için iç-savaştır.
- **Demokrasi güzellemeleri:**

  Demokrasi, bir toplumun sorunlarını, karmaşık hâle getirerek çözmeye çalışma yöntemidir.

  Demokrasi, toplumsal meşrûiyette belirsizlik yaratarak, insanlarda sahte bir rahatlatma hâli yaratma becerisidir.

  Demokrasi, herkesin katıldığı ama hiç kimsenin ne aldığını bilmediği bir paylaşımdır.

  Demokrasi, halkı karar alma merkezlerinden topyekün uzaklaştırmak için, bir kere(seçimde) karar verici olduğuna ikna etmektir.

  Demokrasi, adâletin olmadığı yerde, kalabalıklara "var-mış gibi" hissettirme aracıdır.

  Demokrasi, güçlü ülkelerin zayıf ülkelerdeki operasyonlarının manipülatif aracıdır.

  Demokrasi, güçlü ülkelerde, güç merkezlerinin halkı yönlendirme sanatıdır.

Demokrasi, hâkim gücün, toplumdaki farklı güç merkezlerinin biriken gazını parti denilen enstrümanla boşaltma sisteminin adıdır.
Demokrasi, toplu psikolojik bir rehabilitasyondur.

- “Duyan yoksa seslenmek, hele bağırmak ahmaklıktır. Ümidin tükendiği yerde söz, dile gelmez, Tanrı bile konuşmaz/vahy etmez; gazap eder.”
- “Düşünce, terimsiz ve yöndemsiz yapıldığında kaçınılmaz olarak, ehil olmayanların, -Tolstoy'un deyişiyle- "fikir fahişelerinin" eline düşer.”
- Türkleri yenmek için önce onların tarihini yenmek gerek. -Rus Generali Michail Grigor Cernayev (1876)
- “İdrâki olmayan doğru bilmez; vicdanı olmayan güzel eylemez.”
- “Açıktır ki Roma'ya çıkan yola, zorla girdirilen bir milletin, yolunun Mekke'den geçmesini istemesi tehlikelidir.”
- “Kişinin yaşadığı topraklarda yerli mi yabancı mı olduğu, mensup olduğu anlam-değer dünyasının o topraklardaki işaretlerine aidiyeti kadardır”
- “Soru: Niçin Batı, çifte ölçüt sahibi?
- Yanıt: Bir kültürün tarih ve medeniyet perspektifinde yok iseniz, vicdanında da karşılık bulamazsınız.”
- “Acı ve hüzün zekâyı biler; duyguları derinleştirir. Milleti millet yapan daha çok acıları ve hüzünleridir; zaferleri değil mağlubiyetleridir”
- “Seferle mükellefiz, zaferle değil. İşimize bakalım, işimizi yapalım! Takdir, O’nundur! Tedbir de, takdirin bir cüz’üdür...”
- “Düşünürlerimizi, anlamak, eleştirmek ve fikirlerini çoğaltmak için, mürşide dönüştürmemeliyiz. Çünkü mürşid, eleştirilmez.”
- “Açıktır ki zihnî göçebelik, maddî göçebelikten daha tehlikelidir; çünkü insanlar için öngörülebilir bir hayat nizamı tesis edemez.”
- Tek tek insanları sevemeyenler, insanlık (hümanizm) kavramını icat etmişlerdir; hem kullanmak hem de rahatlamak için. -Aliya İzzetbegoviç
- “Tanrı'nın diğer adı Adâlet'tir... Adâlet, mühlet verir (yumhil) ama ihmâl etmez (la-yuhmil)...”
- Eski'yi, Yeni ile koruyamadığın sürece, geçmişin şan ve şerefiyle övünmenin sana hiç bir faydası yoktur. -Ebu Yakub el-Hureymî (ö. 214/829)
- “Bir aydının milletini tenkit etmesi ile tahkir etmesi iki ayrı tavırdır. Tenkit, tashih eder; tahkir ise tezyif...”
- “Türkiye'de kimin değil, hangi iddianın iktidarda olduğu önemlidir. İddiası olmadıktan sonra her Türk, Sultan olabilir...”
- “Bir fikri, sadece savunanlar, mâl, makâm ve şöhret kazanırlar; yalnızca yaşayanlar bedel öderler...”
- “Ârif eydür: Yalnızca beyaz giymek, insanı çamurdan korumaz; çamuru da dikkate almak zorundasın; çünkü çamur, çamurlar...”
- “Tembel, öyle bir ölüdür ki defn edilemez.”

- Bu ikbâl serâbında ne var ki, bir içen bir daha ayılamıyor. –Ahmed Cevdet Paşa
- “Hayranlık duyma; anlamaya çalış; hayranlık duyanlar yorumlarlar; anlamaya çalışanlar sorgularlar...”
- “Kulluk, Varlık dairesindeki her bir var-olanın, var-olma koşuluna uygun eylemesidir. İnsanın var-olma koşulu, düşünmedir/bilmedir.”
- “Hayat, geçmişe doğru anlaşılır, geleceğe doğru yaşanır. 'Anlamak', hayatı 'anlamlı' yaşamanın/kılmanın asgari koşuludur.”
- “Bir tartışmada, yalnızca karşısındakini mahcup etmek ya da yenmek için düşünce üreten, ya kendinden emin değildir ya da niyeti farklıdır.”
- “Bir konuda, doğru bile olsa, taassub yoluyla fikir beyan etmek hakikati rencide eder. Bu nedenle ulema dinde bile taassubu caiz görmemiştir.”
- Nazar, iki türlüdür: Göz ile bakıldığında ‘nazara ilâ...’, akıl-ile düşünülerek bakıldığında ‘nazara fî...’ denilir. Ramazan Efendi [XV.yy].
- Cânıma bir merhabâ sundu ezelden çeşm-i yâr
- Öyle mest oldum ki gayrın merhabâsın bilmedim. -Bursalı Ahmed Paşa
- “Günümüz kavgaları için bir ölçüt:
  Hadis’te niçin “ümmetimin ‘ihtilâf’ı rahmettir” denmiştir de ‘hilâf’ı denmemiştir.
  Çünkü: Gidiş yolları farklı, maksad aynı ise ihtilâf; hem yollar hem de maksad farklı ise hilâf denir. Ramazan Efendi [XV.yy].
  Günümüzde insanlar/müslümanlar arasında ihtilâf değil hilâf vardır. Zira ‘kasd’ın/‘maksad’ın farklı olduğu yerde ‘usul’ aynı olmaz.”
- “Âfet-i gamdan aceb dünyada kim azadedir
  Herkesin bir derdi var mademki âdemzâdedir.” -Lâedrî
- Münafık dostlardan aşikâre düşmenân yeğdir. -Nâbî
- “Hırlaşır bir lâşeye üşüşmüş nice yüz bin kilâb
  Biz de pay almak için geldik bu kavga üstüne.” -Hüdâî
- Ârif isen bir gül yeter kokmağa,
  Cahil isen gir bahçeye yıkmağa. -Lâedri
- “Zekâsını başkalarının yanlışlarını bulmaya teksîf eden bir kişi, bir süre sonra kendi doğrularını da kaybeder.”
- Sasanî Komutan: Ey baldırı çıplak Arap! Burada ne işiniz var?
  Sad b. Ebî Vakkas: Bir teklifimiz var! Size onu yapmaya geldik.
  “Bir yerde bulunmanın, kendine hâs bir işe kalkışmanın, hatta kendine ait bir cümle kurmanın asgarî meşrû zemini, bir teklif sahibi olmaktır.”
- “Kendi oyununu kuramayan milletler, başka milletlerin kendilerine kurduklarını vehmettikleri oyunları anlamakla/çözmekle oyalanırlar.”
- “Bir milleti, bir kere yenmek istiyorsanız onunla savaşın; sürekli yenme zevkini tatmak istiyorsanız, kendi tarihi önünde küçük düşürün.”
- “Arz-ı hâl etmeye cânân seni tenhâ bulamam
  Seni tenhâ bulicek, kendimi aslâ bulamam.” -Fuzûlî

- “Şeb-i yeldâyı müneccimle muvakkit ne bilür
  Mübtelâ-yı gama sor kim geceler kaç saat. “-Sâbit
- “Ne dervîş ü ne zâhidden ne mîr ü şâhdan iste
  Yürü yoktan seni var eyleyen Allah’dan iste.”-Azmî
- “Sanma ey hâce ki senden zer ü sîm isterler
  Yevme lâ-yenfeu'da kalb-i selîm isterler. “-Rûhî-i Bağdadî
- “Gayret olmadan rahmet olmaz. Rahmanın rahmetine muhatab olmanın asgarî şartı gayret; Rahîminkine muhatab olmanın asgarî şartı ise ihlâs'tır.”
- “Çağdaş düşünürlerimizin yanlışı: Ya ahvâli sâbitlemek ya usûlu ihmâl etmek. Çözüm: Usûleyni[usûl-i fıkh ve usûl-i dîn] yeniden ihyâ etmek.”
- “Tarih, nehir gibidir; hafifleri sürükler; ağırları dibine çeker. Tarihin ağırlıkları ancak dibe dalarak çıkartılabilir.” -F. Bacon
- “Sanmam ki taleb-i devleti câh etmeye geldik
  Biz âleme bir yâr için âh etmeğe geldik.” -Yenişehirli Avnî
- “Öyleyse Tevhîd, mutlak nedenlerin idrâkinin aczi; O’ndan başka fâilin olmadığı; herşeyin O’ndan geldiği ve O’na döneceğinin idrâkidir. Çünkü, istidlâlî idrâkin acziyetinin idrâki bir tür idrâktir; bu tür idrâk Tevhîd’in başlangıcıdır.” -Mukaddime-
- “Âsâf’ın mikdarın bilmez Süleymân olmayan
  Bilmez insân kadrini âlemde insân olmayan.”-Ziyâ Paşa
- “Tîz olma, teemmül kıl, her hâle tahammül kıl
  Allah’a gönül kıl, tedbîri bozar takdîr.” -Kemalpaşazâde
- Mâsivâdan el çekip mahlûkattan ümid kes
  Virdin olsun her nefes "Allah bes, bâkî heves". -Lâedrî-
- Saltanat dedikleri ancak cihân gavgâsıdır
  Olmaya baht ü sa’adet dünyâda vahdet gibi. -Muhibbî (Kanûnî)
- “Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn içün
  Allah’adır tevekkülümüz itimâdımız.” -Bâkî
- Erişir menzil-i maksûduna âheste giden
  Tîz reftâr olanın pâyine dâmen dolaşır. -İbrahim Mâtemî (ö. 1595)-
- “Huzûr, her dâim, O’nun huzûrunda hâzır olma bilincidir. Çünkü, ancak hâzır olanlar, huzûr bulurlar...”
- “Nazar, manzarayı yaratır. Nokta-i nazar ise, manzûmeyi...; yani aklın muktezâsına uygun ‘anlamlı’ bakış-açısını.”
- İnsanları, hikâyeler birleştirir; gerçekler ayrıştırır. Şiblî.
- “Her kültür, kendi gökyüzüne bakar. Baktığınızda size ait bir gökyüzü göremiyorsanız, ithâl yabancı bir kültürde yaşıyorsunuz demektir.”
- “Hâkim, hükm eder; Mütehakkim, tahakküm. Hüküm, olgu ve olayların doğasına göre iken, tahakküm kişinin nefsini olgu ve olaylara dayatmasıdır.”
- “Yorum, doğru anlamak için değil, yanlış anlamamak için verilen bir uğraşıdır; yorulmayan, yorumlayamaz.”

- "Malûmâtın yanlış olduğu yerde, yorumun doğruluğu tartışılmaz. Usûl'un/Yöntem'in olmadığı yerde yalnızca susulur; kıpırdanmaz."
- "Millet, aynı dili konuşan değil, aynı hali paylaşan insanlar topluluğudur" -Hz. Mevlana (k.s.)-
- Doğal bir nesneyi donanımına sahip olmadığı yeni bir durum; insanı ise, ahlâkını ifsâd eden lüks ve konfor yok eder. Çünkü lüks ve konfor, nefsî olduğundan, belirsizlikten ve sınırsızlıktan beslenir; sonuçta sınırlarını kaybeden, kaybolur.---İlm-i ahlâk
- Havâdise takılanların zihni, ahvâle takılanların aklı karışır. Her ikisini usûl ile bir kânûn altında zabt eden çözüme ulaşır -İlm-i ihtisâb
- Eylesen tûtîye ta'lîm-i edâ-yı kelimât // Sözü insân olur ammâ özü insân olmaz ---Fuzûlî
- "Erenler eydür: Aklında fikir olmayanın, dilinde küfür; kalbinde muhabbet olmayanın elinde şiddet olur."
- "Urefâ: Riyâ gizli şirk; ihlâs gizli tevhiddir. Riyâ kolaydır çünkü ödenilecek bir bedeli, ihlâs zordur çünkü alınacak bir karşılığı yoktur."
- Kudemâ'dan: 'Asl'ı[ilkesi] olmayanın 'usul'ü[yöntemi], usulü olmayanın da 'uslub'ü[tarzı] olmaz; uslubsüz davranana ise hayat acımaz.
- "Havâdise İbn Halduncu yorum: Kalpleri müteferrik olanların akılları birleştirilemez. Uyarlarsak: Anlam-daş olamayanlar bir Millet olamazlar."
- "Urefâ der ki: İnsanlar arasında ihtilâf, görüşlerin(ârâ) değil; arkalarındaki amaçsız isteklerin(ehvâ) farklı olmasından kaynaklanır."
- "Âkibetinden emin olmak kibirdir. İnsana düşen vazifesini yapmaktır; âkibetini hesaplamak değil; çünkü istikâmeti olan âkibetini hesap etmez."
- "Hak-sız olanlar, varlıklarını başkalarının yokluğuna bağlarlar. Bu nedenle Türkçe, yok'u, müslümanlaştıktan sonra hay(ı)r ile değiştirmiştir."
- "Olayları yalnızca 'değerler' ile yorumlayanlar, "başardık çünkü müslümandık" güveninden "başaramadık çünkü müslümandık" reddiyesine varırlar"
- "Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez."
- "Bir fikrî tartışmayı, konuşlanmak(yer tutmak) olarak gören ötekiyle savaşır; konuşmak olarak gören birlikte düşünmeye çalışır."
- "Tanrı, Âdem'e isim-leri öğretti; yani yasa-ları, sınır-ları. Bu nedenle İslâm'ın altıncı şartı, had-dini bilmektir."
- "Bir kuşağın kendi dönemindeki sorunlar/sorular için geliştirdikleri çözümler, bir sonraki kuşağın ilkeleri haline gelirler. Bu nedenle sonraki kuşak için iki iş söz konusudur: Eski ilkeler için çatışmak; ve güncel sorunları yeni çözümlerle aşmak."
- "Sağlıklı her toplumsal dönüşüm felsefî bir bakış-açısına dayanır; bu nedenle felsefe, teknolojiden önemlidir."

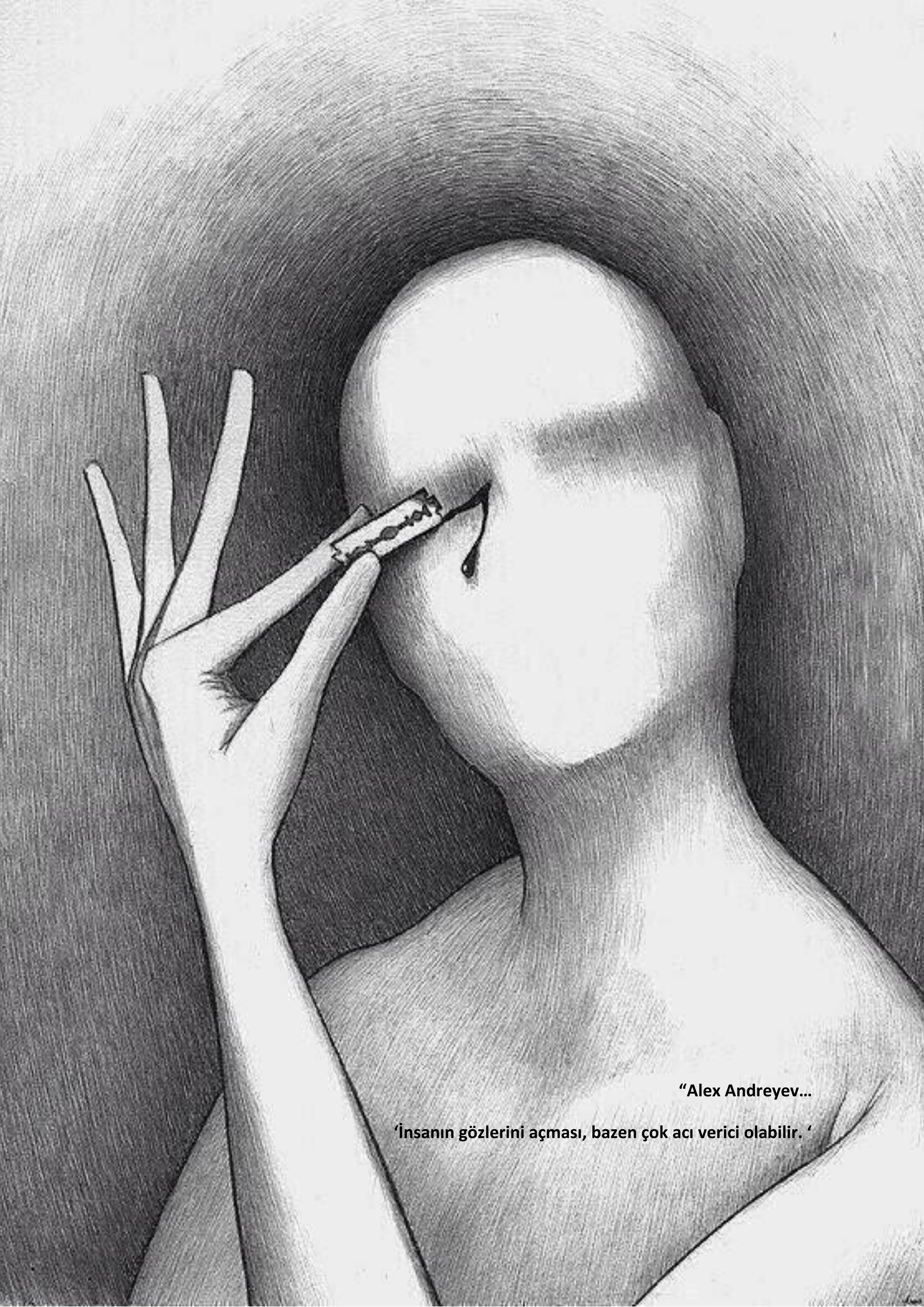

- “'Bir fikre sahip olmak' ile 'bir fikri savunmak' ayrı durumlardır. Birincisi bizleştiren bir yürüyüş; ikincisi ötekileştiren bir kavgadır.”
- “Geçmişini bilmeyenler, şimdilerinde çırpınır, geleceklerinde boğulurlar. Çünkü ihtibârsız/deneyimsiz ihtiyar/seçim ne sâdık ne de sahih olur.”
- “Ulemâ ve Urefâ şu noktada müttefiktir: Tefekkür vâciptir; ister sûretten ma'naya (istidlâlî) ister zâhirden bâtına (keşfî) olsun. “A.A.Konuk
- “ Her kâl bir makama muvâfık, her makam bir hâle mutâbıktır. Kâl ile hâl arasındaki ihtilâf, insâniyette zevâle, ittihâd ise kemâle isâl eder.”
- “Çocuğun babasının kemâline inanarak ona benzemeye çalışması gibi, mağlûblar da kemâline inanarak gâlibleri örnek alırlar.” Mukaddime I/242-43
- “Mağlûb, gâlibin başarısını gücüne değil âdetlerinin kemâline bağlar; bu nedenle gâlibi taklid eder; ona benzemeye çalışır.” Mukaddime I, 242.
- “Güç ve eğitim kaynaklı yasalar insan direncini bozar çünkü yaptırımı haricîdir. Dinî yasalar bozmaz çünkü yaptırımı zatîdir.” Mukaddime I, 204.
- “İnsan, gelenek-göreneklerinin ve alışkanlıklarının ürünüdür; doğasının ve mizacının değil.” İbn Haldun, Mukaddime, c. I, s. 201.
- “İnsanlar uyanıkken, tek bir dünyada yaşarlar; uykuda kendi dünyalarında uyurlar. Tarihte ise, uykuda bile aynı rüyayı görenler, yol alırlar.”
- “Tarih: Bir kültürün geçmişini, kendi gelecek ufkuna göre idrâk ve inşâ etmesidir.”
- “Doğa’ya ilişkin bilgi, 1. algılanabilir; 2. denetlendiğinde doğrulanabilir; 3. ve faydalı olmalıdır.” İbn Kuteybe (ö. 889), Kitab el-envâ.
- “Her bilginin bir menzili vardır; o menzile varmadan, o bilgi nâzil olmaz; çünkü nuzûl, menzile tabidir.” Taşköprülü-zade...
- “İlim, aklın ibadetidir; belirli bir ibadeti yapan her bir organın bir tahareti vardır; öyleyse aklın tahareti ahlaktır.” Taşköprülü-zade
- “Merhum önderimiz Aliya İzzetbegoviç'in deyişiyle bitirelim: Bilime evet! Ama sanatın kurduğu bir dünyada... Allahu a'lemu bi's-sevab...”
- “Yine önderimiz Aliya ile bitirelim: Medenî insan, hatıraları olan insandır; uğruna dövüşebileceği, kendini tehlikeye atabileceği hatıraları.”
- “Tanrı'ya rağmen insanlara tasallut ve tahakküm, en hafif deyişle, tekebbürdür... Haddini bilmemezliktir.”
- “ Tebliğ: İyiyi, doğruyu ve güzeli insanların idrakine sunup edeble geri çekilmedir... “
- “İlim talebinde kemal-i ciddiyet ilmi artırır; çünkü amel/uygulama bilginin kaynaklarından biridir.”
- “Birbirimizi/İnsanları değil, teori ve yorumlarımızı eleştirebilir/öldürebiliriz. Hiç bir bilgi insanı rencide etmeye değmez. “
- “Bilgide doğruluk (el-Sıdk fi'l-hak); eylemde iyilik (el-Hayr fi'l-amel); yaşayışta istikamet (el-istikame fi'l-ahval)... “

- "Duyu(mahsus) ve zihni(mevhum) idrakinde sorun bulunan kişinin akli(makul) bilgisinde de eksiklik olacağından kemali noksan olur."
- "Hiç bir M-Teori/Grand Teori insan bilgisi/idraki için son değil yalnızca bir aşamadır."
- "Munkız okumalarından bazı ilkeler: 1. Tabiata ilişkin bilgi insan/gözlem/teori-bağımlı; hayata ilişkin bilgi insan/yorum-bağımlıdır."
- "İyi bilmek, söylediğiniz şeylere inanılmasını gerektirmez. Çünkü bilgi öğrenim gerektirir ve birşey öğretilemeyecek kişiler de vardır" Aristoteles.

“Alex Andreyev…

‘İnsanın gözlerini açması, bazen çok acı verici olabilir. ‘

adlı çalışması...”

